

KARCAGI KALENDÁRIUM

2019

KARCAGI KALENDÁRIUM

2019

A könyv megjelenését támogatta:

Karcag Város Önkormányzata

Szerkesztette: Daróczi Erzsébet

A borítón Györfi Sándor Kossuth-, Munkácsy- és Mednyánszky-díjas karcagi szobrász Kassán álló Rákóczi Ferenc szobra, melyet 2006-ban, a Fejedelem újratemetésének 100. évfordulóján helyeztek el a magyar kormány ajándékeként

Fotó: Györfi Balázs

ISSN 1416-7204

Kiadja:

Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár

Felelős kiadó: Szepesi Tibor

Fotók: Daróczi Erzsébet, Csabai István, Kapás Mónika.

példányszám

Készült példányban

a KIS-ÚJ-LAP Nyomdaipari-, Kiadó-, Kereskedelmi és

Szolgáltató Kft.-ben – Felelős vezető: Farkas Zsolt

Tipográfia: Szabó Éva

Előszó

Tisztelt érdeklődők! Kedves Olvasók!

Nagy szeretettel köszöntöm a hosszú évek óta folyamatosan megjelenő Karcagi Kalendárium hasábjain. Ismét eltelt egy év, s úgy érzem, nem is akármilyen, hiszen a 2018-as év is a beruházások éve volt városunkban.

Elképzeléseinket, terveinket, azokat a célokat, amelyeket szerettünk volna megvalósítani az eltelt esztendőben, véghezvittük. Tudtuk, hogy az eltelt év rendkívül mozgalmas, dolgos lesz, de reméltük egyben eredményes is.

A 2018-ban megkezdett projekteknek már nagyon komoly nyomai vannak a városban, amelyeket a karcagiak is érezhetnek.

Van, ami állami beruházás volt, de a legtöbb önkormányzati pályázat útján vagy saját erőből valósulhatott meg. Egy közös bennük: mindegyikre szükségünk volt, s büszke vagyok arra – a legkisebttől a legnagyobbig egyaránt –, hogy megvalósult.

A Kisújszállási út felújítása épp olyan fontos volt a városban élők számára, mint a Városháza és a Déryné Kulturális Központ épületeinek energetikai felújítása. Nagyon fontos beruházásokról volt szó, hiszen az előbbi a karcagiak mindennapjait határozza meg, míg a fűtés, világítás és nyílászárók korszerűsítésével jelentősen javulnak e két intézmény lehetőségei. De említhetem a kosárlabdaparkot, a műfüves pálya további korszerűsítését a kispadokkal és lelátóval, az elektromos autótöltő-állomást. A Karcag zöldfelületeinek fejlesztése kapcsán tovább szépült a főtér, megépült az új közmosdó, kerékpártárolóval bővült a városháza, a piac egy része új térkövezést kapott. S ami a kisgyermekes családok számára és felújítás-sorozat kapcsán a legfontosabb, megújult két játszótérünk.

Úgy látom tetszik az az irányvonal, amelyen elindultunk, és örömmel fogadnak minden új elképzelést, hiszen az itt lakók, az ide látogatók használják, látják, élvezik e fejlesztéseket.

Számomra és a városvezetés számára is az a legnagyobb öröm, ha a város lakossága elégedett. Ennek megfelelően alapvető célunk továbbra is, hogy a

Karcagi Kalendárium 2019

legjobb körülményeket biztosítsuk az itt élőknek. A karcagiak érezzék jól, érezzék itthon magukat a városban.

Nagy reményünk, hogy 2019-ben is több dolgot sikerre tudunk vinni. Így jó néhány olyan pályázat valósulhat meg, ami további fejlődését segíti a városnak. Természetesen az itt élő vállalkozókra is számítunk, hiszen ők, legyen az kis-, közepes-, vagy nagyvállalkozó, mindenképpen azon vannak, hogy fejlesszék a vállalkozásokat és ezáltal munkahelyek is teremődjenek.

Híresek vagyunk arról, hogy nagyon sok rendezvény van városunkban. A kiemelt, nagy rendezvényeink jól sikerültek. Próbáltunk új programokat beilleszteni a rendezvénytárhoz, igazodva az igényekhez, az elvárásokhoz, figyelembe véve a más településeken megvalósuló programokat is. Célunk, hogy olyan kínálattal találkozzanak itthon is a karcagiak és városunkba látogatók, amely megfelelő és kielégítő számukra.

Kedves Olvasó!

Szeretettel ajánlom a Karcagi Kalendárium kiadványunkat mindazoknak, akik valamilyen módon kötődnek Karcaghoz, itt élnek, itt dolgoznak, vagy látogatói településünknek.

Ezzel a kiadványunkkal is a város múltját, jelenkori eseményeit, szeretnénk bemutatni. Krónikát írunk ünnepeinkről, rendezvényeinkről. Köszönetet mondok mindazoknak, akik munkájukkal, tevékenységükkel hozzájárultak városunk jó eredményeihez, hírnevéhez.

Végezetül kívánok minden kedves Olvasónak, Karcag valamennyi lakosának, vendégeinknek, a 2019-es esztendőre is erőt, egészséget és örömeiben gazdag új esztendőt.

Dobos László
polgármester

Előszó

Kedves Olvasó!

A Déryné Kulturális, Turisztikai, Sport Központ és Könyvtár nevében, a Kalendárium kiadójaként tisztelettel köszöntöm Önt.

Újra eltelt egy esztendő. Mindig, amikor az ember kezébe vesz egy kalendáriumot, egy kicsit elmereng az idő múlásán. Számvetést készít az évről. Emlékezik, s egy kicsit újra átéli azokat a pillanatokot, amelyek számára kedvesek voltak. Ha vissza kell gondolnom, hogy melyek voltak ezek, bizony hirtelen nem is tudom mind felsorolni.

A 2018. év is bővelkedett gazdag, színes és sokrétű programokban. A hagyományos rendezvényeinken kívül – Majális, Kun Hagyományok Napja, Birkafőző Fesztivál, Gyermeknap, Nagykovácsok Kulturális Napok, Lovasnapok, Adventi programok – számos kisebb-nagyobb programon, rendezvény-sorozatokon, kiadványokhoz kapcsolódó író-olvasó találkozók, könyvbemutatókon, koncerteken – komoly és könnyű zenei téren egyaránt – láthattuk vendégül Önöket.

Persze ekkor még nem említettem az ünnepekhez tartozó megemlékezések műsorait, vagy például az ifjúsági programok sokaságát, a magyar néptáncokat, a bálakat, a néptánc és népzenei műsorokat. Újra szerveztük a színházi bérletes előadásokat, s az augusztusi szimfonikus zenekari programmal egy új műsorstruktúrát indítottunk el.

Szólhatnék a társrendezőikkel közös programokról, szakkörökről, kiállításokról ... és még sorolhatnám hosszan a gazdag kínálatot.

Így felsorolva, összeszedve tűnik ki igazán a város kulturális sokszínűsége, a programok változatossága, az, hogy legyen gyermek, fiatal, vagy már nem olyan fiatal, e sokszínűségben megtalálhatta a kedvére valót. S remélem, hogy nem csak megtalálhatta, hanem meg is találta.

Köszönöm a rendezvények támogatóinak, szponzorainak, hogy elképzeléseink megvalósításában anyagilag segítették munkánkat. Köszönöm a sok biztatást, dicséretet és persze az építő kritikát is. Köszönöm valamennyi programjainkon résztvevő érdeklődőnek, hogy megtisztelte rendezvényeinket.

Karcagi Kalendárium 2019

Köszönöm kollégáim egész éves kitartó, áldozatos, fáradságot nem kímélő munkáját, hiszen a fent felsorolt rendezvények nélkülük nem valósulhattak volna meg.

Kedves Olvasó!

Engedje meg, hogy kihasználva a lehetőséget már most meghívjam 2019. évi programjainkra. A Kalendárium olvasásához pedig – mint ahogyan minden rendezvényünkhöz is – jó szórakozást, kellemes kikapcsolódást kívánok.

Karcag, 2018 december

Szepesi Tibor
igazgató

1 Kedd	Újév, Fruzsina
2 Szerda	Ábel
3 Csütörtök	Genovéva, Benjámin
4 Péntek	Titusz, Leona
5 Szombat	Simon
6 Vasárnap	Boldizsár
7 Hétfő	Attila, Ramóna
8 Kedd	Gyöngyvér, Keve
9 Szerda	Marcell
10 Csütörtök	Melánia
11 Péntek	Ágota
12 Szombat	Tatjana, Ernő
13 Vasárnap	Veronika
14 Hétfő	Bódog
15 Kedd	Lóránt, Lóránd
16 Szerda	Gusztáv
17 Csütörtök	Antal, Antónia
18 Péntek	Piroska
19 Szombat	Sára, Máriaó
20 Vasárnap	Fábián, Sebestyén
21 Hétfő	Ágnes
22 Kedd	Vince, Artúr
23 Szerda	Zelma, Rajmund
24 Csütörtök	Timót, Xénia
25 Péntek	Pál
26 Szombat	Vanda, Paula
27 Vasárnap	Angelika
28 Hétfő	Károly, Karola
29 Kedd	Adél
30 Szerda	Martina, Gerda
31 Csütörtök	Marcella

Február

1 Péntek	Ignác, Brigitta	
2 Szombat	Karolina, Aida	
3 Vasárnap	Balázs, Oszkár	
4 Hétfő	Ráhel, Csenge	
5 Kedd	Ágota, Ingrid	
6 Szerda	Dorottya, Dóra	
7 Csütörtök	Tódor, Rómeó	
8 Péntek	Aranka, Jeromos	
9 Szombat	Abigél, Alex	
10 Vasárnap	Elvira	
11 Hétfő	Bertold, Marietta	
12 Kedd	Lídia, Livia	
13 Szerda	Ella, Linda	
14 Csütörtök	Bálint, Valentin	
15 Péntek	Kolos, Georgina	
16 Szombat	Julianna, Lilla	
17 Vasárnap	Donát	
18 Hétfő	Bernadett, Konrád	
19 Kedd	Zsuzsanna, Elza	
20 Szerda	Aladár, Álmos	
21 Csütörtök	Eleonóra	
22 Péntek	Gerzson	
23 Szombat	Mirtil, Alfréd	
24 Vasárnap	Mátyás	
25 Hétfő	Géza, Cézár	
26 Kedd	Edina	
27 Szerda	Ákos, Bátor	
28 Csütörtök	Elemér, Oszvald	

1	Péntek	Albin, Lea
2	Szombat	Lujza, Henriett
3	Vasárnap	Kornélia, Frigyes
4	Hétfő	Kázmér, Lúciusz
5	Kedd	Adorján, Adrián
6	Szerda	Leonóra, Inez
7	Csütörtök	Tamás, Felicitász
8	Péntek	Zoltán
9	Szombat	Franciska, Fanni
10	Vasárnap	Ildikó, Emil
11	Hétfő	Szilárd, Konstantin
12	Kedd	Gergely
13	Szerda	Krisztián, Ajtony
14	Csütörtök	Matild, Paulina
15	Péntek	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Szombat	Henrietta
17	Vasárnap	Gertrúd, Patrik
18	Hétfő	Sándor, Ede
19	Kedd	József, Bánk
20	Szerda	Klaudia, Hubert
21	Csütörtök	Benedek, Bence
22	Péntek	Beáta, Izolda
23	Szombat	Emőke
24	Vasárnap	Gábor, Karina
25	Hétfő	Irén, Írisz
26	Kedd	Emánuel
27	Szerda	Hajnalka
28	Csütörtök	Gedeon
29	Péntek	Augusztá
30	Szombat	Zalán
31	Vasárnap	Árpád

Április

1 Hétfő	Hugó	
2 Kedd	Áron, Ferenc	
3 Szerda	Buda, Richárd	
4 Csütörtök	Izidor	
5 Péntek	Vince	
6 Szombat	Vilmos, Bíborka	
7 Vasárnap	Herman	
8 Hétfő	Dénes	
9 Kedd	Erhard	
10 Szerda	Zsolt	
11 Csütörtök	Leó, Szaniszló	
12 Péntek	Gyula	
13 Szombat	Ida	
14 Vasárnap	Tibor	
15 Hétfő	Anasztázia, Tas	
16 Kedd	Csongor	
17 Szerda	Rudolf	
18 Csütörtök	Andrea, Ilma	
19 Péntek	Nagypéntek, Emma	
20 Szombat	Tivadar	
21 Vasárnap	Húsvét, Konrád	
22 Hétfő	Húsvét, Csilla, Noémi	
23 Kedd	Béla	
24 Szerda	György	
25 Csütörtök	Márk	
26 Péntek	Ervin, Aida	
27 Szombat	Zita, Mariann	
28 Vasárnap	Valéria	
29 Hétfő	Péter	
30 Kedd	Katalin, Kitti	

1 Szerda	A Munka ünnepe, Fülöp	
2 Csütörtök	Zsigmond	
3 Péntek	Tímea, Irma	
4 Szombat	Mónika, Flórián	
5 Vasárnap	Györgyi	
6 Hétfő	Ivett, Frida	
7 Kedd	Gizella, Gusztáv	
8 Szerda	Mihály, Győző	
9 Csütörtök	Gergely	
10 Péntek	Ármin, Pálma	
11 Szombat	Ferenc	
12 Vasárnap	Pongrác	
13 Hétfő	Szervác, Imola	
14 Kedd	Bonifác, Gyöngyi	
15 Szerda	Zsófia, Szonja	
16 Csütörtök	Botond, Mózes	
17 Péntek	Paszkál	
18 Szombat	Erik, Alexandra	
19 Vasárnap	Ivó, Milán	
20 Hétfő	Bernát, Felícia	
21 Kedd	Konstantin	
22 Szerda	Júlia, Rita	
23 Csütörtök	Dezső, Renáta	
24 Péntek	Eszter, Elza	
25 Szombat	Orbán	
26 Vasárnap	Fülöp, Evelin	
27 Hétfő	Hella	
28 Kedd	Emil, Csanád	
29 Szerda	Magdolna, Ervin	
30 Csütörtök	Janka, Zsanett	
31 Péntek	Angéla, Petronella	

Június

1 Szombat	Tünde, Paulina
2 Vasárnap	Kármén, Anita
3 Hétfő	Klotild
4 Kedd	Bulcsú
5 Szerda	Fatime
6 Csütörtök	Norbert, Cintia
7 Péntek	Róbert
8 Szombat	Medárd, Helga
9 Vasárnap	Pünkösd, Félix, Annamária
10 Hétfő	Pünkösd, Margit, Gréta
11 Kedd	Barnabás
12 Szerda	Villő
13 Csütörtök	Antal, Anett
14 Péntek	Vazul
15 Szombat	Jolán, Vid
16 Vasárnap	Jusztin
17 Hétfő	Laura, Alida
18 Kedd	Arnold, Levente
19 Szerda	Gyárfás
20 Csütörtök	Rafael
21 Péntek	Alajos, Leila
22 Szombat	Paulina
23 Vasárnap	Zoltán
24 Hétfő	Iván
25 Kedd	Vilmos
26 Szerda	János, Pál
27 Csütörtök	László
28 Péntek	Levente, Irén
29 Szombat	Péter, Pál
30 Vasárnap	Pál

1 Hétfő	Tihamér, Annamária
2 Kedd	Ottó
3 Szerda	Kornél, Soma
4 Csütörtök	Ulrik
5 Péntek	Emese, Sarolta
6 Szombat	Csaba
7 Vasárnap	Apollónia
8 Hétfő	Ellák, Liza
9 Kedd	Lukrécia
10 Szerda	Amália
11 Csütörtök	Nóra, Lili
12 Péntek	Izabella, Dalma
13 Szombat	Jenő
14 Vasárnap	Örs, Stella
15 Hétfő	Henrik, Roland
16 Kedd	Valter
17 Szerda	Endre, Elek
18 Csütörtök	Frigyes
19 Péntek	Emília
20 Szombat	Illés
21 Vasárnap	Dániel, Daniella
22 Hétfő	Magdolna
23 Kedd	Lenke
24 Szerda	Kinga, Kincső
25 Csütörtök	Kristóf, Jakab
26 Péntek	Anna, Anikó
27 Szombat	Olga, Liliána
28 Vasárnap	Szabolcs
29 Hétfő	Márta, Flóra
30 Kedd	Judit, Xénia
31 Szerda	Oszkár, Ignác

Augusztus

1 Csütörtök	Boglárka, Alfonz
2 Péntek	Lehel, Özséb
3 Szombat	Hermína, Lídia
4 Vasárnap	Domonkos, Dominik
5 Hétfő	Krisztina, Dominika
6 Kedd	Berta, Bettina
7 Szerda	Ibolya
8 Csütörtök	László
9 Péntek	Emőd
10 Szombat	Lőrinc
11 Vasárnap	Zsuzsanna, Tiborc
12 Hétfő	Klára, Diána
13 Kedd	Ipoly
14 Szerda	Marcell, Özséb
15 Csütörtök	Mária
16 Péntek	Ábrahám
17 Szombat	Jácint, Réka
18 Vasárnap	Ilona
19 Hétfő	Huba, Emília
20 Kedd	Állami ünn. , István, Vajk
21 Szerda	Sámuel, Hajna
22 Csütörtök	Menyhért, Mirjam
23 Péntek	Bence, Fülöp
24 Szombat	Bertalan, Alíz
25 Vasárnap	Lajos, Patrícia
26 Hétfő	Izsó, Natália
27 Kedd	Gáspár
28 Szerda	Ágoston, Mózes
29 Csütörtök	Beatrix, Erna
30 Péntek	Rózsa, Félix
31 Szombat	Erika, Bella

1 Vasárnap	Egyed, Egon
2 Hétfő	Rebeka, Dorina
3 Kedd	Hilda
4 Szerda	Rozália, Ida
5 Csütörtök	Viktor, Lőrinc
6 Péntek	Zakariás
7 Szombat	Regina
8 Vasárnap	Mária, Adrienn
9 Hétfő	Ádám
10 Kedd	Nikoletta, Hunor
11 Szerda	Teodóra
12 Csütörtök	Mária
13 Péntek	Kornél
14 Szombat	Szeréna, Roxána
15 Vasárnap	Enikő, Melitta
16 Hétfő	Edit
17 Kedd	Zsófia, Szofi
18 Szerda	Diana
19 Csütörtök	Vilhelmina
20 Péntek	Friderika
21 Szombat	Máté, Mirella
22 Vasárnap	Móric
23 Hétfő	Tekla
24 Kedd	Gellért, Mercedesz
25 Szerda	Eufrozina, Kende
26 Csütörtök	Jusztina
27 Péntek	Adalbert
28 Szombat	Vencel
29 Vasárnap	Mihály
30 Hétfő	Jeromos

Október

1	Kedd	Malvin	
2	Szerda	Petra, Leodegár	
3	Csütörtök	Helga	
4	Péntek	Ferenc	
5	Szombat	Aurél	
6	Vasárnap	Brúnó, Renáta	
7	Hétfő	Amália	
8	Kedd	Koppány	
9	Szerda	Dénes	
10	Csütörtök	Gedeon, Bendegúz	
11	Péntek	Brigitta, Gitta	
12	Szombat	Miksa, Rezső	
13	Vasárnap	Kálmán, Ede	
14	Hétfő	Helén, Livia	
15	Kedd	Teréz	
16	Szerda	Gál, Hedvig	
17	Csütörtök	Hedvig, Rudolf	
18	Péntek	Lukács	
19	Szombat	Nándor	
20	Vasárnap	Vendel	
21	Hétfő	Orsolya	
22	Kedd	Előd	
23	Szerda	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	
24	Csütörtök	Salamon	
25	Péntek	Blanka, Bianka	
26	Szombat	Dömötör, Albin	
27	Vasárnap	Szabina	
28	Hétfő	Simon, Szimonetta	
29	Kedd	Nárcisz	
30	Szerda	Alfonz, Stefánia	
31	Csütörtök	Farkas, Cseke	

1 Péntek	Mindenszentek, Marianna	
2 Szombat	Achilles	
3 Vasárnap	Győző, Bálint	
4 Hétfő	Károly	
5 Kedd	Imre	
6 Szerda	Lénárd	
7 Csütörtök	Rezső	
8 Péntek	Zsombor	
9 Szombat	Tivadar	
10 Vasárnap	Réka	
11 Hétfő	Márton, Nimród	
12 Kedd	Jónás, Renátó	
13 Szerda	Szilvia	
14 Csütörtök	Alíz, Szidónia	
15 Péntek	Albert, Lipót	
16 Szombat	Ödön	
17 Vasárnap	Hortenzia, Gergő	
18 Hétfő	Jenő	
19 Kedd	Erzsébet, Zsóka	
20 Szerda	Jolán	
21 Csütörtök	Olivér	
22 Péntek	Cecília	
23 Szombat	Kelemen, Klementina	
24 Vasárnap	Emma, Virág	
25 Hétfő	Katalin, Liza	
26 Kedd	Virág, Lénárd	
27 Szerda	Virgil, Virgínia	
28 Csütörtök	Stefánia	
29 Péntek	Taksony	
30 Szombat	András, Andor	

December

1 Vasárnap	Elza, Natália	
2 Hétfő	Melinda, Vivien	
3 Kedd	Ferenc, Olívia	
4 Szerda	Borbála, Barbara	
5 Csütörtök	Vilma	
6 Péntek	Miklós	
7 Szombat	Ambrus	
8 Vasárnap	Mária	
9 Hétfő	Natália, Valéria	
10 Kedd	Judit, Lívía	
11 Szerda	Árpád	
12 Csütörtök	Gabriella, Franciska	
13 Péntek	Luca, Otília	
14 Szombat	Szilárda	
15 Vasárnap	Valér	
16 Hétfő	Etelka, Aletta	
17 Kedd	Lázár, Olimpia	
18 Szerda	Augusta	
19 Csütörtök	Viola	
20 Péntek	Teofil	
21 Szombat	Tamás	
22 Vasárnap	Zénó, Flórián	
23 Hétfő	Viktória	
24 Kedd	Ádám, Éva	
25 Szerda	Karácsony, Eugénia	
26 Csütörtök	Karácsony, István	
27 Péntek	János, Teodor	
28 Szombat	Kamilla	
29 Vasárnap	Tamás, Tamara	
30 Hétfő	Dávid, Hunor	
31 Kedd	Szilveszter	

2019

	<i>Január</i>	<i>Február</i>	<i>Március</i>	
H	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	H
K	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	K
Sz	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	Sz
Cs	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	Cs
P	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	P
Sz	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	Sz
V	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	V
	<i>Április</i>	<i>Május</i>	<i>Június</i>	
H	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	H
K	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	K
Sz	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	Sz
Cs	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	Cs
P	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	P
Sz	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	Sz
V	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	V
	<i>Július</i>	<i>Augusztus</i>	<i>Szeptember</i>	
H	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	H
K	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	K
Sz	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	Sz
Cs	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	Cs
P	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	P
Sz	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	Sz
V	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	V
	<i>Október</i>	<i>November</i>	<i>December</i>	
H	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	H
K	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	K
Sz	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	Sz
Cs	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	Cs
P	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	P
Sz	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	Sz
V	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	V

Öröknaptár

A) Évek 1801-1900				A) Évek 1901-2099									B) Hónapok											
													1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
01	29	57	85		25	53	81	09	37	65	93	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2	
02	30	58	86		26	54	82	10	38	66	94	5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3	
03	31	59	87		27	55	83	11	39	67	95	6	2	2	5	0	3	3	1	4	6	2	4	
04	32	60	88		28	56	84	12	40	68	96	0	3	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6	
05	33	61	89	01	29	57	85	13	41	69	97	2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0	
06	34	62	90	02	30	58	86	14	42	70	98	3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1	
07	35	63	91	03	31	59	87	15	43	71	99	4	0	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2	
08	36	64	92	04	32	60	88	16	44	72		3	1	2	6	0	3	5	1	4	6	2	4	
09	37	65	93	05	33	61	89	17	45	73		0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5	
10	38	66	94	06	34	62	90	18	46	74		1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6	
11	39	67	95	07	35	63	91	19	47	75		2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0	
12	40	68	96	08	36	64	92	20	48	76		3	6	0	3	5	1	3	6	2	4	0	2	
13	41	69	97	09	37	65	93	21	49	77		5	1	1	4	6	2	4	6	3	5	1	3	
14	42	70	98	10	38	66	94	22	50	78		6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4	
15	43	71	99	11	39	67	95	23	51	79		0	3	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5	
16	44	72		12	40	68	96	24	52	80		1	4	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0	
17	45	73		13	41	69	97	25	53	81		3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1	
18	46	74		14	42	70	98	26	54	82		4	0	0	3	6	1	3	6	2	4	0	2	
19	47	75		15	43	71	99	27	55	83		5	1	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3	
20	48	76		16	44	72	00	28	56	84		6	2	3	6	1	4	6	2	5	0	3	5	
21	49	77		17	45	73	01	29	57	85		1	4	4	0	2	5	0	3	6	1	4	6	
22	50	78		18	46	74	02	30	58	86		2	5	5	1	3	6	1	4	0	2	5	0	
23	51	79		19	47	75	03	31	59	87		3	6	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1	
24	52	80		20	48	76	04	32	60	88		4	0	1	4	6	2	4	0	3	5	1	3	
25	53	81		21	49	77	05	33	61	89		6	2	2	5	0	3	5	1	4	6	2	4	
26	54	82		22	50	78	06	34	62	90		0	3	3	6	1	4	6	2	6	0	3	6	
27	55	83		23	51	79	07	35	63	91		1	4	4	0	2	5	0	3	6	4	4	6	
28	56	84		24	52	80	08	36	64	92		2	5	6	2	4	0	2	5	1	3	6	1	

C) Napok						
V	H	K	Sz	Cs	P	Sz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37					

Példa: Milyen napra esett 1848. március 15-e?
A) táblázatban az 1848-as év sorának a B) táblázatban a március oszlopának a 3-as szám felel meg, ehhez kell hozzáadni a keresett napot (a hónap 15. napját) mely a $15+3=18$ -as számot adja.) A C táblázatból a 18-as számot kikeresve: szerdai nap.

A fejedelem

II. Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemmé történő megválasztásának 315. évfordulója alkalmából az Országgyűlés a 2018. november 27-i ülésnapján egyhangú határozatban fogadta el,¹ hogy a 2019-es esztendőt II. Rákóczi Ferenc-emlékévvé nyilvánítja. A határozat háttérét Id. Lomniczi Zoltánnak, az Emberi Méltóság Tanácsa elnöke és Vejkey Imre KDNP frakcióvezető-helyettes közös javaslata képezte, melyet 2018 tavaszán tártak az Országgyűlés elé.

Történelmi perspektívában a II. Rákóczi Ferenc személyéhez rendelt emlékév idejének megválasztása több szempontból is aktuális, figyelemre méltó. Nemcsak a nevezetes szécsényi kuruc országgyűlést egy évvel megelőzően, 1704. július 6-án bekövetkezett erdélyi fejedelemmé választása bír kerek évfordulóval (315. évforduló), de vezérlő fejedelmünk sajnálatosan oly gyakran elfelejtett utóélete szempontjából is aktualitással bír a 2019-es év. A szatmári békekötés idején még 35. életévét épp be sem töltött fejedelem kevéssel több, mint 24 évet töltötte emigrációban, melynek regénybe illően kalandos időszakáról közölt elképesztően izgalmas történelmi portrét a remek történész, Szekfű Gyula: Száműzött Rákóczi c. emigrációtörténeti kutatómunkájának gyümölcséeként. E kötetből (is) tudhatjuk, hogy épp 300 éve, 1719 januárjában fejezte be a bujdosó fejedelem igényes latin nyelven írt történelmi emlékiratát (önéletrását) *ConfessioPeccatoris* (lat.) ~ Egy bűnös vallomása címen.

A fejedelemmé 315 éve választott, híres önéletrajzát 300 éve kiadott emigráns magyar főúr élete, sorsa meggyőződésem szerint hányattatottságában is ékes példája kora Magyarországnak a dunai Habsburgok nagy közép-európai birodalmán belül. II. Rákóczi Ferenc, a romantikus magyar nemzeti történet-szemlélet és narratíva méltán bálványozott hősalakja! A Zrínyi család és a Rákóczi fejedelmek méltóságát, vagyonát, befolyását megöröklő, mégis a történelmi körülmények okán gyermekkorától tragikus sorsú főúr életének oly sok aspektusa mutat analógiát saját kora Magyarországgal! A nemzeti önrendelkezést, a magyar nemzet felemelkedését kívánó, később szó szerint zászlajára tűző² vezérlő fejedelem azt a magyar utat és irányt képviselte, melyről

1 Az Országgyűlés 32/2018. (XI. 27.) OGY határozata a 2019. év II. Rákóczi Ferenc-emlékévvé nyilvánításáról. Közli: Magyar Közlöny - Magyarország Hivatalos Lapja, 186. szám, 2018. november 27., kedd, 34111.

2 Cum Deo pro Patria et Libertate (lat.) ~ „Istennel a hazáért és a szabadságért!” mottó díszítette a szabadságharc idején Rákóczi seregének hadilobogóit.

hazánk a Mohács utáni időkben a Habsburg-birodalomba való beilleszkedéssel tért le. Rákóczi és bátor kurucai sorsa a katonailag a kezdetektől egyenlőtlen, de 1705 után a stratégiailag megnyerhetetlen szabadságharcban a példamutatás, a „kuruc út” végigjárása volt, mely erkölcsi értelemben hazaszeretettel táplálta a későbbi nemzedékek, így a nyelvújítók, a reformkori hazafiak és az 1848-49-es forradalom és szabadságharc generációit! Saját korunk nagy kulturális ellentmondása, hogy úgy lelkesedünk más népek, más civilizációk nemzeti ikonjaiért, hogy elfelejtjük saját hazánk gazdag történelmi panteonjának mégoly kiváló alakjait! Meggyőződésem szerint II. Rákóczi Ferenc életútjának epikus fordulatai, az a sírig tartó meggyőződés, amit gyermekkorától, az anyai nevelés (Zrínyi Ilona) révén képviselt, a mai napig megállja a helyét gyorsan változó világunk sodrában, mint etikai iránytű!

A Szécsényben vezérlő fejedelemmé választott uralkodó elképesztő műveltségét és nyelvismeretét is háttérbe szorítja reneszánsz polihisztorokra valló sokrétűsége. A saját kora mindenható uraival élénk és közismert kapcsolatban álló Rákócziról kevéssé tudott, hogy XIV. Lajossal, azaz a Napkirállyal folytatott, máig fennmaradt levelezésére külön rejtjelezési módszert fejlesztettek a francia királlyal, vagy az a tény, hogy a semmiből megszervezett hadserege, a kuruc sereg számára gyakorlati kényszerűségből Ő maga alkotott név- és tárgymutatóval ellátott katonai szabálykönyvet *Regulamentum Universale* címen!

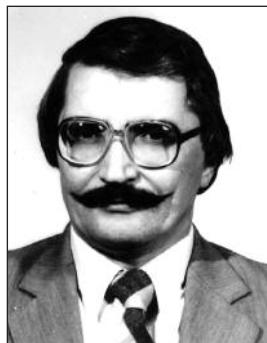
Történészként üdvös, időszerű és szerencsés választásnak tartom a 2019. évet országgyűlési határozat révén II. Rákóczi Ferenc emlékének szentelni! Nemzettörténetünk számos dicső, máig büszkén vállalt eseménysora között a Rákóczi-szabadságharc meggyőződésem szerint igazodási pont a későbbi korok államfőfijai számára. II. Rákóczi Ferenc élete, annak minden tényezőjével, így az életen át tartó tanulás és művelődés igényével, a családi eszményhez való ragaszkodással, a barátság mindhalálig való ápolásával, az elvhűséggel és a céltudatosággal mintaként szolgálhat napjainkig a magyar társadalom számára!

Dr. Pintér Zoltán Árpád Ph.D

Mándoky Kongur István, a nagykunok nyelvésze

(1944-1992)

A magyar tudományosságnak a közép-ázsiai török népek kultúrája iránti érdeklődése igen régi keletű. A keleti rokonságunkat kutatók a 18. század óta többen is eljutottak a Kaukázus vidékére és Belső-Ázsiába. Élményeikről az ott élő népek szokásairól érdekes és a tudomány számára értékes írásokban számolnak be. Ezeket a romantikus ihletésű utazásokat váltották fel a múlt század végén és századunk elején a tudományos célú utazások. A magyar nép kialakulásában nagy szerepet játszott hajdani törökség mai utódait sorra keresték fel a legkiválóbb turkológusaink, így Vámbéry Ármin, Szentkatolnai Bálint Gábor, Pröhl Vilmos, Kúnos Ignác, Mészáros Gyula és a nemzetközi turkológia elismert személyisége Németh Gyula, aki a kunok legközelebbi testvérnépeinek tanulmányozását tudományos programként állította maga és tanítványai elé is. Már egyetemi hallgató korában a Nemzetközi Közép- és Keletázsiai Társaság Magyar Bizottságának megbízásából a kaukázusi kumukok és a balkárok nyelvét tanulmányozta, majd 1911-ben az Ural és a Volga folyók vidékén élő baskirokat és kazáni tatárokat, csuvasokat kereste fel. Szellemisége irányadó volt az Alföld-kutatás, és tanítványai, főként Mándoky Kongur István, a kun nyelv kutatója munkásságában.

A Magyarországra települt kunok nyelvmélekeinek kutatása ugyanis nemcsak a hazai turkológia és a magyar nyelvészeti kutatások, hanem a török-magyar művelődéstörténet szempontjából is rendkívül fontosak. A múlt század végén, századunk elején megindult kutatások a kun műveltség egyes részletkérdéseinek kidolgozásában jelentős eredményeket értek el, ezért okkal fogalmazódott meg egy átfogó összefoglalás igénye. Nem lehet véletlen az, hogy az alföldi kultúra mélyrétegeinek kutatására olyan, a tájhoz kötődő tudósok vállalkoztak, mint az etnográfus Györffy István, a turkológus Németh Gyula, és a mestere nyomdokába lépő, az ő útmutatásait követve, de eredményeit némely tekintetben túlhaladva Mándoky Kongur István. Ahhoz, hogy átfogó képet tudjon adni a választott szakterületéről, nem elég csak kiváló mesterektől tanulni és a már meglévő hazai és nemzetközi szakirodalmat ismerni, bizonyos mértékig

benne is kell élni abban a kultúrában, hogy sajátosságai tisztán kirajzolódjanak előtte. Mándoky számára a szülőföld, a Nagykunság szívében lévő szülővárosa Karcag, meghatározó közeg volt. 1944. február 10-én Mándoky Sándor és Kocsor Karászi Erzsébet gyermekeként jött a világra. Elemi és középiskoláit Karcagon végezte, a helybéli Mezőgazdasági Technikumban tett érettségi vizsgát. A középiskola első éveiben kitűnt a nyelvek iránti fogékonyságával. Kiválóan megtanult oroszul, de ami miatt igazán különösként tekintették, az a török nyelvek iránti vonzalma volt. Első török nyelvkönyvét az etnográfus Szűcs Sándortól, a *Háromföld tudósától*, a Nagykun Múzeum akkori igazgatójától kapta. Az élő nyelv tanulmányozására kiváló lehetőség volt a közeli kunmadarasi orosz laktanya, ahol a kazak, kirgiz, krími és kazáni tatár, karacsáj katonákkal összebarátkozva jól megtanulta ezeket a török nyelveket. A „kunsági puszták kesernyés szavú fiának”, ahogyan kollégája, Torma József nevezte, ez a nyelviskola adta az igazán jó alapot, ahonnan egyenes út vezetett a budapesti egyetemre. Itt Németh Gyula professzor kitűnő figyelme és atyai szeretete irányította a sorsát. A mesterétől kapott útravaló meghatározó élmény volt élete végéig, jóllehet a tudományos vita a „mester és tanítvány” kapcsolatra is jellemző volt. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanítványa volt 1963-1968 között, s mondhatni az is maradt élete végéig. A török nyelvek és a magyar őstörténet ismeretét a már megidézett mesterétől, Németh Gyulától, az oszmántörök paleográfia és a hódoltság történetét Fekete Lajostól tanulta. Ligeti Lajos a mongol és kínai, Czeglédi Károly az arab, Telegdi Zsigmond és Bodrogligeti András a perzsa nyelv alapjaira tanította. A kun nyelvemlékek kutató-

Gyűjtés közben Kirgiziában

sát már egyetemi éve alatt elkezdte s ezt a munkát folytatta a tanulmányai befejeztével is.

Az egyetem elvégzése után az Országos Széchenyi Könyvtár, majd a Kőrösi Csoma Társaság munkatársa volt, mígnem 1970-től a Magyar Tudományos Akadémia Belső-ázsiai Kutatócsoportjában dolgozott. Hitte, s ez szinte minden írásából átsütött, hogy a Kelet felől Európába érkezett magyarság összekötő kapocs a Kelet és Nyugat között. A tudományos problémák megoldása csakis úgy lehetséges, ha ismerjük a nyelvi és kulturális rokonság okán érintett népek szokásait, életét, fejlődési irányukat és tudományos eredményeiket. Kollégái tréfásan „kunológusnak” nevezték, de közülük csak néhányan mondhatták el magukról, hogy a törökségi kultúra olyan széles területét látják át, amilyenén ő biztonsággal mozgott. Hevesen vitázott, de roppant körültekintően, megfontoltan írt.

A turkológia hagyományos területein belül a honfoglalás előtti török-magyar kapcsolatok, a magyar őstörténet foglalkoztatta. Több írása szól a régi török eredetű szavaink megfejtéséről, így a *börtü*, a *bütü*, *bír*, *kozma*, *kapkány*, *tilt*, valamint a *gyón*, *bocsánik*, *bán*, *bűn*, *gyarló*, *egyház*, *irgalom*, *könyörült* szavak etimológiáját adta.

1965-től évente járt gyűjteni a romániai és bulgáriai Dobrudzsába, a Duna mellékén, Deliormán keleti részén élő tatárokhoz. Azért erre az etnikumra esett a választása, mert az iszlám vallástól kevésbé érintett, ám gazdag hagyományvilággal bíró és a régi kun nyelvekhez egyik legközelebb álló nyelvjárást beszélő kipcak néptörödékeknek tartotta őket. A nyelvükkel, történetükkel és

Feleségével egy kazah ünnepségen

néprajzokkal való foglalkozás számtalan olyan adattal gazdagította a tudományt, amely a magyarországi kunok nyelvének, történetének és néprajzának homályos kérdéseire adhat feleletet. Terepmunkáit a Konstancához közeli Karasu, Medgidia, ValeaNeagra és Kogalniceau falvakban végezte. Kutatásai eredményeként született a Dobruzsai tatár nyelvtanulmányok Alaktani vizsgálatok és népköltési szövegek című egyetemi doktori disszertáció annak okán, hogy a kun eredetű szavak etimonját a dobruzsai tatárok nyelvében vélte felfedezni. Dobruzsában, a Duna mellékén Deliormánban élők, a Krímből jött telepesek száma megközelítőleg félmillió, akiknek mintegy nyolcvan százaléka pusztai tatár. Az ő nyelvüket sorolja a kun-kipcsak dialektusok közé, míg a déli, hegyvidéki területekről érkezett krími törökök nyelvét az oszmánli nyelvekhez tartozónak írja. A disszertáció a dobruzsai tatár nyelv leíró nyelvтанát hozza és ízelítőt ad a népköltészetből, mintegy 117 közmondást közöl. Ez a munka Mándoky hagyatékának mindmáig kiadatlan része. A témához kapcsolódóan ugyan megjelent egy rövid áttekintés az Acta Orientalia Hungaricae-ban 1968-ban, de csupán a hangképzés sajátosságaira tér ki, s szöveggyűjteményében találós kérdéseket közöl. A hagyatékra irányítandó figyelem biztató jelének tekinthetjük Csáki Éva cikkét, ami ugyancsak az Acta Orientaliában jelent meg 1995-ben: szójegyzéket közöl Mándoky kiadatlan dobruzsai gyűjtéséből. A disszertációt 1971-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetemen védte meg *summa cum laude* minősítéssel.

Dobruzsai tanulmányútjait közép-ázsiai kutatások követték. Bár az akkori politikai viszonyok nem igazán kedveztek a terephez kötődő kutatómunkának, mégis sikerült szinte évente nyelvi-néprajzi gyűjtéseket végeznie. Lehetősége volt Baskíriában és a volgai tatárok között is kutatni. Élénken foglalkoztatta a baskír-magyar törzsnevek kérdése. A két nép rokonságának emlékét a baskírok eredetmondái is megőrizték, mi szerint egy nagy törzsük valamikor nyugatra költözött „majarak” népének Baskírföldön hátramaradt egyik törzséből származtatja magát. Bár számos más török népnek vannak hasonló eredetmondásai - így a krími tatároknak, kazáni tatároknak, a közép-ázsiai karakalpakoknak, kazakoknak, a kaukázusi balkárok egyes nemzetségeinek törzsei szintén magyar eredetűnek tartják magukat - míg mások, így például az özbekek, kirgizek, türkmének, anatóliai törökök testvérként, rokon népként tisztelnek bennünket. „Mégis a baskír-magyar etnikai és történelmi kapcsolatok kutatásában a forrásadatokon túl a mesésnek tűnő baskír hagyományokat is komolyan kell vennünk. Hiszen a magát magyar (majar) származásúnak tartó baskír törzsnek még a neve is megegyezik a honfoglaló magyarság egyik törzsével.(...) Pauler Gyula és a későbbi kutatók ugyan meg-

próbálták a honfoglaló magyar Jenő, Keszi, Nyék, törzsneveket és a Gyula nevet egyeztetni a baskír Janay, Nagman, Kesze-Tobin és Julaman törzs és nemzetségnevekkel, azonban az utóbbi egyeztetések a tüzetesebb történeti, néprajzi- és nyelvészeti vizsgálódások során mind hibásnak bizonyultak, lévén a párhuzamba állított baskír nevek részben késeiek, vagy másodlagosak (Julaman, Kesze), részben pedig perzsa, arab eredetűek (Janay, Nagman), így tehát semmiképpen sem egyeztethetők az említett honfoglaló magyar törzsnevekkel.” - írja Mándoky. A baskír-magyar rokonság kérdéseit azonban nem lehet csupán a Jurmati és Gyarmat törzsnevek azonosságára alapozni, mert mindkét nép történetében nagy jelentőségű volt a kun nép szerepe. A 13. században számos kun törzs telepedett meg Baskírföldön, s ennek következtében a baskírok ma mind nyelvileg, mind műveltségük tekintetében a kun-kipcsak népek közé tartoznak. Mándoky Kongur István a kun-baskír kapcsolatokat vizsgálva néhány kun törzsi és nemzetség névről megállapította, hogy mind a baskíroknál, mind a magyar Alföldön megtalálható. Ilyen a baskírok Kipszak (kipcsak) törzse, amely megfelelője a nagykunsági „Kapcsag”, „Kapcsog” családnévnek. A párhuzamos megfelelések sorát a további kutatások bővíthetik. Torma József hívja fel a figyelmet arra, hogy a törökségi helynevek egyik szembetűnő sajátossága az, hogy földrajzi neveik többsége személynév eredetű. Ugyanez áll a kunsági földrajzi nevekre is, amit a jövőbeli kutatásoknál figyelembe kell venni.

Mándoky a közép-ázsiai kutatásai során felkereste a Mongóliában élő kisebbségeket. Gyűjtötte a kazakok és a tuvák nyelvét, szokásaikat, népköltészetüket. Szinte évente utazott néprajzi- és nyelvjárási gyűjtésre Közép-Ázsiába. A népköltési gyűjtésekből való szemelvényeket rendszeresen közölte a szűkebb pátriája művészeti és irodalmi folyóiratában a Jászkunságban, néha „álnéven”: Bektur András nevéen jegyezve ezeket a szemelvényeket. A mintegy húsz év irodalmi termését egybeszerkesztve, Amudarja széles vize címmel reményeink szerint hamarosan kezébe veheti a közép-ázsiai törökség népköltészete iránt érdeklődő olvasó. A kötetben a tatár, a baskír, a kazak földön, és Közép-Ázsia más országaiban szétszóródva élő kazáni tatárok, kazakok, kumukok népdalaiból, a Kun-Kódex találós kérdéseiből, karacsáj, karakalpak népdalokból kapunk ízelítőt.

A kazakok és a tatárok között végzett nyelvjárási és néprajzi gyűjtés nagyban hozzájárult számos magyarországi kun nyelvemlék megfejtéséhez. Olyan jelentőségű összehasonlító anyag birtokába juttatták, amilyen csak keveseknek adatott meg. A kun nyelv magyarországi emlékei című, 1981-ben megvédett kandidátusi disszertáció addigi kutatásainak fontosabb eredményeit tartal-

Karcagi Kalendárium 2019

mazza, azonban korántsem teljes összefoglalója a hazai kun nyelvemlékeknek. Ennek részben a disszertáció terjedelmi korlátja az oka, részben pedig az, hogy jó néhány nyelvemlék esetében még nem tisztult le a gondolat, a dolgozat írásakor a kun eredeztetés még nem volt egyértelműen bizonyítható. A témát teljes részleteiben tárgyaló munkát egyelőre nem vehetünk a kezünkbe, de reményeink szerint akad majd olyan kutató, aki érdemesnek tartja folytatni ezt a derékba tört életutat.

Mándoky korai halála miatt a disszertáció 1993-ban posztumusz kötetként jelent meg. Rövid terjedelme ellenére is alapvető kézikönyvnek számít, ami kivívta a szakma elismerését és hamarosan bekerült a tudományos vérkeringésbe. Bár kollégái tréfásan „kunológusnak” nevezték, vehemens természete miatt olykor-olykor túlzásnak tartották állításait, azt mindnyájan elismerték, hogy igen körültekintően megvizsgálta azt, amit végül leírt. Eredményei helytállóak, gondolatébresztők.

A kun nyelv magyarországi emlékei a kun szövegemlékeink elemzését hozza, a *kun miatyánk* szövegvariánsait egybevetve a megfelelő törökségi vonatkozásaival rekonstruálta a szöveget az egykori kun hangalaknak megfelelően. A kötet egészére elmondható, hogy csak azokat a szövegvariánsokat és szórványemlékeket tartalmazza, amelyek megfejtésével a korábbi kutatásokhoz képest lényegesen új eredményt hozott. Ilyen a kunsági kiszámoló mondóka és néhány szórványemléknek számító kunsági tájszó, úgy mint: *árkány, boza, cötkény, daku, kentreg, ontok, ákos, bajca, barág, csollák, daksi, kangyiga, karambél*, a személynevek közül az *Agbura, Alacs, Betlen, Butak, Csőreg*,

Utolsó búcsú Almatyban

Kada, Erk, Karacs, Karakas, Karacson, Köszömös, Szokor, Talmazs, Tekes, a földrajzi nevek közül az Atkár, Bajandor, Csivag, Érbuga, Katoncsa, Kocsér, Pecsene, Talla, Torta.

Mándoky Kongur István 1992. augusztus 22-én bekövetkezett halálával egy ígéretes tudósi pálya tört derékba. Utolsó útján 1992 nyarán a Dagesztáni Tudományos Akadémia meghívására érkezett Mahacskalába. Ott érte a halál. Utolsó óráiban mellette volt kumuk költőbarátja, Magomedov Badrutdin, egy nogaj kollegája, Narbek Azsokovics és az ugyancsak kumuk jóbarát Dzsangisi Magomedovics. Még holtában is nagy utat tett meg. A dagesztáni fővárosból Mahacskalából a kazakok akkori fővárosába, a Tien san lábánál lévő Almatyba vitték és ott helyezték örök nyugalomra. A Kengszai temetőben pihen, ott, ahol a kazak kultúra nagyjai. A Kazak Tudományos Akadémia temettette el olyan tisztességgel amelyet tudós ember kevés kap. Sírjánál gyászbeszédet mondott a Kazak Akadémia elnöke. Korábban a Kirgiz Akadémia Nyelvtudományi Intézete díszdoktorrá avatta. Az erről szóló dokumentumot már csak a sírjához hozhatták el. Temetésén megjelentek a közép-ázsiai törökség tudományos intézeteinek vezetői és Magyarország képviselői.

„Két dolog van, amit csak a halállal feledünk: anyánk és városunk arca.”- írta egy isztambuli költő. Mándoky Kongur István esetében ez sokszorosan igaz. A szülőföld iránti mély szeretet és erős kötődés jellemezte. Egy-egy nagy útja előtt, vagy éppen onnan visszatérve mindig hazalátogatott szeretett városába, Karcagra. Ilyenkor felkereste szülei sírját és egy-egy jóízű beszélgetésre betért a közeli barátokhoz is. Halála után szülővárosa emlékművet állíttatott neki, Györfi Sándor szobrászművész domborművét, amelyhez ellátogathatnak Mándoky tisztelői. Ám az igazi emlékmű mégis az, hogy amit életében eltervezett: a Kunság és Kazakisztán közötti eleven kapcsolat, az a holta után megvalósult. A hazánkba jövő kazak és kirgiz delegációk rendre ellátogatnak Karcagra is. Szülővárosa a Keleti örökségünk című könyvsorozat megjelentetésével tiszteleg emlékének. A sorozat eddigi kötetei bizonyítják, hogy egy kisváros is adhat az ország szellemi életének nélkülözhetetlen alapműveket.

Dr. Bartha Júlia

A magyar kultúra napja

Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én fejezte be a Himnusz megírását. Erre az eseményre emlékezve 1989. január 22.-e óta ünnepeljük a magyar kultúra napját. A Dérynében tartott városi ünnepségen Fő-tiszteletű Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke mondott ünnepi köszöntőt. Ebből idézünk néhány gondolatot:

- Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket. Nagyon fontos, hogy megismerjük, megbecsüljük saját kultúránkat, mindazt, ami a miénk, mert csak az tud más kultúrákat tisztelni, aki először a sajátját ismeri, tiszteli és védelmezi. Ne távoli világokba vágyódjunk, míg a közvetlen környezetünket, hagyományainkat, hitünket, felfedezéseinket, alkotásainkat, kultúránk szépségeit, kincseinket nem ismerjük igazán – hangsúlyozta a püspök, aki azt is kiemelte, hogy a kultúránk egyik legfontosabb hordozója, kincse szeretett anyanyelvünk.

– Adjuk ezt a kincset is tovább a következő generációnak. Figyelve a jelen felgyorsult, ellentmondásos, nehezen értelmezhető világában is az értékekre felelős szűrővel, türelmes szeretettel, és mégis Isten tökéletes szűrőjére hagyatkozva. Minden, ami Istennek kedves módon szép, jó, nemes, építi az embert, felüdíti, ápolja az emberi kapcsolatokat és a kultúra így minden formájában hat ránk. A kultúrán keresztül közelebb kerülünk egymáshoz, Istenhez és közben erősödnek a gyökereink – ez nagyon fontos üzenet a ma emberének. A küldetésünk, hogy a kultúrát élteni, megélni és továbbadni kell ahhoz, hogy a jövő generációja számára is ismertek legyenek hagyományaink, értékeink – mondta a püspök, aki szólt arról is, hogy Himnuszunk rámutat a kultúránk keretére, keresztyén örökségünkre, keresztyén kultúránkra, és szembe-
besít minket ezeréves örökségünkkel.

Az ünnepség helyi és országos díjak átadásával folytatódott, majd a Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium diákjai adta ünnepi műsort.

A kitüntetettek

A Magyar Ápolók Napja

A Magyar Ápolók Napja alkalmából a Kátai Gábor Kórházban február 19-én szervezett ünnepségen a **Kátai Medi Song** kórus műsora után **Kovács Sándor**, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke és **Nagyné László Erzsébet** főigazgató üdvözölte a rendezvény résztvevőit, majd Kossuth Zsuzsa életét **Kabai Annamária** méltatta.

A Kátai Gábor Kórház vezetősége, a Kátai Gábor Alapítvány kuratóriuma és a Magyar Ápolási Egyesület helyi vezetőjének támogatásával, a tavalyi évi kezdeményezésnek megfelelően az idei évben is jutalmazták, elismerték a kórházban dolgozó szakdolgozók, ápolók munkáját.

A beérkezett javaslatok alapján Kiváló munkájának elismeréséül jutalomban részesült **Varga Sándorné** ápolónő, aki 1980-ban kezdett dolgozni a kórház Pszichiátriai osztályon, majd 1991-től az akkori I.számú Belgyógyászati osztály szakápolója volt, ahol munka mellett diplomás ápolói képezést szerzett. 2012 óta a Kardiológiai rehabilitációs osztály dolgozója. Munkáját nagyon precízen, megbízhatóan, és magas szakmai tudással végzi.

Kiváló munkájának elismeréséül jutalomban részesült Csenda Jánosné asszisztensnő, aki a központi laboratóriumban 2000 márciusától dolgozik, 2014-től helyettes vezető asszisztensként. 2016-ban laborszakosító iskolát végzett el külön dicsérettel. A munkáját mindig felelősséggel végző dolgozó,

melyet nagy precizitás és pontosság jellemez. A kolléganői bátran fordulhatnak hozzá szakmai kérdésekkel. A laboratóriumi munkában elengedhetetlen az ő munkatevékenysége, helyettes vezető asszisztensként kiválóan dolgozik.

Közösségi munkájáért elismerésben részesült Budai Antalné osztályvezető ápoló, aki 40 éve a Neurológiai osztály dolgozója, ahol 1996 augusztusától főnővéri beosztásban dolgozik. Mindig törekedett a jó osztályközösség kialakítására. Dolgozói érdekeit képviseli feletteseinél, problémájukkal nyugodtan fordulhatnak hozzá bizalommal. A jó munkahelyi légkört osztálykirándulások, színházlátogatások szervezésével teremti meg. Évente bicikliznek Berekfürdőbe, egy közös főzéssel együtt eltöltött kellemes napért. Az intézeti énekkar alapító tagja, krónikása.

A díjakat Kovács Sándor, Nagyné László Erzsébet, Kabai Annamária és Kovács Szilvia alpolgármester adta át részére.

Szolnokon, a Magyar Ápolók Napja Alkalmából rendezett megyei ünnepségen a Magyar Ápolási Egyesület elismerésben részesítette **Keléné Kállai Erzsébet asszisztensnőt.** A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara szakmai munkájáért elismerésben részesítette **Majorosné Baksa Erzsébet vezető asszisztentst.** Őket is egy virágcsokorral köszöntötték.

A kitüntetettek

Nemzeti ünnep

A magyar forradalom és szabadságharc 170. évfordulója alkalmából ünnepi műsorral emlékeztünk az 1848/49-es hősökre. A Déryné Kulturális Központban **Dobos László** polgármester köszöntötte a megjelenteket, majd **Kovács Sándor**, a megyei közgyűlés elnöke mondott ünnepi beszédet.

- Óriási öröm számunkra, hogy ma Karcagon, a Déryné Kulturális Központban hallhatjuk az ország egyik legkomolyabb és legszínvonalasabb zenekarát, a Szolnoki Szimfonikusokat március 15-e előestéjén, amikor a magyar szabadságharcra és függetlenségi harcra emlékezünk. A magyar szabadság nem csak egy megfoghatatlan dolog, a szabadság, mint szó, nem váltható pénzre, de sok minden benne van. Benne van a magyar haza, a föld, a magyar szó, a magyar nyelv és a magyar kultúra, amiből a mai este kicsit ízelítőt kapunk. Kívánom azt, hogy mindenki érezze jól magát és a holnapi napra, március 15-ére, a magyar szabadság és függetlenségi harcra úgy készüljön fel, hogy feltöltődve, felemelkedve, méltóságteljesen, amihez ez a koncert is hozzájárul - mondta az elnök, majd a Szolnoki Szimfonikus Zenekar **Izaki Maszahiro** vezényletével adott kitűnő koncertet.

Karcagi Kalendárium 2019

A koncert után a Déryné elől a Kováts Mihály Huszárbandérium huszárjainak vezetésével, a Nagykun Honvédbanda kíséretével indultak az emlékezők az Országzászló felvonásához. Ezt követően a Petőfi szobor előtt **dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter** emlékezett a 170 évvel ezelőtti eseményekre.

- Mi, magyarok büszkéek lehetünk arra, hogy soha nem tétlenkedtünk, ha véréldozatot kellett hozni a haza védelmében. A megívott csaták során a kunok, a jászok, a székelyek, a munkában edzett szikár alföldi férfiak és támaszaik, a magyar lányok és asszonyok mindig az első sorokban küzdöttek, karddal a csatamezőn, majd a sebesültek gondozásával, a honvédek elszállásolásával és ellátásával. Elmondhatjuk azt, hogy 1100 éves történelmünk során, erejéhez mérten mindig, mindenki kivette a részét a szabadságunkért vívott küzdelemben. Így volt ez 1848-49 dicsőséges napjaiban is. A lelkes márciusi forradalmat követően hamarosan fegyverrel kellett megvédeni a magyar hazát. A márciusi ifjak erős, független és szabad magyar országot akartak - mondta a szónok, aki szólt a 12 pont követeléseiről, majd arról, hogy az európai nemzetek közül egyedülállóan önállóan olyan hadsereget szereltek fel, amely 1848 nyarától kezdve diadalt diadalra halmozva megvédte az országot. Dr. Fazekas Sándor beszélt arról is, hogy bár a fegyverzet hiányos volt, de a kitartásban, a lelkesedésben, az önkénteseknek a vállalásában nem volt hiba.

Amire emlékezni fogunk

- A karcagi, a nagykunsági, az alföldi alakulatok, a szabad csapatokból szervezett Hunyadi huszárezred, a pörgekalapos csikós huszárok jócskán kivették a részüket a csatákból. Egyedi harcmódorukkal állandóan borsot törtek a császáriak orra alá, váratlan kitöréseikkel folyton megbontották az ellenség sorait. A Kossuth toborzók fontos helyszíne volt Karcag főtere, a hely, ahol állunk, amely méltón viseli Kossuth Lajosnak a nevét - mondta a szónok, aki ezt követően a 13. Hunyadi huszárezred tagjainak hőies tetteit sorolta részletesen, majd szólt a '48-as nemzedéket követő generációkról.

- '48-as nemzedék helyt állt a békében is. '48 példa lehet a mi számunkra is, mai napig olyan világítótorony a magyar történelemben, amely segíti azt, hogy eligazodjunk a jelen kérdésekben is. '48 hősei úrrá lettek a széthúzáson, létrejött egy olyan nemzeti egység, amely csodákra volt képes. Ezért is fontos, ha a magyar történelemben vannak olyan pillanatok, amikor újra létrejön a nemzeti egység, akkor arra hosszabb távon is tudunk tervezni és építeni. S 2010 megint egy ilyen pillanat volt, egy olyan újjászületés, amely lehetővé tette azt, hogy Magyarország erős államként megszervezze önmagát, függetlenségét, anyagi biztonságát, és egyáltalán azt a közösségi összetartó erőt, amit a magyar állam jelenthet, azt 2010-re tudjuk visszavezetni. Ezért is fontos, hogy az ország dolgainak rendezésében ez a munka folytatódjon, hogy ne törjön meg a lendület. Mi nem engedünk a '48-ból, nem engedünk azokból az értékekből, amelynek köszönhetően létrejött az egységes magyar nemzet. Máig ható erő 1848 példamutatása, mely mutatja, hogy csak egy erős magyar ország tud bennünket megvédeni az idegenbefolyástól, a külső hatásoktól. Csak egy olyan

Karcagi Kalendárium 2019

erős ország tud bennünket megvédeni, amit magunkénak érzünk, s amelynek értékeire büszkék lehetünk. Ezen gondolatok jegyében kívánok méltóságteljes ünnepelést és megemlékezést és kívánom azt, hogy mind a hétköznapokban, mind az ünnepnapokon tudjunk erre az értékrendre támaszkodni, segítsen bennünket az eligazodásban - zárta emlékező gondolatait dr. Fazekas Sándor.

Ezt követően Karcag Városi Önkormányzat nevében Dobos László polgármester, Gyurcsék János és Kovács Szilvia alpolgármesterek és Rózsa Sándor jegyző helyezett koszorút a Petőfi szobor talapzatára, majd dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter, Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke is tisztelgett a '48-as hősök előtt, majd a járási hivatal vezetői, az intézmények, a pártok és a civil szervezetek képviselői is elhelyezték koszorúikat az emlékműnél.

A Petőfi és Kossuth szobrok koszorúzását követően a Városháza előtti téren a városi diákönkormányzat vezetői és Kovács Sándor szólta a fáklyás felvonulás résztvevőihöz. Ezt követően több százan indultak el a térről a fáklyás felvonulásra a megszokott útvonalon, majd visszaérkezve a Városháza elé, egy látványos, ünnepi lézershowt néztek meg. Ezzel ért véget a karcagi megemlékezés.

Gyógyszertár nyílt a Kátai Gábor Kórházban

Március 22-én adták át a Kátai Gábor Gyógyszertárat a kórház földszintjén. A 18 millió forintból megvalósult patikában a vendégek elsők között vásárolhattak a mintegy kilencszáz fajta gyógyszer és gyógyszerkészítmények közül.

- Tizenötmillió forintos pályázati forrásból, valamint hárommillió forintos alapítványi hozzájárulásból mintegy három hónap alatt valósult meg a Kátai Gábor Gyógyszertár a kórház földszintjén – mondta el köszöntőjében dr. **Fazekas Sándor** földművelésügyi miniszter. A tárcavezető kiemelte, hogy régen megfogalmazott igény volt a kórházban ápoltak, a járó beteg szakrendelésekre érkezők és a kórházi dolgozók részéről, hogy legyen a kórházon belül egy olyan gyógyszertár, amely rendelkezésre áll, és ahol meg tudják vásárolni a felírt gyógyszereket. Dr. Fazekas Sándor azt is hozzátette, hogy a közeljövőben újabb 500 millió forint értékű projektek megvalósításai kezdődhetnek meg az intézményben.

Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke örömmel látja, hogy a kórház az elmúlt időszakban dinamikusabban fejlődött. 2010 óta mintegy 3,5 milliárd forint értékben valósultak meg fejlesztések az intézményben, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a térség és a régió vezető kórháza lehessen.

Nagyné László Erzsébet főigazgató szerint nemcsak a kórházba érkező betegek számára nagy segítség az, hogy helyben ki tudják váltani gyógyszereiket, hanem azoknak a dolgozóiknak is, akik a 12 órás váltott műszakjuk mellett – amennyiben szükségük volt rá – nehezebben jutottak el eddig saját vagy családtagjaik számára gyógyszerért. Közgazdászként pedig kiemelte, hogy a kórház saját bevételeinek növekedését is szolgálja a most átadott beruházás.

Kovács Szilvia alpolgármester szerint a város egyik régi vágya teljesült a most átadott beruházással, az pedig külön öröm számára, hogy a gyógyszertár nemcsak pályázati támogatásból, hanem a kunokra jellemző összefogás eredményeként jött létre.

A gyógyszertár átadását jelképező szalagot dr. Fazekas Sándor miniszter, Kovács Sándor elnök, dr. Suba László igazgató, dr. Czifra Árpád igazgató, Kovács Szilvia alpolgármester és Nagyné László Erzsébet főigazgató vágta át. Az ünnepségen közreműködött a Kátai Medi-Song.

Karcagi Kalendárium 2019

Majális és íjászverseny

A Városháza előtti téren gyerekprogramokkal indult a karcagi majális. A Fogi Gyermekszínház az Utazás a musicalek világába című előadással készült a gyerekeknek, majd a rendezvény délután operett műsorral folytatódott.

„Túl az Operencián” címmel Ozsgyáni Mihály és Sheer Lívia operett előadását élvezhette a közönség. Őket az egyik televíziós zenés show-műsorból ismert Veréb Tamás váltotta a színpadon, aki több ismert dal előadása mellett, saját dalokkal is készült a karcagi közönségnek. A régi táncdalokat Poór Péter hozta el a város főterére, aki legkedvesebb tanítványával, Rózsás Viktóriával érkezett a majálisra. A színpadi programokat a nap folyamán népi játszótér és kézműves vásár kísérte.

A Kötöny Népe Karcagi Íjászkör V. Kötöny Népe Nagykun Hagyomány-őrző íjásztalálkozó, íjászviadalra több mint kétszáz versenyző érkezett. Az Erdei Futópályán a megnyitóra felsorakozott 210 íjászt a kürtszó után Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke, a Kunszövetség elnöke, országgyűlési képviselő köszöntötte.

Karcagi Kalendárium 2019

- Ez Kelet-Magyarország legnagyobb talpas íjász versenye, melyre évről évre egyre többen jönnek. Nagyon jó a hely az erdei futópálya, kitűnő a szervezés. A sport és hagyományörző íjászat gyönyörű környezetben, erdők között napsütésben sétálva lehet végiglőni az akadályokat ebben a nyáris május elsején. Minden szépségét megmutatja az erdő, a lombkorona sétányal, remélem sikeres lesz a verseny - mondta az elnök, majd átadta a Kunszövetség díját, egy ezüst nyílveszőt, a talpas íjászhagyományok megőrzéséért és felelevenítéséért Csízi Sándornak, az egyesület elnökének.

Mandátumátadó

Május 2-án a Városháza dísztermében tartották a képviselői megbízólevél ünnepélyes átadását. A megjelenteket - köztük Kovács Sándor országgyűlési képviselőt és családját, dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselőt, dr. Kállai Mária JNSZ Megyei Kormányhivatal kormány megbízottját, országgyűlési képviselőt, Rentzné dr. Brezdán Edit főjegyzőt, Dobos Lászlót, Karcag polgármesterét és a 03. választókerület megjelent polgármestereit, hivatalvezetőket Rózsa Sándor jegyző köszöntötte.

Az ünnepi műsorban közreműködött Plósz Csilla, a KÁIAMI igazgatója és Pető Marcell az EFAMI zongora tanára. Ezt követően dr. Zsembeli József, a JNSZ Megyei 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerület Választási Bizottsága elnöke ismertette az április 8-ai választás eredményét, majd átadta a megbízólevelet Kovács Sándor országgyűlési képviselőnek.

A megbízólevél átadása után Kovács Sándor megköszönte mindenkinek a kampányban nyújtott támogatását, segítségét. Külön is szüleinek, feleségének és három fiának a türelmet és megértését, mert az elmúlt időszakban keveset lehetett velük, de mint fogalmazott, ezután sem lesz több együtt töltött ideje velük, de most ez a feladat vár rá. A választóknak megköszönte a bizalmat, melyre igyekeznek a parlamenti munkájában a következő négy évben részleggelni.

Az ünnepség végén a Szózat eléneklése után több százan gratuláltak Kovács Sándornak megválasztásához, valamint a teremben jelen lévő másik két országgyűlési képviselőnek, a szintén Karcagot is képviselő dr. Fazekas Sándornak és a megyénk és Szolnok és környéke érdekeit szem előtt tartó dr. Kállai Máriának.

A Redemptio Emléknapja

A Redemptio Emléknapja alkalmából a Millenniumi Emlékmű parkjában, a Jászkun Redemptio Emlékharangjánál május 10-én a Kováts Mihály Huszárbandérium lovasainak bevonulása után **dr. Nagy Molnár Miklós**, a Györffy István Nagykun Múzeum igazgatója tolmácsolta dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő köszöntő sorait, aki hivatali elfoglaltságai miatt nem tudott részt venni a megemlékezésen.

- A Jászkun Redemptio Emléknapja a jászok és kunok küzdelmére és kitartására emlékeztet bennünket évről évre, akik hol fegyverrel, hol anyagi áldozatok árán, de mindig kivívták függetlenségüket. A magyar Országgyűlés 2014. február 4-én nyilvánította a Redemptio Emléknapjává május 6-át, amely annak állít emléket, hogy Mária Terézia királynő 1745. május 6-án írta alá a jászkunok 1702-ben elveszített kiváltságainak visszaadásáról szóló okmányt – írta soraiban dr. Fazekas Sándor.

Városunk és térségünk országgyűlési képviselője, Kovács Sándor hivatali elfoglaltsága miatt szintén nem tudott részt venni a megemlékezésen, így helyette dr. Nagy Molnár Miklós tartott ünnepi beszédet.

Amire emlékezni fogunk

- 1702-ben megszületett a jászok és kunok számára tragikus döntés: az uralkodó 500.000 rajnai forintért eladta az egész területet és lakóit a német lovagrendnek. Ez azonban a fennálló törvények értelmében is jogtalan volt – hangsúlyozta az igazgató. Az eladással a kunok és jászok korábbi kiváltságai megszűntek, jobbágyosorba kerültek, de ebbe soha nem törődtek bele. Végül Mária Terézia kegyelmesen megengedte, hogyha a jászok és kunok visszafizetik az eladási árat a kincstárnak, visszanyerhetik régi jogaikat, régi szabadságukat. - A redemptio fogalma tehát a korábban meglévő szabadságjogok visszavásárlását jelentette. Ez óriási anyagi terhet rótt mind a Jászság, mind a Kiskunság, mind a Nagy-kunság lakosságára. A lakosok csak több évig tartó gyűjtéssel és kölcsönökkel tudták összeadni, ami kamataival együtt ekkor már 575.900 rajnai forint volt – mondta a szónok, és kiemelte, hogy a redemptio évszázadokon át segítette megőrizni és felerősíteni a kun és a jász öntudatot, azt az identitást, amely napjainkig erősen él. - Az emlékezés arra is tanít, hogy munka nélkül nincs eredmény, vetés nélkül nincs aratás, áldozatok nélkül nem járhatunk sikerrel – zárta emlékbeszédét dr. Nagy Molnár Miklós.

Kováts Mihály Emléknep

Az 1779. május 11-én a charlestowni csatában hősi halált halt karcagi születésű Kováts Mihály huszárezredesre emlékeztek május 11-én a róla elnevezett általános iskolások és a város vezetői a Dérynében. A hős életét **dr. Pintér Zoltán Árpád** középiskola tanár idézte fel:

- Így visszagondolva igencsak régen, 17 évvel ezelőtt, egykori ifjúságom gondtalanságában én magam is Kováts-os végzősként ballagtam el és kezdtem meg a középiskolai tanulmányaimat. Az akkori élmények és tapasztalatok talán megfakultak

az emlékezetemben, de a hovatarozás érzése, az az öntudat, melyet egykori általános iskolám, egykori remek tanárim elplántáltak bennem, ennél mélyebben rögzült és máig tisztán, elevenen él. Megvallom: Hálásan köszöntem meg igazgatónőnek a felkérést e mostani emlékbeszédre, büszkeséggel tölt el, hogy ennek révén törleszthetek egy keveset abból az adósságból, amellyel a Kováts Mihály Általános Iskola és tanárkara felé tartozom, óvó gondoskodásukért, útmutatásaikért, nevelői szolgálatukért.

Ha egyetlen szóval kellene kapcsolatot vázolnom az iskola és névadója között, alighanem a példamutatás kifejezést választanám. Fabriczy Kováts Mihály életét éppúgy a haza és szabadság szolgálatának szentelte, mint tesszük azt ma, egy békésebb, de éppúgy kihívásokkal teli világban. Kováts Mihály az iskola névadója harcolt mindkét ún. sziléziai háborúban, azaz az osztrák örökösödési- és a hétéves háborúban. A történelem fintora, és a XVIII. századi háborúk sajátossága, hogy mind a porosz, mind a dunai-Habsburg haderőben szolgált és ért el kiemelkedő teljesítményeket. Kalandos élete sohasem tartotta sokáig egy helyben. 1773-ig körülbelül 16.000 lengyel katonát képzett ki az oroszok elleni függetlenségi harcra. Élete utolsó, nagy kalandja azonban 1776. októberében, 52. életévében vette kezdetét.

Idézem Kováts Mihály levelét Benjamin Franklin, párizsi amerikai követhoz: „Nagyságos Uram! Az aranyzabadságnak nem sárarany az ára. Én is, ki ezt a levelet tisztelettel átnyújtom nagyságodnak, magyar nemzetiségű szabad nemes ember vagyok ... mindenféle hadjáratban, véres veszedelmek között tanultam meg mindazt, ami főképpen szükséges az újoncok kiképzésében; hogy háborús esemény közepette nagyon kell derekasan védelmezniök

az édes hazát. Végezetül kedvező választ várva, semmit nem kívánok olyan hevesen, mint hamar útra kelni, hogy ott, ahol azt a legnagyobb katonai szükség megköveteli, szakadatlanul szolgálatban éljek-haljak.”

A levélben Kováts Mihály útlevelet és hitlevelet kért, hogy csatlakozhasson a rebellis amerikai gyarmatok szabadsághüdelméhez a hatalmas brit oroszlán ellen. 1777 tavaszán áthajózott az óceánon. 1777. április 30-án már Rhode Islandon tartózkodott és 1777. május 17-én személyesen találkozott George Washingtonnal, akinek bizalmas leveleket is átadott, amelyet az európai megbízottjai küldtek. Tehát azonnal futárszolgálatot teljesített. Hamarosan a pennsylvaniai német zászlóalj újonczó tisztjévé vált. Újvilágbeli pályafutásában az hozott jelentős fordulatot, hogy 1777. július végén Bostonba érkezett - a nem sokkal korábban levert lengyel függetlenségi harc legendás tisztje - Kazimerz Pulaski gróf. Majd miután Pulaski gróf azzal a kéréssel fordult Washington tábornokhoz, hogy engedélyezze egy önálló könnyű lovascsapat felállítását, ennek az egységnek lett kiképző mestere.

Póka-Pivny Aladár és Zachar József kitűnő tanulmányából tudjuk, hogy eleinte Washington tábornok és törzskara fenntartással fogadta a magyar tisztet, egyáltalán a lovasság alkalmazását, – ez Pulaskit is elkésérítette. Ezért elhatározta, hogy önálló légiót alapít. Mint a lengyel gróf írta: „Alárendeltemnek egy tapasztalt tisztet ajánlanék, Kovátsnak hívják” 1778. február 4-én jelentette Pulaski Washingtonnak, hogy a lovasezredek felszerelése és kiképzése befejeződött. Az 1778. március 3-án Hadonfield mellett lezajlott ütközetben debütáltak. Washingtonnak ezt jelentették: „Van szerencsém jelenteni Excelenciádnak, hogy a dragonyosok csodát műveltek.”

A kongresszus 1778. április 18-án meghozta a döntést: „Elhatároztatik, hogy Michael de Kováts ezredes parancsnokká nevezetik ki.”

1778 tavaszán kezdődött tehát Kováts ezredes diadalútja az amerikai függetlenségi háborúban, amelynek csak hősi halála vetett véget. Az év második felében, Eastonban az angolok által feltüzelt indiánok ellen vetették be őket. A továbbiakban a légió, Wilmington, a New York állambeli Fredericksborg, majd a New Jersey állambeli Princetown települések térségében harcolt, a hadihelyzetnek megfelelően.

A következő év, 1779. márciusában a megváltozott katonai helyzet miatt, a légiót a Dél-Carolinai Charleston városának védelmére vezényelték. A légióra mintegy 1200 kilométeres menet várt, télen, gyenge ellátmánnyal. Ütközetben pestisjárvány tört ki az alakulatban, amelynek a 300 fő fele áldozatul esett. Amikor Pulaski gróf és hősiünk, Kováts Mihály parancsnok kíséretében a Charleston-i tanácssterembe lépett, kijelentette, hogy a várost meg fogja védeni

az Egyesült Államok részére. Augustin Prevost angol tábornok abban a hitben jelent meg a város előtt 1779. május 11-én, hogy az, az első felszólításra kapitulál. Pulaski és Kováts ezredes látta, hogy a lakosságot fel kell rázni a fásultságából és az éppen megérkező sokszoros túlerőben lévő angolok elé kivonult a légiójával.

Hatalmas túlerővel állt szemben a 150-200 fős sereg, melyet az angolok hamar szétszórtak. Kováts ezredes, aki Pulaski oldalán harcolt, lövést kapott, megsebesült, még a lován ült, amikor a kis sereg meghátrált, de erejét elveszítve lezuhant a rohanó lóról. A visszavonuló légió a holttestét sem tudta kimenteni. Skelly brit brigadéros naplója szerint a „Pulaski légió lovassága volt a legjobb lovasság, amivel a lázadók (mármint az amerikaiak) valaha is rendelkeztek.” Kell ennél nagyobb dicséret? A britek maguk temették el Kováts ezredest azon a helyen, ahol lováról lehanyatlott. Ez, a részükről megnyilvánuló tisztelet jele volt.

Egy szemtanú ezt így mondta el: Kováts ezredes a legelső támadó lovasok között volt. Néhány dragonyos azonnal rárontott. Szablyáját derekasan forgatta, amikor lövés érte. Még vagdálkozott az ellenség gyűrűjében, majd erejét veszítve lezuhant a lováról. Történt mindez napra pontosan 239 éve, 1779. május 11-én a charlestoni csatában. A szabadsághős emléke meggyökeredett az Újvilágban. különösen az amerikai magyarok körében. 1932-ben megalakult a Kováts Mihály Ezredes Társaság, amelynek első elnöke a türkevei származású szobrászművész, Finta Sándor volt. Több amerikai városban díszes

ünnepségek közepette fát ültettek el az ezredes emlékére, 1933-ban megszületett a Kováts Mihály-induló is, majd a II. világháború alatt az amerikai flotta egyik csatahajóját róla nevezték el.

1944. szeptember 16-án bocsátották vízre a floridai Jacksonville-ben a Kováts Mihály nevű hajót, amely azonnal bekapcsolódott a II. világháborúba. Kováts nevét őrzi a charlestoni katonai akadémia egyik gyakorlótere is (Michael Kovats Field), a washingtoni magyar nagykövetség udvarán szobor, és emlékérem is megemlékezik a karcagi szabadsághősről. 1955. április 15-én az Amerikai Egyesült Államok szenátusa május 11-ét Kováts Mihály Emléknappá nyilvánította. 1978. január 6-án Cyrus Vance külügyminiszter Budapesten, az Országházban így beszélt: ...Fiatal köztársaságunk, amely függetlenségi harcát vívta, hálával fogadta Kováts Mihály ezredest, aki segített George Washington tábornok lovassági alakulatainak megszervezésében és kiképzésében. Kováts ezredes életét áldozta az amerikai függetlenségért Dél-Carolinában, a charlestowni csatában.

Fabriczy Kováts Mihály életének a példamutatás volt a központi motívuma, melyet sok ezer kiképzett katonájának adta örökül, s legszentebb kincsét, tulajdon életét is ennek vetette alá. Hősiesnek titulálni valamit igen szubjektív dolog, de kérdezem, mi lehet a hősiesség, ha ez nem az? Szerencsére ma nem követeli meg a haza, hogy lovasrohamokban, harcmezőkön álljunk ki az igazunkért, de új kihívások, küzdelmek sora vár megvívásra más természetű küzdelmekben. Ennek szellemi fegyvereit az iskolák adják azon fiatalok

Karcagi Kalendárium 2019

kezébe, akiknek örökök adják hivatásuk legszentebb hagyományait. Ebben a formában mégoly hősiesség helytállni az osztályterekben, mint az elmúlt korok háborúiban. Volt Kováts-os diákként én magam is köszönöm mindezt az iskolának és kívánok a továbbiakban Istentől megáldott sikeres működést, szakmai sikereket, sok olyan diákot, akik évtizedek múltán büszkén vallják maguknak az iskola hagyományait - zárta szavait a szónok.

Ezt követően a huszárhagyományok felélesztéséért, ápolásáért Dobos László polgármester Bene Sándor emeritus nagykunkapitány, a Pusztai Róka Nomád Hagyományőrző Egyesület vezetője és Kováts Mihály Huszárbandérium tagja részére átadta a Kováts Mihály Emlékplakettet. Az ünnepi műsor után a Kováts Mihály Huszárbandérium tagjainak vezetésével az emlékezők átvonultak a Kováts iskola elé, ahol megkoszorúzták a hős emléktábláját. A Györffy István Nagykun Múzeumban Györfi Sándor Kossuth- és Munkácsy-díjas szobrász nyitotta meg Somogyi Győző Kossuth- és Magyar Örökség-díjas grafikusművész, a Nemzet Művésze kiállítását. A Kováts Mihály Tagintézményben pedig a Nyíriné Kátai Katalin vezette kézműves szakkör tagjainak munkáiból nyílt kiállítás.

Trianoni megemlékezés

- Az erdélyi magyaroknak még mindig fáj Trianon!
- mutatott rá a 98 évvel ezelőtti tragédiára **Simó Béla** székelykeresztúri önkormányzati képviselő megemlékező beszédében a nemzeti összetartozás napján, június 4-én a református templomban. A politikus kiemelte, hogy bár elszakadtak az anyországtól, de a kulturális kapcsolatok, a testvériskolai kapcsolatok, egymás lelki megsegítése sokat segített abban, hogy a sebek begyógyuljanak. „Száz szónak is egy a vége: nekünk erdélyi magyaroknak fáj Trianon. Mi hordozzuk ennek a történelmi igazságtalanságnak a fájdalmát. Amíg fáj, mintha semmi nem történt volna. Erdeinket ledöntik, földjeinket ma is felvásárolják. Ami jogos tulajdonunk, azt nem szolgáltatják vissza teljes mértékben. A talajkincseinket, borvizeinket mások veszik birtokba. Hegyeinket, bérceinket bitorolják. Az az érzés, hogy nincs erő, ami kimozdítaná a holtpontról a közösségeket. Olyan erő kell ide, ami sok mindemből ered, az életből, a gyerekek vidámságából, a szeretetből, őszinte szeretetből, az ünnepekből, megemlékezésekből, amilyen ez a trianoni megemlékezés is. Ha értékeinket megőrizni, identitástudatunkat megtartani

Karcagi Kalendárium 2019

akarjuk Erdélyben, akkor a szívünk, a lelkünk, a szeretetünk fog ebben segíteni, ez egy olyan erő, amely összetartozásunkat egységessé kovácsolja. Látom szépszerével van jelen az ifjúság, ami öröndetes. A jövő a tietek, olyan lesz, amilyennek formáljátok, de ne felejtsetek honnan jöttetek, kik vagytok, a történelmünket, a múltat, és testvéreiteket a Kárpát-medencéből, mert itthon vagyok én is Karcagon úgy, ahogy ti is otthon vagytok mindig Székelykeresztúron, vagy a Hargitán a közösen állított életfánál.”- mondta a képviselő, akinek beszéde után a Trianon fáj című verses-zenes emlékműsorban közreműködött Oláh Szabó Soma színművész, Gombos Géza és Mohos Péter előadóművész.

Vadászház átadó ünnepség

A Nefag Zrt. megújult Karcag-Apavári Vadászházát június 8-án adták át ünnepélyesen. A megjelent polgármestereket, szakhatóságok vezetőit, a vadász, az erdőgazdálkodási és agrárkamarai szakembereket **Dégi Zoltán** vezérigazgató köszöntötte, s mint mondta, közel 6000 hektáron gazdál-

kodik a cég a Nagykunság szívében és környékén. Ez a táj mindig a fátlan-ságtól szenvedett, ennek az 1923-ban a Kaán Károly által létrehozott erdőtelepítési törvény hozta meg, de igazából az ötvenes években indult meg itt ez a folyamat. 126 hektár üzemtervezett erdővel indult a cégünk jogelődje. Az Apavári erdőt 1953-ban kezdték telepíteni, 508 hektáros erdőtömb közepén állunk, ami megyénk legnagyobb erdőtömbje. A szemben lévő állomásra vagonokba érkezett a tölgyanyag, az került hatvan éve itt elvetésre. Ma már kiváló tájképet kölcsönöz az erdő a Nagykunságnak - mondta a vezérigazgató, aki kitért arra is, hogy a Nefag közjóléti fejlesztésekre 100 milliót fordít évente. Az Apavári vadászterületen a Zrt. végzi a vadgazdálkodást. Most az itt vadászók számára nyújt korszerű, komfortos szállást, minőségi ellátást az átadásra kerülő új épület. A vadászház hamarosan megtelik étellel, valószínűleg nagyon jól fogják magukat itt érezni a vadászok, vendégek, erre garanciát adnak hivatásos vadászaink és szakácsaink, akik garantálják, hogy a vendégek jó hírért vigyék az Apavári erdőnek - mondta Dégi Zoltán.

- Sok szempontból az ország szíve ez a karcagi térség, s az erdőgazdálkodás törtéjéből egyre nagyobb szeletet szakít a Nefag - mondta **dr. Bitay Márton Örs** állami földekért felelős államtitkár avatóbeszédében, aki szerint fontos, hogy nemcsak a Mátrában, a Kőszegi-hegységben vannak vadászati turizmus fejlesztések, hanem itt, a Nagykunságban. Az itt élő erdészek tudják milyen kemény munkával lehet itt eredményeket elérni. Itt a semmiből kellett erdőt létrehozni, ez a legnagyobb erdőtömb, majdnem 6000 hektár, ami a környezetnek is nagy fejlesztést jelentett. Arra is figyelniünk kell, ha az elődeink ilyen csodálatos természeti kincset létrehozta, legyenek benne olyan fejlesztések, amelyek lehetővé teszik a vadászturizmus fejlesztését és azt, hogy az itt élők kikapcsolódjanak. Az idő vasfoga megrágtatta az előző vadászházat, külön köszönet a Nefagnak, hogy megvalósította ezt a beruházást. Ez a munka

illeszkedik a kormány munkájába is, 8 éve dolgozunk azon, hogy sok ilyen beruházás valósuljon meg. Köszönet dr. Fazekas Sándor miniszter úrnak, aki a közjóléti fejlesztések támogatásáért mindent megtett. Fontos, hogy a következő években is legyenek hasonló beruházások - hangsúlyozta az államtitkár, aki kellemes időtöltést kívánt az Apavári erdőbe érkezőknek.

- Ma Karcag, a Nagykunság egy új értékkel gazdagodik. Mi, itt élők tudjuk milyen nagy érték az erdő, ahol üde oázisok a szántók között az erdők, így az Apavári is. Örülök annak, hogy a Nefag a tájba illeszkedő vadászházzal, mely turisztikai célra is alkalmas, gazdagítja a tájat, a várost. Büszkéek lehetünk erre, s látjuk azt az őserőt, ami itt az erdőt teremtette, s mellé kialakult a vadászati kultúra, ezért is tartottam fontosnak, hogy az elmúlt 8 évben segítsem az erdészek munkáját - mondta **dr. Fazekas Sándor** országgyűlési képviselő, aki azt kívánta, hogy a Nefag Zrt. térséget gazdagító elképzelései a jövőben is minél könnyebben valósuljon meg. Ezt követően **dr. Oroszi Sándor** idézte fel az Apavári erdő történetét, majd **Kovács Sándor** országgyűlési képviselő szólt a vendégekhez.

- A Mátrába, Bükkbe, Bakonyba egy mókus nyár végén lever egy makkot és télen elfelejti kiásni, tavasszal kihajt, majd levelet hoz és megnő - megvan az erdőgazdálkodás. Míg itt, a nem létező mókus lever egy makkot, nem biztos, hogy tavasszal kihajt. Ha kihajt, a pásztor lelegetteti, ha megnő, kivágja, hogy ne legyen útba. Itt az Alföld közepén erdőgazdálkodni maga a csoda. Én 11 évesen egy tájfutó versenyen jártam ebben az erdőben. Itt el lehetett 11 évesen tévedni, felnőtként már nem lehet. Számomra ez volt az első kalandos terület. Amikor később járt a hegyekben az ember, ott látott nagy erdőket, igazán nagy, öreg százéves fákat, míg az itteni fák alig 60 évesek, mégis ez jelenti nekünk a régi, nagy erdőket. Azt a csodát, legendás környezetet, amit Apavára, a vadászház jelent. Először úgy értesültem, hogy a régi, romos, elhasználódott ház újul meg. Most látom, hogy csodálatos új épület készült helyette, melyre 10 év múlva már úgy emlékszünk, a régi vadászház, melynek bejárati ajtajára egy a kunság első fennmaradt írásos emléke, egy övcsat felirata került. Gratulálok az ötletgazdáknak, kívánom, hogy akár 50, 100 év múlva is élvezzék azt a csodálatos erdőt, környezetet azok a vadászok akik ide jönnek, s minél nagyobb vadász szerencsével járjanak - mondta Kovács Sándor.

XX. Karcagi Birkafőző Fesztivál

Június 30-án a múzeumparki színpadon **Dobos László** polgármester, a rendezvény házigazdája köszöntötte elsőként a XX. Karcagi Birkafőző Fesztivál közönségét.

- Az idei fesztivál is újabb csúcspontot döntött: 260 helyen főzik a birkapörköltet, és közel 400 lábasban rotyog ez a gyönyörű étel. Remélem, hogy senki nem marad éhen, és mindenkinek jut ebből a csodálatos ételből, amely nemcsak kulináris élvezetet ad, hanem az összetartozásunk jelképe is – fogalmazott a városvezető.

Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő visszaemlékezett a húsz évvel ezelőtti kezdetekre, amikor a Múzeumparkban még csak 30-32 főző készítette a birkapörköltet, és néhány százan vettek részt a fesztiválon.

- Az értékörzés azóta szárnyal, ma már tízezres résztvevői kör van, több százan főzik a finom birkapörköltet – mondta a képviselő, aki az év egyik legfontosabb ünnepének, Magyarország egyik meghatározó gasztronómiai rendezvényének nevezte a Birkafőző Fesztivált. - Az az egyik legfontosabb, hogy családok, baráti társaságok gyűlnek ilyenkor össze, megtanulják és továbbadják ezeket a főzéshez kapcsolódó szokásokat és titkokat is – fogalmazott dr. Fazekas Sándor, aki édesapjától és nagybátyjától tanult birkapörköltet főzni, és már fiai is több kiváló pörköltet készítettek.

Varga Mihály pénzügyminiszter, miniszterelnök-helyettes köszöntőjében hangsúlyozta, hogy ami értékes azt érdemes megőrizni és meg is védeni.

Karcagi Kalendárium 2019

- A Birkafőző Fesztivál és maga a birkaétel is tulajdonképpen a szülőföld szeretetét jelenti. Amikor megkóstolunk egy adag birkapörköltet, amikor megkóstolunk bárhol a világban valamilyen birka ételt, óhatatlanul is a szülőföld jut eszünkbe – mondta, majd a birkáról mint gazdasági ágazatról beszélt. - 1 millió 200 ezer birka van Magyarországon. Ez egy gazdasági érték, amit meg kell tartani. Ebből az országnak jövedelme van, hiszen kb. 14 ezer tonna birkahúst exportál az ország, ebből évente 12-13 milliárd forint bevétele van. Épp ezért nemcsak a birkafőző hagyományokat, a szülőföld szeretetét tarjuk fontosnak, hanem azt is, hogy holnap is legyen olyan szakember, aki a jószágot kihajtja a legelőre – hangsúlyozta Varga Mihály.

Kovács Sándor, városunk és térségünk országgyűlési képviselője a korábbi évekhez hasonlóan rövidre fogta köszöntőjét, hiszen igyekezett vissza a színpadtól néhány méterre rotyogó pörköltjéhez. - Az én jó birkapörköltömnek az egyik receptje az, hogy röviden kell beszélnem, mert ha hosszan beszélek, akkor leozmál – árulta el a képviselő.

- A karcagiak már gyerekként ott lábatlankodnak a birkafőzők mellett, látják azt, hogy hogyan vágják, nyúzzák, darabolják a birkát, és mi kell bele. Megtanulják, hogy milyennek kell lennie a jó karcagi birkapörköltnek, és amikor korban odáig jutnak, akkor megpróbálnak olyan birkapörköltet készíteni, amelyben gyerekkora és felnőttkora jó birkapörkölt íze benne vannak – mondta Kovács Sándor.

Dr. Berkó Attila kormány megbízott szerint nagyon jó látni, ahogy Karcag utcái ezeken a napokon megtelnek a népi hagyományokkal és a karcagi vendégszeretettel.

Pillanatképek

Átadták a kosárligetet

Kórház úti lakótelep szomszédságában, az egykori betonra aszfaltozott kosárlabdapálya helyén egy új, modern létesítmény várja július 16-tól a kikapcsolódni vágyókat. Az új közösségi tér, a kosárliget az itt lakók, a város valamennyi polgára, amatőr és versenysportolók, érdeklődők számára nyitva áll. A hetvenhárommillió forintos beruházás TAO forrásból, valamint a Karcag Városi Önkormányzat huszonkétmillió forintos hozzájárulásából épülhetett meg.

A hivatalos átadó ünnepségen **dr. Fazekas Sándor** országgyűlési képviselő, a Karcagi Sport Egyesület elnöke felidézte az új pálya előzményeit, amikor a lakótelep megépítése után az ottmaradt romokat az önkormányzat a '90-es évek elején leaszfaltozta, és így kialakított egy betonpályát.

- Örülök neki, hogy a 20. századi szint után egy 21. századi fejlesztés valósulhatott meg – mondta a képviselő, majd megköszönte az önkormányzatnak és a Karcagi Sport Egyesületnek a megvalósításban való aktív közreműködést.

Kovács Sándor, városunk és térségünk országgyűlési képviselője szerint nagy verseny van ma a fiatalokért. Úgy gondolja, ha valaki most a számítógépes játékok mellett, vagy ahelyett a sportot, az egészséges életmódot választja, az megérdemli, hogy modern körülmények között sportolhasson. - Jó ránézni erre a kosárlabdapályára. Talán még olyanok is kedvet kapnak ehhez a játékhoz, akik kevésbé vagy gyengén játszanak. Azoknak, akik sportolnak, akik rendszeresen kosárlabdáznak, azoknak pedig még nagyobb élmény: másképp pattan a labda, más a környezet, és más közönség előtt is játszanak – fogalmazott a képviselő.

Szalay Ferenc, a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetségének elnöke, Szolnok megyei jogú város polgármestere ünnepi beszédében néhány számadatot is megosztott. - 2018-ra a sport stratégiai ágazattá vált Magyarországon. Rengeteg sportág kezdett el fejlődni – mondta az elnök, majd kiemelte, hogy több mint ezer labdarúgópálya, sok száz tornaterem, uszoda és jégpálya is épült. Beszélt arról, hogy a kosárlabda szövetség huszonöt csarnok, százötven tornaterem építésében, felújításában vett részt, valamint a karcagi kosárligethez hasonló 30-40 pálya megvalósításában működött közre. - Nemcsak szép, de esőben is használható, nagyon stabil pálya – hangsúlyozta Szalay Ferenc.

Dobos László, Karcag város polgármestere kiemelte, hogy egy olyan objektum átadására került sor, amely térben és értékben is komoly erőt

Amire emlékezni fogunk

képvisel. A közel 40×52-es pálya ugyanis versenyek lebonyolítására is alkalmas, sőt hamarosan egy streetball bajnokságot rendeznek meg rajta. Hangsúlyozta továbbá, hogy az önkormányzat maximálisan szeretné kielégíteni a városban élők sportigényét.

A Karcagi Sport Egyesület nevében **Szepesi Tibor** megköszönte a pálya létrejöttében, elkészítésében, kivitelezésében közreműködő személyek és szervezetek munkáját.

A kosárlabdapályát dr. Fazekas Sándor és Kovács Sándor országgyűlési képviselők, Szalay Ferenc elnök és Dobos László polgármester egy-egy jelképes kosárra dobással adták át használatba a város lakossága részére.

Átadták a felújított Kisújszállási utat

Hivatalosan is átadták használatba a felújított Kisújszállási utat augusztus 1-jén.

Dobos László, Karcag város polgármestere köszöntőjében kiemelte, hogy a rossz minőségű út több mint harminc éve nem volt felújítva. – Ez az egyik olyan utunk a három közül, amelyen meg lehet közelíteni Karcag belvárosát, illetve át lehet haladni a városon. Tehát nemcsak a karcagiak számára fontos ez, hanem az ide látogatóknak is fontos az első benyomás, hogy milyen kép alakul ki egy településről – fogalmazott a városvezető, aki bizakodik, hogy más állami működtetésben lévő utak felújítása is követni fogja ezt a beruházást.

Vántsa Zoltán, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. JNSZ megyei igazgatója a felújított út műszaki adatait ismertette. Elmondta, hogy a beruházás két szakaszban, összesen 2,4 kilométeren valósult meg 164 millió forintos uniós forrásból. A megújult útszakasz hat és hét méter szélességben épült meg, átlagosan kettő cm-t martak le a valamikori kopórétegből – az első szakaszon 4 cm, a második szakaszon pedig 7+4, illetve 4+4 cm vastagságot a Mű-

egyetem szakvéleménye szerint. – Az előző beavatkozás 1986-ban, harminckét évvel ezelőtt történt ezen az útszakaszon. Ez a 30 év hiány látszik meg nagyon sok közúton az ország területén szinte mindenütt – mondta Vántsa Zoltán. A Kisújszállási út érintett szakaszának teljes körű felújítás során gondoskodtak a KRESZ táblák cseréjéről, pótlásáról, valamint tartós útburkolati jelek felfestéséről is.

Kovács Sándor, városunk és térségünk országgyűlési képviselője szerint a most átadott út lett Karcag legjobb útja. – Minden évben egy kicsit több pénz jut az utakra, de akkora a lemaradás, hogy kevésbé látványos ez az előrehaladás. Akkora hiányosságot görgettünk magunkkal az elmúlt harminc, talán negyven év útfelújítási elmaradásaival, amit négy-nyolc-tizenkét év alatt nagyon nehéz bepótolni, de mindenképpen igyekszünk – hangsúlyozta a képviselő.

– Amikor ez Karcag legjobb útja lett, akkor már egy másik út lett a legrosszabb útja. Tehát mindig lesz egy „legrosszabb út”, mindig lesz olyan út, amelyik következne, és elégedetlenek vagyunk – fogalmazott Kovács Sándor, majd biztosított mindenkit arról, hogy mindent megtesznek azért, hogy a lemaradásokat pótolják.

Vidó Zoltán, a kivitelező STRABEL Konzorcium műszaki vezetője a fejlesztést készre jelentette a Közút megyei igazgatójának. Az ünnepi gondolatok után jelképes szalagátvágással adta át az utat Vántsa Zoltán, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. megyei igazgatója, Piroska Miklós, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke, dr. Berkó Attila kormány megbízott, a megyei kormányhivatal vezetője, Kovács Sándor, a térség országgyűlési képviselője, Dobos László, Karcag város polgármestere és Vidó Zoltán, a STRABEL Konzorcium műszaki vezetője.

Lovasnap

A Kurul dobosok hangolták rá az esős, szeles időben a résztvevőket és az érdeklődőket a Zuglógerben szeptember 22-én a XXIII. Karcagi Lovasnap és a Kun Hagományok Napjára, amely része volt a Kunok IV. Világtalálkozója programsorozatának.

A fogatok, lovasok bevonulása után a megjelenteket **Dobos László polgármester** köszöntötte, majd **Szepesi Tiborral**, a Déryné Kulturális Központ igazgatójával emlékszalagot kötöttek a lovasverseny zászlajára. Ezt követően a lovas és talpas íjászok nyílzápora következett, majd a sárréti csikósok tartottak látványos bemutatót. Ezután kezdetét vette a díjugrató verseny.

A lovasnap keretében a Kunszövetség látta vendégül a kis- és nagykun tagjait Kaposvártól Kiskunfélegyházán át Kunszentmártonig. A találkozóra a városba érkezett egy Budapesten tanuló kazah egyetemista csoport is a nagykövetség munkatársainak a vezetésével, akiket **dr. Fazekas Sándor** országgyű-

Karcagi Kalendárium 2019

lési képviselő, a Kunszövetség tiszteletbeli elnöke, **Kovács Sándor** országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke is és több elnökségi tag is fogadott, majd közösen nézték meg a versenyeket, a hagyományörző nomád lovasbemutatót, és kóstolták meg a hungarikum karcagi birkapörköltet.

Másnap, szeptember 23-án az V. Karcagi Traktoros Ügyességi Versenyen fiatal és idősebb gépvezetők álltak rajthoz három kategóriában a Zuglógerben. A megjelenteket az önkormányzat nevében **Kovács Szilvia** alpolgármester, a szervezőkében **Szepesi Tibor**, a Déryné Kulturális Központ igazgatója és **Dániel Csaba**, a Cserhát Mg. Kft. ügyvezetője köszöntötte. A verseny előtt látványos bemutatókat tartottak. Egy 3 ezer köbcentis repülőgépmotort indítottak be, valamint a sárréti csikósok is megmutatták milyen 1 lóerővel bánni, majd a régebbi és a legmodernebb fedélzeti technikával felszerelt traktorok és vezetőik versenyeztek. A pályán a gyorsaság és pontosság is cél volt, hiszen az akadályok leütéséért büntetőpont járt.

A rendezvény kísérőprogramjaként a Kátai Gábor Kórház EFI-LEK irodájának munkatársai egészségügyi szűréseket végeztek, hogy időben kiszűrjék a magas vérnyomást, a koleszterin- és vércukor- szintet, de a szakemberek az életmódváltáshoz is adtak tanácsokat.

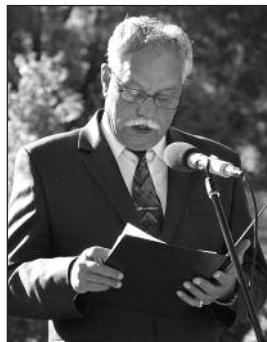
A vértanúkra emlékeztünk

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyén a Kováts Mihály Huszárbandérium huszárjainak felvonulása után az aradi vértanúkra **Udovecz György**, a szolnoki Jászkun Magyar Királyi Honvéd Hadikultúra Alapítvány elnöke emlékezett.

Beszédében kiemelte azt a négyszáz esztendő, amikor a Habsburg-ház uralkodása alatt Magyarország állandó, elkeseredett küzdelemben állt, amikor védelmezte függetlenségét, és amikor Ausztria igyekezett a magyarok önállósulási, forradalmi törekvéseit elnyomni. Hangsúlyozta, hogy a magyarok mindennapjai nem hasonlítottak más nemzetekére.

- A meg hasonlítás és a keserűség, amely életérzés volt a forradalmi lelkesedés mellett, kérdést vet fel: miért van, hogy a magyar a fájdalom népe? Miért van, hogy a tragikum vele jár, s miért, hogy abban a két magyar versben, amelyben a nemzet léte titkát kiáltotta el, két jajszó olvasható: „Meggűnhődte már e nép / A múltat s jövődőt!”, valamint „S népek hazája, nagy világ! / Hozzad bátran kiált: / Egy ezredévi szenvedés / Kér éltet vagy halált!” E nemzeti alaphangulattal, e sorsbeszédekkel közelebb jutottunk a nemzethalálhoz, mint bármely más nemzet – fogalmazott a szónok. A sorsfeszültség pedig megosztotta a nemzetet. – Volt, aki a Nyugathoz csatlakozott, mert a keresztyén kultúrát akarta védeni, s volt, aki a Kelet mellé sorakozott, mert magyarságát akarta őrizni. S megjelent az új sorsfeszültség is: a Habsburg-uralom létérdeke szembe fordult a magyar nemzet életérdekével – mondta Udovecz György, aki azt is hangsúlyozta, hogy nekünk, utódoknak hivatásunk, hogy fényesen tartsuk 1848/1849 emlékezetét. Beszélt az aradi tizenháromról, akik között volt német és magyar gróf, szerb és horvát határőr tiszt, örmény és német polgárcsalád sarja, osztrák lovag és magyar nemes. Volt, aki csak törte a magyar nyelvet, „ám egyek voltak a halálig való hűségben, s abban, hogy magyar szívvel léptek a vérpadra”.

Udovecz György szólt az 1849-ből egyenesen következő Trianonról is, arról, hogy a magyar nemzet három létformában él. - Az egyik az anyaországi törzs, gyökeréig visszavágyva, új hajtásokkal keresve az életadó napot. A másik a kisebbségi magyarság, erős nemzeti érzésű államokba szorítva. A harmadik

Karcagi Kalendárium 2019

a világban szétszórt magyarság, Fokföldről Kanadáig, Mexikótól Sydneyig – fogalmazott a szónok.

Beszéde zárásaként azt hangsúlyozta, hogy nekünk nincs százmillió nemzetünk, nem áll mögöttünk szuronyerdő és rakéta sorfal. - Mi csak igazságot, becsületet tudunk adni, s szankciót csak a keresztyéni erkölcs világrendjéből meríthetünk. Mert így újra megtalálhatjuk önmagunkat, mert így „A magyar név megint szép lesz, / Méltó régi nagy híréhez!”.

Az ünnepi gondolatokat követően a Karcag Városi Önkormányzat nevében Dobos László polgármester, Kovács Szilvia és Gyurcsek János alpolgármesterek, valamint Rózsa Sándor jegyző helyezte el az emlékezés koszorúját az aradi vértanúk emlékkövénél, majd a járás vezetői, az intézmények, a pártok, a civil szervezetek képviselői.

Október 23

Október 23-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc 62. és a Magyar Köztársaság kikiáltásának 29. évfordulója tiszteletére rendezett városi ünnepség a Református Nagytemplom előtti téren térzenével kezdődött, közreműködött a Daniel Speer Brass fúvószenekar. A Kossuth téren az Országzászló felvonásában közreműködtek a Kováts Mihály Huszárbandérium huszárjai. A templomban az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett **Nt. Koncz Tibor**, a Nagykunsági Református Egyházmegye esperese. Tükörcserepek címmel a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola ünnepi műsora hangzott el. A Városháza előtti téren, az 1956-os forradalom karcagi emléktáblájánál az ünnepi megemlékezés szóno-ka **Bayer Zsolt** író, újságíró volt:

- A hazáért olykor tenni kell. És olykor üres hassal kell Himnuszt énekelni. A hazát néha meg kell védeni. Roppant birodalmaktól, vagy hitüket, gyökereiket veszített nyomorultaktól, látomásos világmegváltóktól.

Tisztelt Ünneplők, Tisztelt Karcagiak!

Rákosiék addigra mindent megtanultak a terrortól. És nekiláttak felépíteni államukat. És azt gondolta az Isten, ezek a népek itt, az Elbától keletre még biztosan nem szenvedtek eleget. És azt is gondolta az Isten, ha majd segítenek magukon, akkor ő is megsegíti őket. És egy nép, itt az Elbától keletre úgy határozott, segít magán. Egy nép úgy határozott, visszaköveteli életét, őseit, hagyományait, hazáját, emberi nyelvét, visszaszerzi szavai értelmét, munkája gyümölcsét. Visszaszerzi álmos, öreg délutánjait, tanítóit és papjait, hőseit, múltját és gyermekei jövőjét, az ősi mozdulatot, ahogyan az öreg parasztember keresztet rajzol a kenyérrre, egy nép akarta visszakapni kiátkozott íróit - így és ezért lett e forradalom.

Háború van Magyarországon.

Többnyire gyerekek vívják, a földkerekség leghatalmasabb, legszonyatosabb birodalma ellen. Gyerekek, akiknek még közeli élmény az iskolában elhangzott tanítás tatárról, törökről, Habsburgról és németről - sok-sok szabadságért vívott harcról, megannyi hiábavaló, hős, konok, magyar nekibuzdulásról.

Feldübörögnek a tankok.

Hajnali ködben jönnek, a páncélszörnyek gyomrában arctalan szerencsétlenek, leigázásunkra idehajtott, megtört akaratú muzsikok, akiknek még soha nem adatott meg a szabadság, még a „foglár háta mögötti” szabadság sem, és akik azt sem tudják, hogy hol vannak. Jönnek a gyilkos eszme katonái és a magyar gyerekek megint pincében töltik az éjszakát. És igazi fegyver van a kezükben fakardok helyett, és szakmát adott kezükbe az élet: mind-mind hivatásos szabadságharcosok. Talán még soha nem olvasták Kuckó király történetét, mégis valami hátborzongató, magától értetődő természetességgel vetik magukat a tankok elé - kicsi, még ki sem nyílt életüket magának követeli a legnagyobb szolgálat.

Háború van Magyarországon...

Pöre romok, hasukra fordult kockakövek, égett emberhús bűzét árasztó tankroncsok ordítják a legnagyobb némaságot, s azt, hogy a magyarok már megint. Mint már annyiszor. És a világ, ó, a világ megint ránk néz majd egy pillanatra. És meghatódik.

Szeret a világ meghatódni, amikor halnak a magyarok. És majd imádkoznak értünk.

És ennyivel aztán le is tud mindent.

Majd az ENSZ-ben lesz még néhány harcias felszólalás - aztán vége. A pincékbe bújt magyar gyerekek élete, jövője, sorsa, karácsonya, öröme, mosolya, eljövendő első szerelme, összes nagy rácsodálkozása az életre, és minden - minden könnye, majd felkerül a veszteséglistákra. Keleten a helyzet változatlan. A kicsike magyarok megint megpróbálták.

Mert hát vannak, ugye a világpolitikai összefüggések. Majd küldünk csomagban csokoládét, meg tejport.

Mert mit akarnak mindig a magyarok? És mindig elsőként... És persze jönnek utánunk majd a csehek is, a lengyelek is, de mind-mind hamarabb, mint ahogy a helyzet megengedné.

Háború van Magyarországon. Csitt, csitt, magyarok, ne olyan hangosan, még felzavarjátok a Nyugat nyugalmát. Türelem...

Eljön majd a ti időtök. És ha jók lesztek, majd befogadunk benneteket. Csak ne legyetek már annyira rebellesek, az Isten szerelmére...

És aztán persze eljött végre a mi időnk. A mi önélkülük, a pesti srácok, a melósok, a drága parasztemberek nélkül talán nem jött volna el sohasem.

És aztán tényleg befogadtak minket. Azok, akik a mi áldozataink nélkül soha nem élvezhették volna nyugalmukat és gazdaságukat. Befogadtak minket, és most megint fújnak ránk, mert megint túl rebellesek vagyunk. Mert

Amire emlékezni fogunk

nem akarjuk önként feladni sem a hazát, sem a nemzetet, sem a keresztény világot, sem a kultúránkat, sem pedig Európát. Most is ezzel kezdődik majd egy újabb történet. Egy újabb harc, amelyben ha győzni akarunk, nem felejtethjük el őket: apáink és nagyapáink nemzedékét, akik szintúgy a konok, mégis megmaradás parancsát testálták ránk. S ennél többet, ennél magasztosabbat mi sem hagyhatunk az utódainkra. Hát Isten álld meg a magyart... végre, valahogyan.... Köszönöm a figyelmet - zárta szavait a szónok, majd az ünnepi műsorban közreműködött Keserűné Ébner Tünde és a Daniel Speer Brass fúvószenekar.

A műsor után a város vezetői - Dobos László polgármester, Kovács Szilvia alpolgármester, dr. Czap Enikő aljegyző-, dr. Fazekas Sándor és Kovács Sándor országgyűlési képviselők, Bayer Zsolt író, újságíró, valamint a járás vezetői, az intézmények, a pártok, civil szervezetek képviselői helyezték el koszorúikat az emléktáblánál. Az Északi temetőben Nt. Konczné Lehoczky Krisztina református lelképásztor emlékezett meg Kemény Pálról, az 1956-os forradalom és szabadságharc karcagi mártírjáról, majd a család tagjai, a város vezetői, a képviselők, a pártok, intézmények, civil szervezetek képviselői rótták le kegyeletüket Kemény Pál sírjánál.

Huszártoborzó, pálinka, kolbászízesítő és kelt tésztás sütemények versenye

Huszártoborzót tartott a Kovács Mihály Huszárbandérium november 24-én a Déryné Kulturális Központ előtti Karcagi Kolbászízesítő, házi pálinka és házi kelt tésztás sütemények versenyén azzal a nem titkolt céllal, hogy a fiatalok megismerjék a huszár hagyományokat, és később akár csatlakozzanak is a csapathoz.

- Kitűnő, csodálatos időnk van rengeteg jó programhoz, hiszen mi lenne jobb egy szombat délelőttnél, ha van kolbász, lehet, hogy hurka is, finom sütemények kitűnő pálinka és huszártoborzó. A legjobb karcagi és nagykunsági hagyományokat láthatjuk itt, ezen a mai délelőttön. Megkóstolhatjuk a jobbnál jobb kolbászokat. S mi a különbség egy jó karcagi kolbász és egy jó karcagi kolbász között? - tette fel a kérdést köszöntőjében **Kovács Sándor** városunk és térségünk országgyűlési képviselője.

- Igazából mindenki azokat a hagyományos recepteket használja, amelyeket szüleinktől, nagyszüleinktől kaptunk, a hús jó, a paprika jó, a fokhagymával, sóval nem lehet baj, tehát elszúrni a kolbászt szinte lehetetlen, kivéve, ha valaki valamilyen zseniális új fűszert vagy új receptet talál benne, ami nem odavaló. A jó gyümölcsöt már el lehet szúrni, lehet belőle rossz pálinkát is csinálni. Bár a pálinkára is az az igaz, hogy kétféle van: a van pálinka és a nincs pálinka, úgyhogy jó pálinka és rossz pálinka nincs, de tudjuk azt, hogy

Karcagi Kalendárium 2019

a környéken a szilvának és a birsalmának nagy keletje van, de egyéb gyümölcsökből is nagyon jó pálinkát készítenek már a karcagiak és a kunságiak - folytatta Kovács Sándor, aki szerint a másik nagyon fontos dolog ezen a napon a huszártoborzó.

- Remélhetőleg egy nagyon jó, régi hagyomány folytatása indul ma el. Ez a huszártoborzó azonban sokkal élvezetesebb mint 150 esztendővel ezelőtt, amikor egy jó italozás után a nagykunsági a toborzót, verbunkot eljárva a fiatal legény ivott a borból, a huszárcsákót a fejébe húzták, és akkor se a babája, se a szülei nem látták éveket. Valószínű, hogy most, a toborzó után aki a kapitány tenyerébe csap, az estére hazakeveredik, de bízom benne, hogy ugyanolyan jó hangulatú lesz a toborzó, mint régen - fogalmazott Kovács Sándor, aki jó szórakozást kívánt mindenkinek.

- Igazán minden feltétel adott ahhoz, hogy finom ízeget kóstoljunk és olyan értékekkel ismerkedjünk meg, amelyek igazán közel állnak a magyar emberek, a nagykunsági, karcagi emberek szívéhez is. A hungarikumok tárháza az, amely ma felvonul. A magyar huszárság hungarikum, a pálinkánk ugyanúgy, de itt a készül a finom karcagi birkapörkölt is, ami szintén ebbe a kiemelt nemzeti érték kategóriába tartozik. A kolbászok is odatartoznak, hiszen a megyei és országos értéktárban is megtalálhatóak - sorolta köszöntőjében **dr. Fazekas Sándor** országgyűlési képviselő.

Amire emlékezni fogunk

- Szerintem mi jobban el tudjuk készíteni a kolbászt mint akár Debrecenben vagy máshol, hiszen a karcagi kolbász hagyományosan készül, megbízható receptre támaszkodik, s a mai napig szinte minden háztartásban elkészülő finomság. Két fajtája van, a hagyományosan, paprikával készülő és még mindig megvan a fehér kolbász is, amit egyedül itt a környékben, Karcagon töltenek. Erre azért is hívom fel a figyelmet, hogy amikor a hagyományokat igyekszünk megőrizni, védjük meg ezt a ritka kincset is - kérte dr. Fazekas Sándor.

Az önkormányzat nevében **Kovács Szilvia** alpolgármester nyitotta meg a rendezvényt.

- Ha belegondolunk, minden település életében egy színfolt volt, amikor a huszárok szépen, nyalkán, fessen felöltözve végigvonultak a településen. Nekünk is minden rendezvényünk színvonalát emelik, amikor ők megjelennek. Külön öröm számomra, hogy a mai verseny mellett őket is tudjuk ünnepelni, a lovas hagyományainkat őrizni. Köszönöm nekik ezt - mondta az alpolgármester, aki arra kérte a fiatalokat, álljanak be a huszárok közé és vigyék tovább ezt a szép hagyományt.

- Fontos, hogy a disznótoros hagyományokat őrizzük, vigyük tovább, amire jó példa ez a mai nap is. A rendezőknek gratulálok a rendezvény megszervezéséhez - mondta Kovács Szilvia.

Karcagi Kalendárium 2019

A nap során Orvos-Tóth Endre, a Kováts Mihály Huszárbandérium vezetője és a bandérium huszárjai várták a leendő huszárokat. A toborzón részt vettek a szolnoki Jászkun Magyar Királyi Honvéd Hadikultúra Alapítvány hagyományőrző huszárjai is Udovecz György elnök vezetésével.

A házi pálinka verseny zsűrijének elnöke dr. Hegyi Ferenc, a Cefredoktor Kft. társtulajdonosa volt. A zsűri 81 pálinkát kóstolt meg, s a végén a különdíjak mellett bronz, ezüst és arany minősítéseket is kiosztott.

A házi kelt tészta sütemények versenyére 16 édes, sós süteményt neveztek be, melyet a Laczik Dénesné (a Kerek Cipó Kft. ügyvezetője) vezette zsűri értékelt. A kolbászízestítő versenyen Hubai Erika szakács szakoktató vezette zsűri 26 kolbászt kóstolt meg. Többségében hagyományos ízesítésűt (fokhagyma, paprika, örült bors, só) de volt citromos és fehér kolbász is közte. A verseny győztese idén is a „Hatósági Csoport Baráti Társaság” lett, második helyen a „Kolbászok”, harmadikon a KSE Karcagi Labdarúgók U15-ös csapata végzett.

Amire emlékezni fogunk

Megszépültek a játszótérek is

A „Zöld város kialakítása” című pályázat keretében 141 millió forint vissza nem térítendő uniós forrásból újultak meg Karcag városközpontjának zöld felületei. A 2017. június 1. kezdődő projekt ünnepélyes lezárására 2018. október 26-án a Kossuth téri játszótérnél került sor.

A Karcag Városi Önkormányzat és a Karcagi Református Egyházközség konzorciumi formában sikeresen pályázott a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program TOP-2.1.2-15 „Zöld város kialakítása” tárgyú pályázaton, amelynek keretében 141 millió forint vissza nem térítendő európai uniós forrásból jelentős mértékben fejlesztette a Kossuth tér és a Városközpont zöld felületeit.

A projektzáró ünnepségen **Dobos László** polgármester elmondta, a városvezetés mindig azon volt, hogy az embereknek a lehető legjobb körülményeket biztosítsa, egy olyan élhető, szép városban, amely maradásra sarkallja a fiatalokat is.

A projekt keretében megtörtént a belváros térrendezése, így a két játszótér felújítása mellett térkövezés valósult meg, a Kossuth tér növényekkel, díszítőelemekkel és padokkal újult meg. Továbbá ebből a pályázatból sikerült meg-

oldani egy kerékpártároló kialakítását, egy nyilvános illemhely építését, a Templomkertben új tér került kialakításra, valamint a virágpiac is megújult – fogalmazott Dobos László polgármester, aki azt is kiemelte, hogy a beruházás keretében kialakított terek rendezvények, koncertek lebonyolítására is alkalmas helyet biztosítanak.

Kovács Sándor országgyűlési képviselő beszédében felidézte a gyerekkorát is, és azt kívánta, hogy harminc, negyven év múlva a közönség soraiban álló gyerekek közül valaki egy karcagi fejlesztést így tudjon beharangozni, ahogy most ő, és ahogy ő játszott annak idején ezen a játszótéren.

- Kitűnőek ezek a játékok, de annak idején minket nem zavart, ha fára kellett mászni. Ugyanakkor azt látom, hogy a 21. században a gyerekeknek kell egy ilyen biztonságos játszótér, ami fejleszti a mozgáskoordinációjukat. Jó azt apaként látni, hogy ide biztonsággal lehet hozni a gyerekeket, és ezt nemcsak a gyerekek élvezik, hanem az őket kísérő szülők, nagyszülők is, hiszen, ha nyugodtan lehet itt a gyermek, akkor az mindenkinek jó – fogalmazott a képviselő, aki azt is hangsúlyozta, hogy Karcag az ország egyik legszebb és legjobban parkosított városa.

Karcagi Kalendárium 2019

Az ünnepségen az átadást jelképező nemzeti színű szalagot Kovács Sándor és **dr. Fazekas Sándor** országgyűlési képviselők, valamint Dobos László polgármester vágta át. Ezt követően a vendégek a projekt többi helyszínét is felkeresték. A Toronyház melletti játszótéren pedig két fa elültetésére is sor került. Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő a jelenlegi beruházás mellett örömmel beszélt az elmúlt időszak karcagi fejlesztéseiről is. - Érdemes kiemelni a Kisújszállási út belterületi szakaszának a felújítását és a Kosárlabdaliget megépülését a Nagyvénkertben, sőt egy új műfüves pálya is hadrendbe lépett az ipari iskolában. Most pedig a „Zöld város kialakítása” program keretében két játszótér és piacfelújítás is történt. Gratulálok az önkormányzatnak – fogalmazott a képviselő.

A projektzáró ünnepség folytatásaként a Városi Sportszernokban interaktív kézműves vásár, Bringa Akadémia kerékpáros verseny várta az óvodásokat és iskolásokat, valamint zenés műsorral készült a gyerekeknek Karcagi-Nagy Zoltán és Andy, Házi-Sáray Mária és tanítványai.

A nagy háború hőseire emlékeztünk

- Tisztelt Emlékezők, Karcagiak, Magyarok! A mai nap emlékezünk hőseinkre, emlékezünk elődeinkre, emlékezünk a magyar sorsra, sokszor oly tragikus magyar sorsra - kezdte ünnepi beszédét a nagy háború hőseire emlékezve november 11-én **Kovács Sándor** országgyűlési képviselő.

- Száz esztendővel valami végérvényesen befejeződött. Valami elmúlt, valami örökre eltűnt, s valami elkezdődött. Amiben bízhatunk, hogy nem végérvényesen kezdődött el. Befejeződött valami, befejeződött az ezer esztendős magyar királyság története, hiszen a véres és kegyetlen I. világháború lezárásával befejeződött egy olyan történelmi időszak, ami Szent István királytól 1918-ig folytatódott. Az a történelmi Magyarország, amelyet történelemkönyvekből, olvasmányainkból ismerünk, és amire oly büszkék vagyunk, elmúlt. Elmúlt, hiszen az I. világháború befejezésével felszabdalták a történelmi Magyarországot, fel-

Karcagi Kalendárium 2019

szabdalták a Szent István-i Magyarország egészét, kicsiny rész maradt. Több százezer magyar nemzetiségű került a határ túloldalára. A környező országok és a nagyhatalmak mohó kézzel tépték darabokra a Szent István-i magyar hazát. A világháborúban, amelyben több százezer magyar veszett oda, nemcsak ez volt a veszteség; elmúlt egy időszak, egy csodálatos magyar álom, és megkezdődött valami. Megkezdődött, amelyben bízhatunk, hogy nem tart örökké. Megkezdődött a szomorú és sötét 20. század, de még nem volt elég az I. világháború vesztesége, nem voltak elegek azok a fiatalok, azok a férfiak, azok a szülők, azok az apák, azok a gyermekek, akik ottmaradtak a fronton. A karcagi I. világháborús emlékmű mutatja mekkora vesztesége volt a hazának és benne Karcagnak is. Dédnagyapám, Kovács Péter neve is itt van felsorolva az elesettek között, tehát nemcsak az odavesztett férfiak, fiúk, apák, gyermekek vesztesége volt nagy, hanem elkezdődött az a sötét és szomorú 20. század, amely a magyarság egyik legsötétebb 100 esztendeje volt. Megcsönkítették az országot, az újjáépítésében résztvevőket folyamatosan akadályozták. Nagy nehezen a csonka Magyarország megerősödött, erre jött a II. világháború vesztesége, majd a kommunista megszállás. És azt gondoltuk, hogy ez a 100 év nem tart 100 esztendeig, csak jó 80-ig. Azt gondoltuk, hogy '89-ben '90-ben vége ennek az átkos száz évnek, rövidebb lehet. De nem lett rövidebb, hiszen azok, akik azt mondták, hogy demokráciát hoznak, a javunkat akarják, igen, a

Amire emlékezni fogunk

javainkat akarták és talán 2014-ben, vagy napjainkban 2018-ban telt le ez az átkozott száz esztendő, amikor a magyar újból felemelte a fejét, a magyar újból szabad akart lenni, s a magyar újból erősödik. Ez a 100 esztendő reméljük a mai napokban véget ért - fejezte ki reményét a szónok, majd arról szólt, hogy emlékeznünk kell azokra az előttünk járókra, akik ha kellett az életükkel, ha kellett a vérükkel szolgálták ezt a hazát, hiszen a magyarban, a magyar nemzetben a mai napig él az a hősiesség, önfeláldozó érzés, hogyha a haza hív, a haza szólít, akkor legdrágábbunkat, az életünket is kell áldozni. Azok a fiatal karcagi legények és férfiak, akik életüket áldozták ezért a hazáért, megérdemlik azt, hogy emlékezzünk 100, 200 vagy akár 1000 esztendő múlva is rájuk. Emléküket meg kell őrizni, példájuk előttünk kell, hogy járjon, hiszen a haza mindennek előtt. Kérem, hogy méltósággal emlékezzünk a 100 esztendővel ezelőtt véget ért háború magyar hőseire, s példájuk legyen előttünk mindörökké - kérte a jelenlévőktől Kovács Sándor.

A magyarországi NATO szervezetekről

„Együtt – Szövetségben” a NATO szervezetek Magyarországon címmel nyílt kiállítás a Györffy István Katolikus Általános Iskolában november 16-án.

A kiállítás előtt dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy, Sajner Gyula ny. ezredes, Kovács Attila ny. ezredes és Szepesi Tibor önkormányzati képviselő róttá le tiszteletét az I. világháborús emlékműnél.

A Honvédség és Társadalom Baráti kör Székesfehérvári Szervezete, valamint a Magyar Atlanti Tanács jóvoltából Karcagra érkező kiállítás célkitűzése Magyarország biztonságának megteremtése, megőrzése és az „egy mindenkiért, mindenki egyért” alapelv követése. A kiállítást **dr. Fazekas Sándor** országgyűlési képviselő nyitotta meg.

Beszédében kiemelte, Magyarország számára a NATO, az Észak-atlanti Szerződés Szervezete egy alapvető fontosságú szervezet. Egy olyan katonai szövetség, amelynek rendeltetése, hogy béke legyen, és az tud békében élni, aki elég erős katonailag. - A kiállítás a katonaságnak, a NATO szervezeti életének a mindennapjaiba enged betekintést. Olyan képeket, olyan leírásokat láthatunk, amelyeket inkább a kalandfilmekben, háborús filmekben lehetett látni. Ez a kiállítás viszont úgy mutatja be, ahogy a valóságban zajlik, megje-

lenik. Bízom benne, hogy maradandó élményt jelent valamennyiünk számára, segíti az eligazodásban akár a fiatalabbakat, akár az idősebb korosztályt – fogalmazott a képviselő.

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy felidézte, hogy a NATO mikor és miért jött létre. Beszélt az első világháború, majd Trianon veszteségeiről, a II. világháborúról, és az azt követő időszakról.

- 1947-ben Nagy-Britannia és az Egyesült Államok tartva a Szovjetuniótól, ő meg tartva az Egyesült Államoktól – tehát kölcsönösen tartottak attól, hogy ki fogja provokálni a következő világháborút –, 1947 márciusában Nagy-Britannia és Franciaország megkezdte egy szövetség kialakítását. Egy évvel később ehhez a szövetséghez csatlakozott Belgium és Hollandia. 1949. április 4-én – jövőre lesz 70 éve – az Egyesült Államok támogatásával, összesen 12 ország megállapodásával megalakításra került a korábbi Nyugat-európai Unióból a NATO, azaz az Észak-atlanti Szerződés Szervezete – mondta dr. Isaszegi János, majd ugrott a történet mesélésben 1989-90-hez.

Ekkor történt Magyarországon a rendszerváltozás, a Szovjetunió felbomlott, a varsói szerződés megszűnt. 1992 és 1995 között háborús események zajlottak a magyar határon, az ország közel került egy újabb háborúhoz. Egy külföldi repülőgép megsértette Magyarország légterét fegyverrel, egy kazettás bombával. Dr. Isaszegi János hangsúlyozta, hogy az akkori vezetés bölcs döntésével sikerült elkerülni, hogy az országot egy újabb háborúba belerán-

gassák. A ny. vezérőrnagy ezt követően beszélt a különböző békét segítő szervezetekről is, de kiemelten a NATO, mint regionális szervezet (29 tagországgal) globális képességeit hangsúlyozta.

- Nem a Magyar Honvédség a NATO tagja, hanem Magyarország a NATO tagja. A haza megvédése nemcsak a Magyar Honvédség feladata, hanem a honvédelem nemzeti ügy – fogalmazott dr. Isaszegi János.

Sajner Gyula ny. ezredes, a kiállítás szervezője néhány szóban ismertette a kiállítás hátterét.

- A Honvédség és Társadalom Baráti kör Székesfehérvári Szervezete vállalta, hogy egyfajta híd tart fent a honvédség és a társadalom között, abból a meggyőződésből, hogy a haza védelme az egész társadalom felelőssége. A Magyar Honvédség bármilyen fegyverekkel, szakképzettséggel rendelkezik, bármilyen kiváló katonákkal rendelkezik, önmagában nem képes megvédeni ezt a hazát, ezt csak együtt tudjuk, az egész társadalom – fogalmazott a szervező.

Szülőföldem mélyen ott lakozik a lelkemben

Egy művész életében vannak fordulópontok és sikerek. Az egyik legnagyobb elismerés számára, ha az általa készített szobor elnyeri a megrendelő és a nézők tetszését. A szakmai pedig, ha díjat kap. Utóbbiból a legrangosabbat, a Kossuth-díjat vehette át március 15-én városunk jeles szülötte, Györfi Sándor szobrász. Ez alkalomból kértem arra a művészt, ossza meg velem és a Kedves Olvasóval gondolatait.

A kezdet ...

Az általános iskolában már az első években kiderült, hogy jól rajzolok. Előtte is rajzolgattam a tanyán a porba, de az teljesen más dolog volt, mint amikor vannak rajzlapok, meg ceruzák, s azzal kell alkotni. A tanyán már gyerekkoromban a sárból is mindig csináltam valami egyedit, például emberformát, lovat. Akkor még nem volt játékdömping, amikor a gyerekek előre elkészített, milliószámra préselt műanyagfigurák közül választhatnak, én a testvéreimmel magamnak csináltam meg minden játékot. Ez, és a porban való rajzolás, a sárral való szobrászkodás rendkívüli módon fejlesztette a kreativitásomat. Ez az egyéni út azt is jelenti, hogy így tud kialakulni egy olyan egyéniség, ami nem az elvárt dolgokkal foglalkozik, hanem engedi, hogy személyiség legyen belőle. Számomra azóta is fontos a természettel való együttélés. Ma is teljes mértékben a saját élményeimből táplálkoznak az alkotásaim. A szülőföldem mélyen ott lakozik bent a lelkemben. Az iskolában is hamar kiderült, hogy én vagyok az osztály legjobb rajzolója, ez kicsit hízelgő is volt gyerekként. Jól tudjuk, hogy a közösségnek már gyerekkorban is van egyfajta elvárása felénk. A Zádor úti Általános Iskolában négy évig Kádár Pali tanított, egy kiváló embert, rajztanárt ismertem meg benne. Ő volt az, aki segített, hogy fejlődni tudjak, ki tudta hozni belőlem a született alkotói képességem, s a nagy érdeme az volt, hogy ezt nem kényszerrel tette. Azt látom, hogy ma, a született képességeket nem tudják kihozni az iskolában a gyerekekből. Ez nem megy kényszerrel. Nem lehet a gyereket úgy tanítani, hogy kényszerrel „beleverni” a tananyagot, abból nem lesz semmi, legfeljebb „gépember” születik, akiből hiányoznak majd az érzelmek. Én a saját gyerekeimnek is szabad utat adtam, igyekeztem jó példával elől járni, ne érezzék azt, hogy valamit próbálok rájuk erőltetni, mert csak úgy tudnak felnőttként is teljes életet élni.

A teremtés...

Én is viszek magammal nyilván egyfajta folyamatosságot, azokat a hagyományokat tisztelve, újragondolva, ami egy közösségnek, jelen esetben egy nagyon veszélyeztetett, kis magyar közösségnek, Magyarországnak jelent. Én mindig úgy képzeltem el az életemet ahogy az alföldi paraszt ember, a kunsági paraszt ember hitt a teremtésben. Nem úgy volt istenhívő, hogy mindennap templomba járt, keresztet vetett, hanem valahol mélyen, a lelkében volt ott az Úr. A templomba is csak akkor ment el, amikor közös ünnepek vagy családi keresztelők voltak éppen. Azt tapasztaltam, hogy Istenhívők emberek voltak, és a Jóisten nevét sem mindig vették a szájukra, a Teremtő - mondták. (Cifra káromkodást viszont gyakran „fűszereztek” vele.) Mindig úgy gondoltam, hogy a Jóisten bennünket különböző képességekkel áld meg, amelyek rendkívül fontosak, s annak a közösségnek a javára kell hasznosítanunk ezt a képességet, ahol élünk. Tehát nekünk ez egy misszió. Mi, nagykunok itt, a kunságon, egy már valamilyen szinten csak a legendákban megmaradt magyarok vagyunk, akiknek ősei ide érkeztek. Nagyon keveset tudunk évszázadokkal ezelőtti őseinkről, eltűnt a kunok nyelve, maradtak a legendák. Olyan misztikus dolog az is, hogy ezer évvel ezelőtt a történészek szerint a honfoglalás korában Magyarország népessége 40%-a lehetett csak a magyar, az összes többi a hozzácsapódó rokonnépekből, így kunokból is állt.

Györfi Sándor a Kossuth-díjjal

Az együttérzés...

A világháborúk borzalmai jelennek meg a szobraim, s valahol mindegyikben ott az együttérzés a hozzátartozókkal, a mérhetetlen nagy fájdalom...

- Azzal a fajta életérzéssel készülnek ezek, mint amiben én felnöttem: együtt érzők voltunk az emberekkel és elutasítóak az elképesztő gyűlölettel szemben. Gyerekkoromban olyanról nem is hallottam környezetemben, hogy gyűlölik egymást az emberek. Nekem ez nem tűnt fel sohasem, mert nem fordult elő olyan a családban, hogy haragudnék a másakra, vagy gyűlölettel beszéljenek másokról. Ez nem volt az életünk része, engem mindig is ez vezérelt, amikor megkaptam a közösségtől a feladatot. Csak a rendszerváltás után jöhettek a világháborús emlékmű megbízások. Mert ezekről az óriási közösségi fájdalomainkról nem lehetett addig beszélni, de ott volt az emberek lelkében a II. világháborúban, '56-ban elvesztett hősöknek, apáknak, anyáknak, gyerekeknek a tragédiája. Ez egy olyan hihetetlenül lefojtott fájdalom volt, ami egyszer csak a rendszerváltással kirobbant... Nagyon megtisztelőnek éreztem ezeket a megbízásokat, viszont azzal az adott közösségnek a fájdalmát is át kellett vennem ahhoz, hogy egy igazi, a közösség számára érthető és szerethető művet készítek. Ez a fájdalomra emlékezés az én lelkemet is megterhelte rendkívüli módon, mert képes voltam arra a neveltetésem által, hogy át tudjam venni a közösségnek a fájdalmát és abból a fájdalomból építkezve terveztem meg minden művemet. De ez az érzés vonatkozik minden másra is, mert ha öröm volt, akkor azt az örömet, ha tisztelet, akkor azt a tiszteletet próbáltam átérzetetni, megjeleníteni. Tehát a műveim így alakulnak ki, én soha nem egoista céllal csináltam meg egy-egy szobrot. Olyan szót, hogy karrier, én nem ismertem. Soha nem voltam olyan, hogy mindenem keresztül rohanjak egy megbízás után... Megvártam, hogy engem megtaláljanak ezek a felkérések, így nemesítették bennem azt a hitet, hogy a TEREMTÉS nem véletlen. A teremtés, az egész Föld, az evilági élet, halál kérdése valahol bennünk van, és nekünk ennek a kettősségnek a rendszerében kell élnünk és közben továbbvinni, továbbadni, továbbörökíteni a hagyományainkat. Egyrészt azért is, mert kötődöm a múlthoz, keresztény emberként, református kun-magyar emberként fontos számomra az ősök iránti tisztelet, a múlt értékeinek továbbvitele, megbecsülése. Munkásságomban fontosnak tartom, hogy felmutassam, legalábbis alapjai legyenek a szobraimban a hagyománynak, értékeinknek és abból kiindulva mutassam meg magunkat a világnak. Az ősi gyökereket keresem, s abból táplálkozva, abból szívva fel az életerőt, tudok szólni a világhoz, tudok hozzátenni valamit. Szobraimban benne van őseink tapasztalata, tudása, kultúrája. Különösen fontosnak tartom ezt ma, amikor ez nem olyan korszerű dolog,

nem szerencsés egy művésznek, ha fel akar valamit mutatni a letűnt kultúrákból és példaként akarja állítani a természetellenes globalizmusnak, a pénzre, anyagiasságra, nyereségre gondoló, természettől eltávolodott, azt megkárosító, már-már teljes mértékben kirabló iparosításnak, városiasításnak. A teremtett természet rendjét minden formában tiszteletben kellene tartanunk. A föld ökológiájának van egy született rendje, amit nem lenne szabad megbontani, ott minden egymásra épül, mint egy precízen működő gépezetben, ha valamelyik csavar eleme megsérül, az talán az egészet veszélyezteti. Én pontosan a teremtésből indulok ki, hogy mi ezt a Földet nem azért kaptuk otthonunkul, hogy feléljünk benne mindent, hanem ahhoz is kaptuk a teremtéssel, hogy továbbvigyük a teremtést saját gondolatainkkal, összhangban a természet rendjével ahhoz, hogy tovább tudjuk adni leszármazottjainknak. Az a fajta reneszánsz típusú ember vagyok, aki hisz abban, hogy az ember újbóli megújulásában, múltunk értékeire kell támaszkodni. A mai világ rettenetesen individualista, holott a közösség szolgálata mindig előbbre való.

A fiaim ...

A biztos családi háttérrel immár 43 éve a feleségem, a „MÚZSÁM” biztosítja számomra. A fiaim is megtalálták útjukat. Balázs jó helyen van, tervez, Sanyi is a művészeti területen dolgozik. Kötődnek egymáshoz, s művészként is hozzám hasonlóan gondolkodnak. Sanyi fiam úgy töltötte gyerekkorát, hogy segített nekem az összes műhelymunkában ami csak létezik, de benne volt ugyanúgy nagyapja tanyáján, mint ahogy mi annak idején az állattenyésztésben, meg a kukoricatörésben is.

A fiaim tehetsége természetesen jött elő, s nagyon komolyan képezték is magukat, mindketten művészeti iskolát végeztek. Sanyi Budapesten kőfaragónak tanult, ma is ebben alkot. Balázs is művészeti gimnáziumba ment, majd főiskolára. Egyiknek sem mondtam, hogy nektek szobrásznak, festőművészeknek kell lenni. Sanyinál a lovak más módon is előjöttek. Gyerekként a nagyapjához sokat járt ki a tanyára a lovakhoz az állatokhoz, ez felnőttként is visszaköszön. Tagja a Kováts Mihály Nagykun Huszárbandériumnak, tanyáján is vannak lovak, állatok. Nekem szívszorító élményeim is vannak a lovakról, azon túl, hogy rengeteg inspirációt is biztosítottak a munkám, pályán során akár csak egy-egy mozdulatukkal, nézésükkel.

A testvéreimmel mi a lovakkal együtt nőttünk fel, csikó koruktól ott voltunk mellettük, rengeteget lovagoltunk, ami a hatalmas pusztában a szabadság érzését adta számunkra. Így nagyon kötődünk minden lovunkhoz is. Így amikor 1957-ben államosították Csillag és Vándor nevű lovainkat, ez olyan

volt, mintha a testvéreimet vették volna el és többet nem találkozhatunk. Ez egy óriási lelki szakadás volt számomra, ezek az érzések több szobromban is visszaköszöttek már. Gondolom Sanyi fiam is ezt a kötődést, ragaszkodást, a ló szeretetet érezte, amikor saját lovak vásárlásával vitte/viszi tovább a nagyapjától látott hagyományt.

Baláznál meg egy másik irány jött elő, mint ahogy nem vagyunk egyformák testvérekként se. Építészként végzett a Soproni Egyetemen, de valahogy az a műhelymunka, amit itt átélt, végigcsinált velem, nem múlt el nyom nélkül. Az üvegművészet, a szobrászat minden területét - így a bronz-öntést, az emlékműkészítést - végigjárta. Megtanulta az építészetet és az építőművészetet is. Ő ebbe is bedolgozta magát. Ezt példázza a karcagi katolikus templom üveglablaka, melyben ott az a fajta hagyománytisztelet amit örökölt tőlem a génjeiben, de ott van a saját hagyományápolása, történelem iránti elkötelezettsége is.

A jövő...

Ha a Teremtő úgy gondolja és ad még néhány évtizedet, akkor valószínűleg meg tudom oldani mindazt, amit elterveztem. Nagy örömet okoz ez az elismerés, de a Kossuth-díj egy komoly terhet és felelősséget is rak az ember lelkére. Azok a visszajelzések, amit kapok, abban is megerősítettek, fontos volt amit eddig is csináltam. A közösség is magáénak érzi ezt a díjat, melyet nekik is elhoztam, így tudom elviselni a rangos elismerés terhét, így osztozunk az elismerésben a közösséggel. Úgy érzem, nem éltem feleslegesen, eddigi munkásságom sok nyomott hagyott az emberekben, mert olyan üzeneteket fogalmaztam meg mások helyett is, amelyek a lelkükben maradtak, a szobraim által felfigyeltek rá. Ez megerősít abban, hogy jó úton voltam eddig, és nem fogadtam el az olyan csábító dolgokat, amelyek a karrierizmust szolgálták volna. Tevékenységgel legszűkebb közösségemet szolgáltam teljesen természetes módon. A szülőföld, hazám szeretete miatt sem fogadtam el azokat a lehetőségeket, amelyek ebből az országból elcsábítottak volna. Nem divat a mai művészetben az érzelem, az értékek közvetítése, de én nem akarom megfelelni semmiféle stílusdiktátumnak. Úgy érzem saját elképzelésem alapján így is nagyon sok alkotó közösséget hoztam létre és vezetek a mai napig is. Ezek szabadegyetemek, művészeti alkotóműhelyek Magyarországon Nyíregyháza-Sóstón és Mezőtúron, de külföldön is.

A különleges technika...

Az izzó tűznek van egy hihetetlen varázsa, látványa, ahogy megszületik benne a bronzszobor. Amikor végigélhettem hogyan kell úgy elindítani, hogy abból bronzszobor legyen, az magával ragadott. Magyarországon még nem láttam ilyet, de az olaszoknál van hasonló, de ezt az eljárást, a viaszveszejtési bronzöntést, mindenki titokként kezeli. Így az öntőformákat, magát a technológiát magunknak kellett kitalálni. A két művésztelepen semmi nem volt ehhez, csak egy-egy újkori olvasztótégely. Mindent ki kellett találni, hogy ássunk egy lyukat a földbe mint annak idején, ahogy a harangokat, csengőket öntötték. Nyilván a sárgaréz sokkal alacsonyabb hőfokon olvad, de mi is valami hasonló technikán dolgozunk. Viaszból elkészítjük a művet. Először erről öntőformát készítünk, azt hő kezeljük, majd amikor az öntőformák lehültek, úgyszintén elássuk a földbe és megolvasztjuk a bronzot hozzá. Általában éjszaka öntjük a bronzot, s már hajnalodik, amikor felöntjük a formákat a bronzal. Amikor a bronz megdermedt, az öntőformákat kiszedjük a földből és lebontjuk róla az anyagot. Olyan ez, mint ahogy a régészek ásnak földben és megtalálják a bronzleletet, szépen eltávolítják róla a földet és előtűnik a bronz, a lelet. Amikor kiszedjük még meleg, nagyon óvatosnak kell lennünk, mert a bronz olyan törékeny, mint az üveg. Amikor kihűlt, drótkéfével lekeféljük az öntőformát, előtűnik a bronz, a „szobor”. A tűznek itt van a varázsa. A tűz olyan gondolatokat indít el a művészeti táboraimban részt vevő művészekben is, amit eddig nem vettek észre soha. Másképp tudnak gondolkodni, a művészetük is megváltozik, az új technikai - viaszveszejtési bronzöntés - lehetőségekkel sokkal jobban ki tudják fejteni a gondolataikat. Itt van a Teremtés, az alkotás fontossága. Ez válik olyan élménnyé, ami viszi tovább a művészt, s a munka megerőltető része után az eljön az öröm is, ami maga a Teremtés. A Teremtő szerintem azzal bízta meg az alkotóművészeket, hogy teremtsék tovább a világot. Abban hiszek a legjobban ami kőbe, bronzba, a természet által teremtett anyagokban marad meg, holott a legújabb technikai vívmányokat, ami segíthet a gondolkodásban, én is igénybe veszem. A szobrászatnak nem az a lényege, hogy hirtelen nagy indulatokat, ellenszenvet, kritikát fogalmazzon meg, hanem inkább arra hívja fel a figyelmet, valamilyen ideát állítson elénk, amiért érdemes továbbélnünk amellek, hogy figyelmeztet arra is, hogy tönkretesszük, beszennyezzük környezetünket. Az emberi kultúrát tekintem a legfontosabbnak, ami nem azonos a civilizációval. Az emberi kultúra, a szóban, a dalban, az írásban, a zenében, a mondáinkban, az emlékeinkben van jelen, ami megszinesíti mindennapjainkat és erőt kell, hogy adjon az újrakezdésnek.

Karcag nagykunkapitánya lett 2001-ben ...

Mi egy különleges szegletében vagyunk az országnak, kun és jáász őseinkre is emlékezhetünk, akik ezen mocsaras vidéken éltek és kultúrárt teremtettek, teljesen magyarrá válva. Már csak emlékeiben, foszlányaiban maradtak meg a kun identitás emlékei. A népművészetben fellelhető, de kiveszett a kun nyelv. Mándoky Kongur István a kun-kazah-kipcsak rokonaink múltját kutatta, ő hívta fel figyelmemet a kun szobrászatra, melyről tanulmányaimban nem hallottam, a görög-római eszményképet próbálták velünk elfogadtatni, a keleti népeknél gyökerező kultúra elmaradt. A kun szobrok azóta végigkísérik munkásságomat. Ez egyik olyan példája a kun örökségnek, ami kézzelfogható, szemmel látható, őseink temetkezési kultúrájához tartozik. A kun szobrászat olyanfajta értékmentés, ami egyfajta hagyományhoz köthető és a plasztikában, ami az én nyelvem, kifejezhető.

DE

*A kórházban a Semmelweis-napon átadott emlékmű
Györfi Sándor legutóbbi karcagi alkotása*

Receptek

Sajtós-fokhagymás tallér

Hozzávalók: 25 dkg rizsliszt, 5 dkg margarin, 5 dkg reszelt sajt, 1 egész tojás, 1 dl tejföl, 1 cs Lucillus szárított fokhagyma granulátum, pici só

Elkészítés: a margarint a liszttel, sóval, granulátummal összemorzsoljuk, majd az összes többi hozzávalóval összegyúrjuk. Kb. 13 g-os gombócokat formálunk belőle, s ostyasütőben kisütjük.

Ropogós sós-magvas

Hozzávalók: 1 cs Emese gluténmentes kenyérpor, 25 dkg margarin, 2 dl tejföl, 1 tojás + 1 a lekenéshez, 1 cs friss élesztő. Ízlés szerint szórhatunk magvakat a tetejére (napraforgó, len, szezám)

Elkészítés: a liszttel elmorzsoljuk először az élesztőt, majd a margarint, majd a többi hozzávalóval összegyúrjuk. Kb. fél órát pihentetjük, tetsző vastagságúra nyújtjuk. Lekenjük az egészet tojással, majd megszórhatjuk sóttan napraforgómaggal, szezámmaggal, lenmaggal. Derelyevágóval rudakra vágjuk, majd közepes lángon készre sütjük.

Pogácsa

Hozzávalók: 1/2 kg Nutri free mix per panegluténmentes kenyérliszt, 25 dkg margarin, 2 tojássárgája +1 egész a lekenéshez, 2 dl tejföl, 1/2 cs friss élesztő, 2 tk só, 1 tk cukor

Elkészítés: a tejfölt, a tojás sárgákat, a cukrot és az élesztőt összekeverjük, majd langyos helyen állni hagyjuk. Közben a lisztet, a sót, a margarint összemorzsoljuk. Ha ez megvan, az egészet jól összegyúrjuk. Kb. 1/2 órát langyos helyen pihentetjük. Ezután tetsző vastagságúra kinyújtjuk, tetejét megvagdossuk, kiszaggatjuk, majd tojással lekenjük. Közepes lángon készre sütjük.

Újhagymás-magvas Nutri Free kenyérke

Hozzávalók: 30 dkg Nutri Free Mix per Panegluténmentes kenyérliszt, 2 ek tökmag, 2 ek lenmag, 2 ek napraforgómag, 2 szál újhagyma felkarikázva, 1 kk cukor, 1 tk só, 2 el étolaj, 12 gr friss élesztő, 250 ml langyos víz

Elkészítés: a langyos vízben feloldjuk a cukrot, majd felfuttatjuk benne az élesztőt. Eközben egy tálba mérjük a száraz összetevőket. Ha az élesztő felfutott, a száraz anyagokhoz öntjük, beletesszük az étolajat is, majd a kézi mixer dagasztó karja segítségével egyneművé keverjük. Vizezett szilikon

lapáttal sütőpapíros tepsire tesszük, majd tetszés szerint formázzuk cipóvá, vagy veknivé vizes kézzel. Langyos sütőbe tesszük, majd közepes lángon készre sütjük.

Mini extra pizzás csiga

Hozzávalók: 15 dkg Barbara kelt tészta keverék, 15 dkg Spar free from univerzális lisztkeverék, 150 ml tej, 1/2 cs friss élesztő, 5 dkg margarin, 1 tojás, 1 tk oregánó, 1 kk cukor, 1 tk só

Töltelék: Globus pizzás melegszendvicskrém, sonka és reszelt sajt ízlés szerint

Elkészítés: a margarint megolvasztjuk, hozzáadjuk a tejet, a cukrot, meglangyosítjuk, majd az élesztőt felfuttatjuk benne, s a tészta összes hozzávalóival kézi robotgép dagasztó karjával kidagasztjuk. Kb. fél órát kelesztjük. Ezután lisztezett szilikon lapon téglalap alakúra kinyújtjuk a tésztát, kb. 2-3 mm vastagságúra, megkenjük a töltelékkel, rátesszük a sonkaszeleteket, reszelünk rá sajtot, majd feltekerjük. Ezután felszeleteljük, sütőpapíros tepsibe tesszük, majd közepes lángon készre sütjük.

Szilvás-fahéjas pite

Hozzávalók: 8 tojás, 20 dkg cukor, 1 cs sütőpor, 30 dkg rizsliszt, 20 dkg margarin, csipet só, magozott, félbevágott szilva ízlés szerinti mennyiségben, a tetejére fahéjas porcukor

A tojás sárgákat kikavarjuk a cukorral, majd fokozatosan hozzáadva az olvasztott margarinnal. A rizslisztet összekeverjük a csipet sóval és a sütőporral. Felverjük a tojásfehérjét, majd mindezt óvatosan, egyneművé keverjük. Sütőpapíros tepsibe öntjük, majd a tetejére tesszük a szilvát egymás mellé, szorosan. Előmelegített sütőbe tesszük kb. 10 perc múlva, mikor a teteje már „bebőröződött”, megszórjuk a fahéjas porcukorral és közepes lángon készre sütjük.

Bejgli

Hozzávalók a tésztához: 150 gr Barbara kelt tésztához való liszt, 150 gr Spar free from univerzális lisztkeverék, 150 ml tej, 1/2 cs friss élesztő, 50 gr margarin, 2 ek cukor, 1 tojás, csipet só

A diós töltelékhez: 15 dkg darált dió, 10 dkg porcukor, 1/2 citrom leve, s annyi langyos tej, hogy épp nedves legyen

A mákos töltelékhez: 15 dkg darált mák, 10 dkg porcukor, 1/2 citrom leve, s annyi langyos tej, hogy nedves legyen

Karcagi Kalendárium 2019

A kenéshez: 1 tojás szétválasztva

Elkészítés: a margarint megolvasztjuk, hozzáadjuk a tejet, a cukrot, meglangyosítjuk, majd az élesztőt felfuttatjuk benne, s a tészta összes hozzávalóival kézi robotgép dagasztó karjával kidagasztjuk. Kb. fél órát kelesztjük. A tésztát kettévesszük, s kinyújtjuk, majd az egyiket megkenjük a diós töltelékkel, a másikat pedig a mákossal. Feltekerjük, tepsibe tesszük, megkenjük tojás sárgájával, fél órát pihentetjük hűvös helyen, majd megkenjük a tojás fehérjével, s fél órát ismét a hűvösön pihentetjük. Ezután a tésztát hústűvel vagy villával megszurkáljuk. Hideg sütőbe tesszük, majd közepes lángon készre sütjük.

Kókusz kocka

Hozzávalók: 50 dkg GM liszt 1/3-ad Mester süteményliszt, 1/3-ad Schär C Mix, 1/3-ad rizsliszt, 40 dkg cukor, 2 egész tojás, 6 dkg olvasztott margarin, 4 ek méz, 2 dl tej, 1 sütőpor, pici só

A mázhoz: 5 dkg kakaópor, 3 ek tej, 25 dkg cukor, 20 dkg margarin: ezeket jól összefőzzük, majd 1 rumaromát öntünk hozzá

A forgatáshoz: 20 dkg kókuszreszelék

Elkészítés: a tojásfehérjét felverjük, a többi hozzávalót jól összekeverjük, utoljára adjuk hozzá a felvert habot, amivel óvatosan keverjük össze. Sütőpapíros tepsibe öntjük (a tepsi mérete kb. mérete 42x24). Közepes lángon tűpróbáig sütjük. Ha kihűlt, felkockázzuk, a mázba mártjuk, majd kókuszreszelékbe forgatjuk.

Csokis-nutellás süti

Hozzávalók: 20 dkg magas kakaótartalmú étcsokoládé, 20 dkg nutella, 20 dkg margarin, 20 dkg cukor, 20 dkg rizsliszt, 6 tojás

Elkészítés: gőz fölött összeolvasztjuk a csokoládét, margarint, nutellát, cukrot. Megvárjuk míg szobahőmérsékletű lesz, s egyesével hozzákeverjük a tojásokat, majd a lisztet. Sütőpapíros tepsibe öntjük (a tepsi mérete kb. 42x24), s közepes lángon tűpróbával készre sütjük.

Pavlova torta

Hozzávalók: 5 tojásfehérje, 25 dkg porcukor, 2 ek citromlé, 4 ek kukoricaliszt, csipet só

A tetejére: 2 dl keményre vert habtejszín, málnaszörp, 30 dkg szezonális gyümölcs felkockázva

Elkészítés: a tojásfehérjét a sóval, a citromlével, a porcukorral (apránként

adagolva) kemény habbá verjük, majd alaposan összekeverjük a kukoricaliszttel. Sütőpapíros sütőlemezre kaparjuk ki a tojáshabot és egy spatulával formázunk belőle magas, kör alakot. Előmelegített sütőben, közepes lángon barnára sütjük. Míg hűl, kicsit össze fog esni, de nem nagyon. Ez teljesen normális. Ha teljesen kihűlt a pavlova, a tetejét vékonyan locsoljuk meg málnaszörppel, erre szedjük felvert tejszínhabot és szórjuk meg gyümölcsökkel.

Kata szelet

Hozzávalók: 50 dkg Gluténmentes liszt (fele Schär C és glutenixalfa-mix), 1 cs sütőpor, 3 tojás sárgája, 15 dkg cukor, 20 dkg margarin, kis tej (amennyit felvesz)

Elkészítése: a hozzávalókból tésztát gyúrunk. Ezt 3 fele osztjuk, s lapokat sütünk belőle. Egy lapot összemorzsolva kb. 2 dl tejjel megáztatunk. 10 dkg margarint, 15 dkg porcukorral, 1 ek kakaóporral, 1 rumaromával habosra keverünk, majd összekeverjük az áztatott tésztával. A két lap közé kenjük a krémet, tetejére habot teszünk és reszelt csokival megszórjuk.

Főtt hab: a 3 tojás fehérjét 20 dkg porcukorral (apránként hozzátéve) forró víz felett keményre verjük.

Tipp: a tepsi aljához szabjuk a sütőpapírt, s arra nyújtjuk ki a tésztát, így egyszerű a tepsi aljára rakni. Ha kívül óvatosan kell levenni, mert míg meleg, langyos, nagyon könnyen törik!

Dánielné Kurucz Katalin

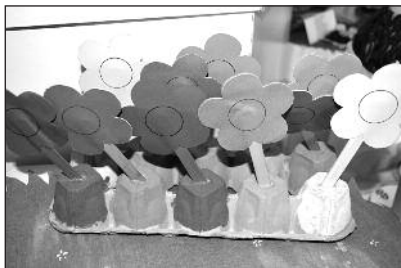
Kedves Szülők, Kedves Gyerekek!

Az óvodás gyermekek egész nap játszanak, tevékenykednek, mozognak. Szeretik a mesélést, az éneklést. Fontos számukra, hogy mi, felnőttek megteremtjük ennek feltételeit, lehetőségeit. Az alkotás öröm gyermek, felnőtt számára. Ha pedig ez egy közös együttlét keretében valósul meg, akkor az érzés megsokszorozódik.

Kiemelten figyelünk a környezetünk védelmére, óvására, az anyagok, eszközök újra hasznosítására. Sokszor a háztartásokban a kidobásra szánt anyagokból a gyermekek számára sokáig örömet adó játékokat készíthetünk. Óvodáinkban, a „Játszd újra!” kiállításra minden évben sok-sok ötletes alkotás készül a gyermekekkel, szülőkkel közösen. Most ezekből mutatok be Önöknek néhányat. Remélem, hogy kedvet ébresztek a közös alkotásra, a gyerekekkel való közös tevékenységekre.

Játék a színekkel

1. Tojástartó alját különböző színekre fessük be, vágjunk rajta akkora rést, amelybe a kisvirágunkat be tudjuk tűzni. Készítsünk virágokat a festett színekkel azonos színű papírkartonból, ragasszuk spatulára. Kezdődhet a játék. Párosítsuk, nevezzük meg a színeket, de akár a gyerekek kedve szerint egy színes virágos rétet is kialakíthatunk.

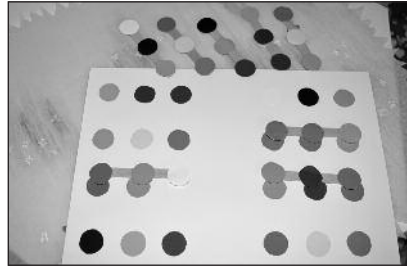

2. Sokszor a legegyszerűbb dolgokból is nagyon ötletes játékot készíthetünk rövid idő alatt. Nem is kell hozzá más, csak színes ruhacsipesz és néhány a csipeszekkel azonos színű papírlap. Egy korong alakú lapra ragasszunk annyi és olyan színű körcsiket, amennyi színű csipeszünk van (kisebb gyerekeknek elé 3-4 szín, nagyobbaknak növelhetjük ezt a számot). Csíptessük fel a csipeszeket az azonos színű részre. A játékszabály nagyon egyszerű, de annál hatékonyabb a

gyermekek színekkel való megismerkedésében, az ujjak finommotorikai fejlesztésében.

3. Egy spatulára mindkét oldalról színes korongokat ragasztunk fel, amelyeket színes lapból vágunk ki. A korongok számának növelésével a feladat nehézségét is növelhetjük. Ugyanezt a színekombinációt ragasszuk fel egy rajzlapra. A színes korongokkal felragasztott spatula párját meg kell keresni a rajzlapon. Minél több spatulából kell választani, annál nehezebb a megoldás.

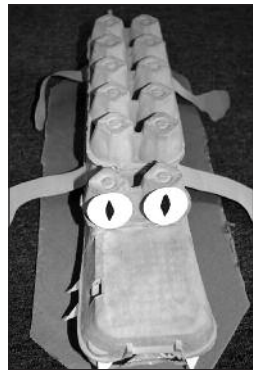
Játék az állatokkal

4. Polip - Elhasznált, kinőtt, kilyukadt zokni biztos minden családban megtalálható, melyből a képen látható gyermekek számára igen kedves kis polip könnyen elkészíthető. A zoknikat tömjük ki már nem használható ruhákkal, zoknikkal, a varrást inkább végezzék a felnőttek, de már a nagyobb gyermekek ebbe is be tudnak segíteni.

Az elkészítés után nagy feladat lesz a polip nevének közös kitalálása, ezt követően kezdődhet vele a játék.

5. Krokodil – Nem kell hozzá más, mint 2 db tojástartó, s némi színes festék, ecset, olló, s egy kis kezűgyesség. A tojástartókat a képen látható módon alakítsuk át, fessük be, ragasszuk fel lábait és szemeit, s száradás után kezdődhet a játék, melyhez alakíthatunk ki a szobában textilből akár egy folyót is.

6. Kis kedvencek - Színes műanyag flakonok „sajnos” minden háztartásban akadnak, hasznosítsuk a gyerekek kedvére. Egy kis ötletességgel különböző kis állatformákat vághatnak ki belőle a felnőttek, a gyerekek alkoholos filccel megrajzolják a szemeket, bajszokat. Lehet cica, kutya, malac, nyuszi, csibe, béka stb. Ne felejtsük el elnevezni őket, s néhány doboz, építőkocka s kezdődhet is az örömteli játék.

Mesejáték

7. Mesevár – Egy nagy kartondobozból könnyedén formára vághatunk egy mesebeli várat. A vár kialakításában, díszítésében a gyerekek aktívan részt vehetnek. Nagy öröm lesz napokon keresztül ez a kis játék, amelybe különböző meseszereplőket készíthetünk el egyszerűen otthon felkelhető anyagokból (kifűjt tojás, kinder meglepetés, ping-pong labda, stb).

8. Bohócok – A mosószeres flakonokat jól kimosunk, majd a bohócok papírból kivágott ruháját, fonalból készült haját felragasztjuk (fontos, hogy műanyagra is alkalmazható ragasztót használjunk), díszíthetjük a papírt filctollal, a műanyagot alkoholos filccel. Kedvencei lesznek a bohócok a farsangi időszaknak.

9. Vízi-világ – Egy varázslatos víz alatti világot varázsolhatunk egy papírdobozba némi kis ötletességgel. A doboz belsejét fessük be kékre, ráfesthetjük vagy akár ragaszthatjuk is a vízi növényeket. A papírból kivágott különböző színű és formájú vízi állatokat vékony fonalra vagy drótra fűzzük, befűggesztjük a kialakított vízi világba, s kezdődhet a mese, a játék.

Az alkotáshoz gyerekeknek, felnőtteknek sok örömteli közös pillanatot

Gulyás Ferencné

Felhasznált forrás: Madarász Imre Egyesített Óvoda „Játszd újra!” kiállítás alkotásai

Mit hoz 2019, a Merkúr éve?

A Merkúr uralta évben mindenki megkapja az esélyt arra, hogy a legjobbat tudja kihozni a lehetőségekből!

Ha ön a **Kos** jegyében született: a 2019-es év uralkodó bolygója számtalan zseniális ötlettel ajándékozza meg. Ez több pénzt, vagy új munkát hoz, amire már olyan régen vágyik, sőt akár elő is léptethetik.

Ha ön a **Bika** jegyében született: a Merkúrnak szüksége van egy második nekifutásra is, hogy meg tudja önt győzni valamiről. Amikor ez sikerül, akkor ön a hetedik mennyországban fogja magát érezni. 2019-ben rugalmasabb és kockázatvállalóbb lesz.

Ha ön az **Ikrek** jegyében született: 2019-ben elemében lehet, hiszen a Merkúr az ön uralkodó bolygója. Semmi sem kerülheti el a figyelmét, és szívesen próbál majd ki új dolgokat. A Merkúr számtalan új és innovatív ötletek tömegével fogja önt megajándékozni. Átlagon felüli évre számíthat!

Ha ön a **Rák** jegyében született: a Merkúr a szerelem területén tud rengeteget segíteni abban, hogy jobban ki tudja fejezni az érzéseit. Ha ön még egyedülálló, akkor sok bátorságot fog adni, hogy a kiszemeltet a megfelelő szavakkal tudja meggyőzni szándékáról.

Ha ön az **Oroszlán** jegyében született: a Merkúr ebben az évben sok utazással fogja megajándékozni. Végre ismét elegendő időt talál arra, hogy más országokba is eljusson, még akkor is, ha ez luxusnak számít. A Merkúr segít önnek, hogy alkalmi kínálatokat találjon az utazásra.

Ha ön a **Szűz** jegyében született: ebben az évben mindenképpen megtalálja majd a számításait. Akár a lottón is nyerhet, de inkább vegyen részt minél több pályázaton. A 2019-es év mindenképpen szerencsés lesz az ön számára, hiszen a Szűz jegyében is a Merkúr uralkodik. Használja ki ezt az esélyt!

Ha ön a **Mérleg** jegyében született: a Merkúr 2019-ben néhány terhes döntést levesz majd az ön válláról. Küld majd egy megérzést, és ezzel tökéletesen helyes úton lesz. Ez végső soron még több pénzt is hozhat önnek.

Ha ön a **Skorpió** jegyében született: a Merkúr most ki fogja csalogatni önt a csigaházából. Ismét könnyebben köthet új kapcsolatokat, még bizalmatlanságából is sokat fog engedni. Ez új barátokkal ajándékozza meg, akik gazdagabbá teszik majd az életét.

Ha ön a **Nyilas** jegyében született: szívesen utazik majd más országokba, és tanulmányozhatja az idegen kultúrákat. Ezzel kapcsolatban a Merkúr még

több érdekes tapasztalattal ajándékozza meg. Még az is lehet, hogy több évet külföldön tölthet.

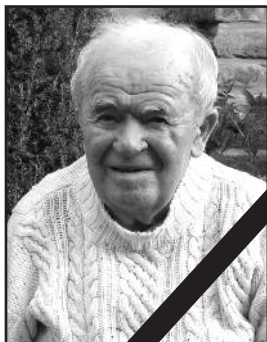
Ha ön a **Bak** jegyében született: ha csak egy kicsit is leteszi nagyon óvatos és tétovázó természetét, akkor a Merkúr sok esélyt ad önnek, melyek a hivatásában és anyagilag is segítik az előre lépést.

Ha ön a **Vízöntő** jegyében született: a Merkúr megmutatja majd, hogy egy létfontosságú kérdésben hogyan kell eljárnia. Megérzései aranyat fognak érni. Szerencsáját akár a lottón is kipróbálhatja.

Ha ön a **Halak** jegyében született: Ön kreatív ember, és a Merkúr segítségével nagyszerű ötleteiből és alkotásaiból még jövedelmező bevételi forrás is válhat. Ne engedje, hogy bármi is elbizonytalanítsa.

In memoriam dr. Fazekas Mihály

(1934-2018)

Dr. Fazekas Mihály - Miska bácsi - 2018. június 27-én többévi betegeskedés után, életének 84. évében elhunyt, csendesen megpihent.

Miska bácsi karcagi iskoláit elvégezve a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem hallgatója lett, ahol 1958-ban szerzett középiskolai magyar nyelv és irodalom, valamint történelem szakos tanári képesítést. Egyetemi tanulmányai idején bejárta a Néprajzi Tanszék óráira, ahol Gunda Béla professzor tanítványa lett.

1958-tól 1961-ig a karcagi Kiskulcsosi Általános Iskolában tanított, 1961-től pedig több, mint két évtizeden át a karcagi Szentannai Sámuel Mezőgazdasági Technikum, majd Szakközépiskola tanára lett. 1985-ben került a karcagi Györffy István Nagykun Múzeumba, ahol nyugdíjba vonulásáig, 1994-ig helytörténész – néprajzkutatóként dolgozott. Közel harminc évig tartó tanári munkája mellett szívós kitartással folyamatosan végzett kutatásokat, készített rendkívüli pontosságú feljegyzéseket, amelyek nemcsak a karcagi múzeum számára, hanem a múzeum akkori igazgatója, dr. Bellon Tibor tudományos kutatásai számára is igen fontos adalékokkal szolgáltak.

Fazekas Mihály 1975-ben bölcsészdoktori fokozatot szerzett. Doktori értekezése, a „Kunmadaras juhászata” című dolgozata forrásértékű, hagyománytiszteelő, az utókor számára is tanulságos olvasmány, amely 1979-ben nyomtatásban is megjelent. Nemcsak a történészek és néprajzkutatók ismerték jól, hanem a közel három évtized alatt az ifjúság körében végzett hagyományörző tevékenysége is ismertette őt több generáció számára. Kutatóként és tanárként egyaránt a Nagykunság, a szívből szeretett szülőföld szolgálatát tekintette legfontosabb feladatának. Munkássága során mindvégig megőrizte a paraszti világ szemléletét, a paraszti munka iránti szeretetét. Kutatásaiban pedig alkalmazta e munka következetességét.

Nyugállományba vonulásakor a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke kiadta másik fontos könyvét, a „Karcag népi táplálkozása” kötetet. Ugyanebben az esztendőben a megyei múzeumok munkatársai „A szülőföld szolgálatában” című kötet megjelentetésével köszöntötték az immár nyugdíjas, de később

sem tétlenkedő Miska bácsit. Önálló kötetei mellett számos tanulmányt, illetve cikket közölt a helyi és az országos napilapokban, illetve szakmai folyóiratokban, amelyek kiváló kutatói kvalitásait jelzik. Több évtizedes eredményes, fáradhatatlan kutatói munkája elismeréseként a Magyar Néprajzi Társaság neki ítélte a Tájékatató Díj – Szűcs Sándor Díjat. Miska bácsi muzeológusként és kutatóként is megmaradt vérbeli pedagógusnak. Amikor vidéki útjaimon véletlenül egykori diákjaival találkoztam, szinte mindannyian hálával emlékeztek egykori kedves tanárakra, „a legjobb osztályfőnökre”, dicsérték emberségét.

Miska bácsit pályakezdő néprajzos muzeológus koromban ismertem meg az 1980-as évek közepén. Egy megyei honismereti tábor alkalmával dr. Tóth Albert tanár úr vezetésével kirándulást szerveztünk a résztvevő középiskolásoknak a Hortobágyra. A kirándulás első állomása Karcag volt, ahol dr. Bellon Tibor múzeumigazgató bemutatott nekünk egy mosolygós arcú, pirosposzgás, lelkes tanárt, dr. Fazekas Mihályt. Miska bácsi először is elvitt minket egykori tanyájukra, Botonásra, ahol lelkesen és élményszerűen beszélt a hallgatóságnak a Karcag körüli tanyák életéről. Botonást követően pedig elvezetett minket a Zádor hídhhoz, amelyet - lévén nem karcagi születésű - ekkor láttam először. Az úton megragadott az a lelkesedés és vidámság, amely Miska bácsi személyét mindvégig jellemezte. Ezen az úton tudtam meg, hogy hamarosan munkatársak leszünk a megyei múzeumi szervezetben, hiszen a katedrát a múzeumra cseréli. Egy röpké évtizedig lehettem munkatársa, s ezalatt az idő alatt is csodáltam azt a munkabírást, amely jellemezte, és azt a derűt, amelyet mindig mosolygós arcáról leolvashattam.

Miska bácsi nyugdíjasként sem pihent: otthon állatokat tartott, emellett tanulmányokat és előadásokat, cikkeket írt. Mindemellett számos alkalommal lépett fel citera együttesével, a Pacsirta népzenekeörrel. A Pacsirta együttesben számos karcagi fiatal tehetség sajátította el, illetve erősítette meg a citeratudását.

A betegség azonban Miska bácsit sem kímélte, több éven keresztül küzdött ő és családja, elsősorban hú társa, az ugyancsak pedagógus Erzsike néni a kórral. Az évek során aggódva figyeltük a fejleményeket, míg végül megérkezett a fájó hír: Miska bácsi örökre megpihent.

Nyugodj békében, Miska Bácsi!

Dr. Nagy Molnár Miklós

Ez történt

Január

- **14-én** a református templomban Nt. Konczné Lehoczky Krisztina lelkész igehirdetésével ünnepi istentiszteleten emlékeztünk a 75 évvel ezelőtti doni katasztrófa áldozataira. A Kun Piéta emlékműnél Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke emlékezett a hősökre, majd mécsesek gyűjtésével róttuk le kegyeletünket az áldozatok előtt.
- **19-én** a magyar kultúra napja tiszteletére rendezett városi ünnepségen beszédet mondott Főtisztelendő Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke, majd Dobos László polgármester átadta a Karcag Város Kultúrájáért díjakat és a Karcag Város Sportjáért díjat. Ünnepi műsort a Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium tanulói adtak.
- **26-én** rendezte meg végzős tanulóinak szalagavató ünnepségét a Szentannai Sámuel Középiskola és Kollégium.
- **27-én** a rákellenes világnap alkalmából a „Mindig van remény” Daganatos Betegekért Alapítvány tartott rendezvényt a Dérynében.

Február

- **1-jén** tartotta a Városi Diák Önkormányzat választással egybekötött közgyűlését az Ifjúsági Házban.
- **1-jén** nyílt meg a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum „A szódavíz” című utazó kiállítása a Györffy István Nagykun Múzeumban.
- **2-án** adták át a Nemzeti Agrárkamara Információs Központját a volt Csokonai Könyvtár épületében. Az átadón köszöntőt mondott Dobos László polgármester és Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke.
- **2-án** a Herman Ottó Intézet Alkalmazkodj okosan! címmel klímavédelmi konferenciát rendezett a Dérynében. A konferencián többek között előadást tartott Kovács Sándor, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke, a vendégeket dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselő köszöntötte.
- **3-án** volt a Dérynében a DDC Sport Egyesület Országos Minősítő Fashion Dance és Rock & Show farsangi táncversenye. A versenyt Dobos László polgármester nyitotta meg.
- **8-án** tartották az általános iskolás felső tagozatos diákok számára meghirdetett „Szép magyar beszéd” versenyt az Ifjúsági Házban.

- **10-én** a Györffy István Katolikus Általános Iskola Szülői Munkaközössége és a „Nyelvi laborral a nyelvtanulásért” Alapítvány kuratóriuma játékonysági bált rendezett a Dérynében.
- **12-én** volt a Györffy Napok rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitója keretében megkoszorúzták a névadó Múzeumparkban található szobrát is.
- **13-án** tartották a Szent Pál Marista Általános Iskola farsangi felvonulását a városban.
- **16-tól 18-ig** zajlott az Asztalitenisz Országos Diákolimpiai döntő városunkban. A versenyen az ország közel 400 általános és középiskolás tanulóját Szepesi Tibor képviselő köszöntötte.
- **16-án** volt a Györffy István Katolikus Általános Iskola által szervezett Györffy Néptánc gála.
- **17-én** a „Karcagért” Közalapítvány és Karcag Város Önkormányzata játékonysági bált rendezett a Dérynében. A bevételt a szervezők Karcag kerékpárútjainak fejlesztésére ajánlották fel. A játékonysági rendezvényen köszöntőt mondott Dobos László polgármester.
- **19-én** a Kátai Gábor Kórházban ünnepség keretében emlékeztek meg a Magyar Ápolók Napjáról.
- **22-én** volt az Anyák Háza program keretében megvalósult Anyaszállás átadása a Kátai Gábor Kórházban.

Március

- **2-án** A szakképzés jövője – a jövő szakképzése címmel rendezett konferenciát a Karcagi Szakképzési Centrum a Kulturális Központban.
- **3-án** játékonysági szakma bált szervezett a „SZAKI” 2000 Alapítvány a Dérynében.
- **11-én** Nőköszöntő Nótagalára várták a Dérynébe a nótászok kedvelőit.
- **14-én** az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc hőseire és eseményeire emlékeztünk a Dérynében. A Szolnoki Szimfonikus Zenekar ünnepi koncertje után zenés menet indult a Nagykun Honvédbanda és a Kovács Mihály Huszárbandérium felvezetésével az Országzászlóhoz. Ünnepi beszédet dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselő mondott.
- **22-én, 27-én és 28-án** Csigabiga palota címmel rendezett mesemondó versenyt a Déryné.
- **23-án** a „Mindig Van Remény” Daganatos Betegekért Alapítvány szervezésében Csongrádi Kata Sissy és én című monomusicaljét láthatták a Dérynében.

Karcagi Kalendárium 2019

- **24-én** a Madarász Imre Egyesített Óvoda Aprólabák Néptánc Gálája volt a Dérynében.

Április

- **4-én** az Életet az Éveknek Nyugdíjas Klub tartott összejövetelt, ahol Dobos László polgármester tartott előadást a városi eseményekről, beruházásokról.
- **9-én** tartották a IX. Roma-Projekt megnyitó ünnepségét az Arany János Általános Iskolában.
- **11-én** „Amit szívedbe rejtesz” címmel rendeztek költészet napi verses délutánt a Csokonai Könyvtárban. A résztvevőket Szepesi Tibor igazgató köszöntötte.
- **11-én** és **21-én** a VI. Szent Flórián Vers- és Prózamondó Verseny döntőjét rendezte meg a Karcag és Térsége Tűzvédelméért Alapítvány a Dérynében. A versenyzőket köszöntötte Szepesi Tibor képviselő.
- **13-án** a Kun-Orgonda Zenebarátok Egyesülete és az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola jótékonyági hangversenyt tartott a Dérynében. A koncert bevételét a tehetséges művészeti iskolás gyermekek támogatására ajánlották fel.
- **14-én** tartották a Karcagi Kátai Gábor Kórház jótékonyági bálját.
- **24-én** Dobos László polgármester, Gyurcsek János alpolgármester és Szepesi Tibor képviselő búcsúzott a városvezetés nevében a Szentannai Sámuel Szakközépiskola és Kollégium végzős tanulóitól.
- **25-én** rendezték meg a II. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vonós Versenyt az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolában. A rendezvényt Pánti Ildikó képviselő nyitotta meg.
- **27-én** a Déryné Kulturális Központ néptánccsoportjai „Kicsi szív” című előadásukkal köszöntötték az édesanyákat.

Május

- **1-jén** a Karcagi Majális keretében a Kossuth téren mesemusical, operett műsor és koncert várta a közönséget. Volt népi játszótér, légvár és kutyaügyességi bemutató is. Az erdei tornapályán az V. „Kötöny Népe” Nagykun Íjlesztő Viadalon több mint száz induló volt.
- **2-án** volt az április 8-ai választáson mandátumot szerzett Kovács Sándor országgyűlési képviselő megbízó levelének ünnepélyes átadása a Városházán.

- **3-án** a megyei tűzoltónapi ünnepségen Dobos László polgármester adta át Karcag Város Önkormányzatának Rendészeti díját Borsos Imre tűzoltó részére.
- **4-én** a Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium, valamint a Varró István Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, május **5-én** pedig a Szentannai Sámuel Középiskola és Kollégium rendezte meg ballagási ünnepségét.
- **9-én** a Karcagi Zsidó Hitközség és a Déryné a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából a Ferenczi és Freud – Egy végzetes négyzög története című színházi előadásra várta az emlékezőket a Dérynébe.
- **10-én** a Redemptio Emléknapja alkalmából rendezett ünnepségen Dobos László polgármester és Gyurcsek János alpolgármester helyezte el koszorút a Jászkun Redemptio Emlékhelyénél.
- **11-e és 18-a** között tartották a Kováts Mihály Emléknapokat. **11-én** az emlékünnepeken a Dérynében a Kováts Mihály Emlékplakettet Dobos László polgármester adta át Bene Sándor részére huszár-hagyományörző tevékenysége elismeréséül, majd a Kováts Mihály domborműnél koszorúzással emlékeztek a jelenlévők. Ezt követően a Györffy István Nagykun Múzeumban Somogyi Győző, Kossuth- és Magyar Örökség díjas grafikusművész Száz magyar hős című kiállítását Györffy Sándor Kossuth- Munkácsy és Mednyánszky-díjas szobrászművész ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. **12-én** a Kováts-os Gyermekekért Egyesület jótékonyági bált rendezett. **14-én** „Az oktatás aktualitásai” című szakmai fórumra várták a pedagógusokat a Dérynébe. **16-án** a Kováts Mihály Huszárbandérium felvonulását követően koszorúzási ünnepség keretében emlékezett a hős katonára a Kováts Mihály Emlékhelynél Pánti Ildikó képviselő.
- **12-én** megyei egyéni és páros asztalitenisz bajnokságot, **13-án** Karcag Kupa asztalitenisz versenyt rendezett a Kováts DSE a Városi Sportcsarnokban.
- **19-én** a Honvédelem Napja alkalmából Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület az Ifjúsági Ház falán lévő emléktáblánál helyezte el koszorút.
- **26-án** a Liget úti Sporttelepen a Családi és Gyermeknap és Sportnapon kézműves foglalkozások, sportversenyek, népi ételek és birkapörkölt főző verseny is volt.

Karcagi Kalendárium 2019

Június

- **2-án** gyermeknap i asztalitenisz verseny, **3-án** megyei egyéni és páros asztalitenisz bajnokság volt a Városi Sportcsarnokban.
- **4-én** a Nemzeti Összetartozás Napja tiszteletére ünnepi megemlékezést szervezett Karcag Városi Önkormányzata és a Déryné Kulturális Központ.
- **7-én** rendezte meg a Szakköri randevú című programot a Déryné Kulturális Központ, ahol a Dalma Dance Club és a Kun Kuckó diákszínjátszó kör mutatkozott be produkcióival.
- **8-án** a Kováts Mihály Általános Iskola, **9-én** a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola, **15-én** a Szent Pál Marista Általános Iskola, a Kiskulcsosi Általános Iskola és a Karcagi Arany János Általános Iskola, **16-án** a Györfly István Katolikus Általános Iskola 8. osztályos tanulói búcsúztak el iskolájuktól, tanáraiktól.
- **18-án** az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola tartotta tanévzáró ünnepségét a Déryné Kulturális Központban.
- **22-én** a Dérynében pedagógusnap i ünnepségén köszöntötte aktív és nyugdíjba vonuló pedagógusait a Madarász Imre Egyesített Óvoda vezetése és itt adták át az intézmény díjait is.
- **29-én** a kuláküldözés áldozataira emlékezett a város a katolikus templommal szemközti parkban álló kopjafánál. A kuláküldözés áldozatairól Faludi Sándor, a kopjafa korábbi állíttatója és Gánóczy Ferenc középiskolai tanár szólt.
- **30-án** a Múzeumparkban a XX. Karcagi Birkafőző Fesztiválon közel 400 lábasban főtt a hungarikum karcagi birkapörkölt.

Július

- **16-án** adták át a Kórház úti lakótelep szomszédságában, az egykori betonra aszfaltozott kosárlabdapálya helyén egy új, modern létesítményt, a kosárligetet.
- **20-án** Családi egészségnapot tartott a Kátai Gábor Kórház. A programon egészségügyi témájú előadásokkal, valamint népegészségügyi szűrővizsgálatokkal és sportprogramokkal várták az érdeklődőket.

Augusztus

- **1-jén** Hivatalosan is átadták használatba a felújított Kisújszállási utat. A beruházás keretében a forgalmas bekötőút két szakaszban, összesen 2,4 km-en újult meg 164 millió forintból.

- **8-án** Wiener Fotografien Walzer címmel nyílt kiállítás a Györffy István Nagykun Múzeumban. Az 1860-as és '70-es évek bécsi fotográfiáiból rendezett tárlaton sok különleges fotót is láthatott a közönség.
- **18-án** a Városháza előtt rajtolt el a Tour de Hongrie 2018 mezőnye. A Magyar Kerékpáros Körversenyen a NKSZ licencével rendelkező meghívott csapatok vehettek részt.
- **17 és 20.** között huszonhetedik alkalommal rendezték meg a Nagykunsági Kulturális Napokat. **17-én** A város, ahol élünk, Karcag” címmel dr. Kenyeresné Zagyva Ágnes képzőművész, művésztanár Karcagról festett képeiből nyílt tárlat a Dérynében. Az országzászló felvonását követően a Városházán ünnepi önkormányzati ülésen a megjelenteket Dobos László polgármester köszöntötte, majd Kovács Sándor, városunk és térségünk országgyűlési képviselője tartotta meg ünnepi beszédét. Az önkormányzati ülés keretében kintüntetéseket adtak át azoknak a személyeknek, akik a város és a Nagykunság érdekében kiemelkedő tevékenységet végeztek. **20-án** az arató felvonulás résztvevőit a Kossuth téren Dobos László polgármester és Szepesi Tibor önkormányzati képviselő fogadta. A kulturális napok zárásaként a Szolnoki Szimfonikus Zenekar adott koncertet, majd tűzijátékkal ért véget a program.

Szeptember

- **14 és 16** között tizenhetedik alkalommal találkoztak Karcagon a motorosok az Akácliget Gyógy- és Strandfürdőben, ahol koncertek, versenyek, motoros felvonulás várta a köbcentik szerelmeseit.
- **21-én** a Tiszteletbeli Kazah Konzulátus 20 éves jubileumát ünnepelték a Városházán. A IV. Kunok Világtalálkozója keretében megrendezett eseményen Horváth László tiszteletbeli kazah konzul, Dobos László polgármester, Kovács Sándor és dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselők idézték fel az elmúlt két évtized jelentősebb eseményeit.
- **22-én** a Kurul dobosok hangolták rá az esős, szeles időben a résztvevőket és az érdeklődőket a Zuglógerben a XXIII. Karcagi Lovasnap és a Kun Hagymányok Napjára, amely része volt a Kunok IV. Világtalálkozója programsorozatának.
- **28-án** tartotta a Rákbetegek Országos Szervezete Karcagi Klubja és a „MINDIG VAN REMÉNY” Daganatos Betegekért Alapítvány a „Méltóság mezeje” őszi találkozóját.

Karcagi Kalendárium 2019

- **29-én** volt a XXIII. „Kurucz Testvérek Birkózó Emlékverseny” és a II. korcsoportos országos kötöttfogású diákolimpiai döntő a Városi Sportcsarnokban.

Október

- **1-től 11-ig** Az Őszi Könyvtári Napok programsorozat eseményei várták az érdeklődőket a Déryné Kulturális Központban.
- **1-jén** a népmese napja alkalmából a meseszerető gyermekeknek és felnőtteknek dr. Juhász Zsuzsanna gyermekorvos, Fodor Józsefné hitoktató, Ferenczi Péter Tamásné tanítónő és Kiss János testnevelő, kosárlabdaedző olvasta fel kedvenc meséjét a Csokonai Könyvtárban.
- **1-jén** Dobos László polgármester fogadta a Karcagi Nagykun Református Gimnázium vendégeit, a zürichi Kantonsschule Hottingen Közgazdasági Gimnázium növendékeit és tanárait.
- **1-jén** ünnepséget rendeztek az idősek világnapja alkalmából az Idősek Otthonában.
- **2-án** az Idősek Klubjának rendezvénye volt a művészeti iskolában.
- **3-án** Dobos László polgármester vendégül látta a Karcag - Krosnói - Schwarzheide diák sportolói számára Schwarzheideben megrendezett sportverseny győztes karcagi csapatát a Városházán.
- **3-án** az idősek világnapja alkalmából Komáromi Pisti énekes ünnepi műsorára várták a szépkorúakat a Dérynébe, ahol köszöntőt Kovács Szilvia alpolgármester mondott.
- **3-án** a zene világnapja alkalmából ünnepi hangversenyt rendeztek az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolában.
- **5-én** az 1848/49-es forradalom és szabadságharc emlékhelyén a Kovács Mihály Huszárbandérium huszárjainak felvonulásával és a Himnusz közös eléneklésével kezdődött az ünnepi megemlékezés. Ünnepi beszédet Udovecz György, a szolnoki Jászkun Magyar Királyi Honvéd Hadikultúra Alapítvány elnöke mondott. Karcag Város Önkormányzata nevében Dobos László polgármester, valamint Kovács Szilvia és Gyurcsek János alpolgármesterek helyezték el koszorút az aradi vértanúk emlékhelyénél.
- **10-én** új vizesblokkot adtak át a Kiskulcsosi Tagiskolában.
- **10-én** rendezték meg a Kelj fel Jancsi! játékos óvodai sportvetélkedőt a Sportcsarnokban. A versenyt Szepesi Tibor képviselő nyitotta meg.
- **10-én** a városismereti sétán résztvevők a zsidó, az ókatolikus, a görögkeleti temetőket, az újkatolikus temetőben felújított katonasírokat és a Levente emlékművet látogatták meg. A sétát Pánti Ildikó képviselő vezette.

- **10-én** nyugdíjas bált szervezett az Életet az Éveknek Nyugdíjas Klub a Déryné Kulturális Központban.
- **11-én** az Arany János Általános Iskolában új játszóparkot adtak át a tanulóknak.
- **12-én** tartották a Szentannai emléknapot a Szentannai Sámuel Középiskolában. A névadó szobránál Szepesi Tibor képviselő helyezte el koszorút a városvezetés nevében.
- **13-án** rendezték meg a Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakgimnázium végzős diákjainak szalagavató ünnepségét a Dérynében.
- **15-én** „A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei országos program díjkiosztó ünnepségén Rideg István és a SZIM Tagóvoda Magyarország legszebb konyhakertje díjat vettek át az Agrárminisztériumban, Budapesten.
- **17-én** és **18-án** került sor a Diákönkormányzat által szervezett Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Diák Sportnapokra. A rendezvényt Szepesi Tibor képviselő nyitotta meg.
- **19-én** a Kunok IV. Világtalálkozója utórendezvényeként bemutatták Karácsony Sándor rendező Kunok hazája című dokumentumfilmjét a Déryné Kulturális Központban. A rendezvény házigazdája dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő volt.
- **20-án** először került megrendezésre a Karcag Kupa Rummikub verseny, melynek a Déryné adott otthont. A versenyen helyezést elérők Szepesi Tibor képviselőtől vehették át a díjakat.
- **23-án** az 1956-os forradalom és szabadságharc áldozataira és hőseire emlékeztünk. Megemlékező beszédet Bayer Zsolt író, publicista mondott. A műsorban közreműködtek a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola tanulói, Keserűné Ébner Tünde, a Daniel Speer Brass fúvós együttes és a Kovács Mihály Huszárbandérium. A műsor után a város vezetői - Dobos László polgármester, Kovács Szilvia alpolgármester, dr. Czap Enikő aljegyző -, dr. Fazekas Sándor és Kovács Sándor országgyűlési képviselők, Bayer Zsolt író, újságíró, valamint a járás vezetői, az intézmények, a pártok, civil szervezetek képviselői helyezték el koszorúikat az emléktáblánál. Ezt követően az Északi temetőben Kemény Pál sírjánál koszorúzással és mécsesek gyújtásával tisztelegtünk és emlékeztünk a mártírookra.
- **26-án** került sor a Karcag zöldfelületeinek fejlesztése projekt záró rendezvényére.

Karcagi Kalendárium 2019

- **26-án** a Déryné Kulturális Központban mutatta be dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, a kötet felelős kiadója, A karcagi hitélet emlékei című könyvet. A rendezvény házigazdája Gulyás Zsolt plébános, érseki tanácsos volt.
- **30-án** őszi játszóházi délutánra várták a családokat az Ifjúsági Ház-Csokonai Könyvtár épületébe.

November

- **9-én** a pályaválasztás előtt álló diákok számára Térségi Továbbtanulási Börzét rendeztek a Városi Sportcsarnokban.
- **17-én** rendezte meg a Madarász Imre Egyesített Óvoda Ovigála című programját a Déryné Kulturális Központban.
- **24-én** szervezte meg a Karcagi Kolbász Ízesítő és Házipálinka Verseny és a házi kelt tészta sütemények versenyét a Déryné Kulturális Központ. A verseny ideje alatt huszártoborzót tartott a Kováts Mihály Huszárbandérium azzal a nem titkolt céllal, hogy a fiatalok megismerjék a huszár hagyományokat, és később akár csatlakozzanak is a csapathoz.
- **28-án** dr. Bartha Júlia keletkutató, etnográfus mutatta be legújabb, Keleti örökség a Nagykunság népi kultúrájában című kötetét a Csokonai Könyvtárban.
- **30-án** tartotta a Varró István Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium végzős diákjai szalagavató ünnepségüket a Dérynében.

December

- **1-jén** tartotta évadzáró közgyűlését a Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesületének karcagi csoportja. A résztvevőket Pánti Ildikó képviselő köszöntötte.
- **1-jén** jótékonyági műsoros estet rendeztek a Kiskulcsosi Általános Iskolában. A szervezők a rendezvény bevételét az iskola kerítésének felújítására fordítják. Köszöntőt mondott Dobos László polgármester és dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő.
- **2-án** adventi ünnepségre várták az érdeklődőket a Városháza dísztermébe. Köszöntőt mondott és az adventi koszorú első gyertyáját meggyújtotta Dobos László polgármester. Az ünnepi műsort Pál István Szalonna és bandája, valamint kárpátaljai néptáncosok szolgáltatták.
- **5-én** a jótékonyági Mikulás-fotózásra több mint 200 kisgyermek érkezett a Városháza előtti térre. A Mikulásnak átadott ajándékokat a rászoruló családoknak juttatták el a Karcagi Kistérségi Társulás Szociális

Szolgáltató Központ munkatársai.

- **7-én** rendezték meg a Szentannai Sámuel Középiszkola és Kollégium végzős diákjainak szalagavató ünnepségét a Dérynében.
- **7-én** a Vöröskereszt karcagi szervezete ünnepséget rendezett a többszörös véradók részére a Nimród Bioétteremben. A véradókat köszöntötte, és ajándékokat adott át Dobos László polgármester.
- **8-án** adventi játszóházba várták a családokat a Városi Sportcsarnokba.
- **9-én** advent második vasárnapján Kovács Sándor országgyűlési képviselő gyűjtötte meg az adventi koszorú második gyertyáját a református nagytemplom mögött található székelykapunál. A jelenlévőket Nt. Koncz Tibor, a Nagykunsági Református Egyházmegye eszperese köszöntötte. Közreműködött a Karcagi Református Egyházközség Sola Gratia énekkara. Ezt követően a református nagytemplomban az Omega Oratórium 2.0 című koncertjét hallgathatták meg az érdeklődők. A műsorban közreműködött a Kátai Medi-Song Kórus.
- **14-én** a Karcagi Szakképzési Centrum munkatársai a CENT-RUMBA című jótékonyági örömezei koncertre várták az érdeklődőket a Dérynébe. Az est folyamán összegyűlt adományt a Kátai Gábor Kórház részére továbbították a szervezők.
- **15-én** volt a Dalma Dance Club évváró gálaestje a Dérynében.
- **15-én** és **16-án** rendezte meg a Nagykun Galambkiállítását a Karcagi Galambtenyésztő Egyesület a Városi Sportcsarnokban.
- **16-án** advent harmadik vasárnapján a Lelkünk mélyén című ünnepi műsorra várták az érdeklődőket a Kulturális Központba. Ünnepi köszöntőt mondott és a harmadik adventi gyertyát meggyújtotta Pesti Csaba baptista lelkész. A műsorban közreműködtek a Jókai úti óvoda óvodásai, a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola Csillagfény kórusa, az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola magánének tanszaka.
- **21-én** az Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskolai növendékei adtak karácsonyi hangversenyt a Dérynében.
- **23-án** került sor a negyedik adventi alkalomra a Szent István király római katolikus templomban. Köszöntőt mondott és az adventi koszorú negyedik gyertyáját meggyújtotta dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő. Köszöntőt Gulyás Zsolt plébános, érseki tanácsos mondott. Az ünnepi műsorban fellépett a Karcag Városi Kamarakórus, a Karcagi Vonósnyégyes, a Karcagi Polgármesteri Hivatal Kórusa, a Madarász Imre Egyesített Óvoda Kunrózsa Kamarakórusa, valamint a Táncsics körüti tagóvoda óvodásai.

Január 14-én a 75 évvel ezelőtti doni katasztrófa áldozataira a Kun Piéta emlékműnél Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke emlékezett

Január 26-én rendezte meg végzős tanulóinak szalagavató ünnepségét a Szentannai Sámuel Középiskola és Kollégium a Dérynében

Február 1-jén nyílt meg a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum „A szódavíz” című kiállítása a Györffy István Nagykun Múzeumban

Február 2-án adták át a Nemzeti Agrárkamara Információs Központját a volt Csokonai Könyvtár épületében

Február 13-án tartották a Szent Pál Marista Általános Iskola farsangi felvonulását a városban

Február 16-tól 18-ig zajlott az Asztalitenisz Országos Diákolimpiai döntőn az ország közel 400 általános és középiskolás tanulója vett részt

Február 16-án volt a Györffy István Katolikus Általános Iskola által szervezett Györffy Néptánc Gála

Február 22-én volt az Anyák Háza program keretében megvalósult Anyaszállás átadása a Kátai Gábor Kórházban

Február 23-án a katolikus templommal szemközti parkban, a kommunista diktatúra áldozatainak emléket állító kopjafánál a megyei közgyűlés nevében Kovács Sándor elnök, a Karcag Városi Önkormányzat nevében Dobos László polgármester, Kovács Szilvia és Gyurcsek János alpolgármesterek, valamint Rózsa Sándor jegyző helyezte el a kegyelet koszorúját

Február 26-án új, korszerű mentőautót kapott Karcag Mentőállomás. Az esetkocsit Csató Gábor, az Országos Mentőszolgálat főigazgatója adta át

Március 2-án A szakképzés jövője – a jövő szakképzése címmel rendezett konferenciát a Karcagi Szakképzési Centrum a Kulturális Központban

Március 24-én a Madarász Imre Egyesített Óvoda Aprólábak Néptánc Gálája volt a Dérynében

Április 11-én és 21-én a VI. Szent Flórián Vers- és Prózamondó Verseny elő- és döntőjét rendezte meg a Karcag és Térsége Tűzvédelméért Alapítvány a Dérynében

Április 25-én a II. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Vonós Verseny volt a művészeti iskolában

Május 1-jén a Karcagi Majálison mese is várta a gyerekeket

Május 9-én a Karcagi Zsidó Hitközség és a Déryné a holokauszt magyarországi áldozatainak emléknapja alkalmából a Ferenczi és Freud – Egy végzetesnégszög története című színházi előadást tartott

Május 19-én a Honvédelem Napja alkalmából a Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesület az Ifjúsági Ház falán lévő emléktáblánál helyezett el koszorút

Május 26-án a Liget úti Sporttelepen a Családi és Gyermeknap és Sportnapon kézműves foglalkozás, sportverseny, népi ételek és birkapörkölt főzőverseny is volt

Június 22-én a Dérynében városi ünnepségén köszöntötte pedagógusait a Madarász Imre Egyesített Óvoda vezetése

Június 29-én a kulákküldözés áldozataira emlékezett a város a katolikus templommal szemközti parkban álló kopjafánál

Június 30-án a Múzeumparkban a XX. Karcagi Birkafőző Fesztiválon közel 400 lábasban főtt a hungarikum karcagi birkapörkölt

Július 20-án családi egészségnapot tartott a Kátai Gábor Kórház. A programon egészségügyi témájú előadásokkal, valamint népegészségügyi szűrővizsgálatokkal és sportprogramokkal várták az érdeklődőket

*Augusztus 8-án Wiener Fotografien Walzer címmel nyílt kiállítás
a Györffy István Nagykun Múzeumban*

*Augusztus 18-án a Városháza előtt rajtolt el
a Tour de Hongrie 2018 mezőnye*

Szeptember 14 és 16 között tizenhetedik alkalommal találkoztak a motorosok az Akácliget Gyógy- és Strandfürdőben

Szeptember 28-án tartotta a Rákbetegek Országos Szervezete Karcagi Klubja és a „MINDIG VAN REMÉNY” Daganatos Betegéért Alapítvány a „Méltóság mezeje” őszi találkozóját

Szeptember 29-én volt a XXIII. „Kurucz Testvérek Birkózó Emlékverseny” és a II. korcsoportos országos kötöttfogású diákolimpiai döntő a Városi Sportsarnokban

Október 2-án az Idősek Klubjának rendezvénye volt a művészeti iskolában

Október 10-én új vizesblokkot adtak át a Kiskulcsosi Tagiskolában

Október 10-én rendezték meg a Kelj fel Jancsi! játékos óvodai sportvetélkedőt a Sportcsarnokban

Október 10-én a városismereti sétán résztvevők a zsidó temetőt is megnézték

*Október 10-én új lelátókat kapott a Szentannai Középiskolában
a műfüves focipálya*

*Október 11-én az Arany János Általános Iskolában
új játszóparkot adtak át a tanulóknak*

*Október 19-én a Kunok IV. Világtalálkozója utórendezvényeként
bemutatták Karácsony Sándor rendező Kunok hazája című
dokumentumfilmjét a Dérynében*

Október 20-án az I. Karcag Kupa Rummikub versenynek a Déryné adott otthont

Október 26-án a Dérynében mutatta be dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, a kötet felelős kiadója, A karcagi hitélet emlékei című könyvet

*November 9-én a pályaválasztás előtt álló diákok számára
Térségi Továbbtanulási Börze volt a Sportcsarnokban*

*November 17-én volt a Madarász Imre Egyesített Óvoda
Ovigálája a Dérynében*

December 1-jén tartotta évadzáró közgyűlését a Mozgássérültek JNSZ Megyei Egyesületének karcagi csoportja

December 2-án a Városháza dísztermében az adventi koszorú első gyertyáját Dobos László polgármester gyújtotta meg. Ünnepi műsort Pál István Szalonna és bandája és kárpátaljai néptáncosok adtak

December 5-én a jótékonysági Mikulás-fotózásra több mint 200 kisgyermek érkezett a Városháza előtti térre

December 14-én a Karcagi Szakképzési Centrum munkatársai a CENT-RUMBA című jótékonysági örömmzenei koncertre várták az érdeklődőket a Dérynébe

December 16-án rendezte meg a Nagykun Galambkiállítást a Karcagi Galambtenyésztő Egyesület a Sportsarnokban

December 23-án a Szent István király római katolikus templomban az adventi koszorú negyedik gyertyáját dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő gyújtotta meg. Az ünnepi műsorban a város kórusai és óvodások léptek fel

Kitüntetettek

*Áder János köztársasági elnöktől
Kossuth-díjat vett át Györfi Sándor
Munkácsy- és Mednyánszky-díjas
szobrászművész*

*Dobos László polgármester az
önkormányzat nevében köszöntötte
Kovács Szilvia alpolgármestert abból
az alkalomból, hogy „A legszebb
konyhakertek” – Magyarország
legszebb konyhakertjei országos
program „Magyar Örökség Díj”
kitüntető cím elismerésben részesült*

*A Hungarikum Bizottság döntése értelmében a „magyarországi csipkeverés és
- varrás élő hagyománya” című javaslat felvételt nyert a Magyar Értéktárba,
így ezentúl a kiemelkedő nemzeti érték címet viseli. A javaslattevő Fejesné Koppány
Gabriella, a karcagi Kunrózsa Csipkekör vezetője, csipkeverő népi iparművész,
Erdei T. Lilla etnográfus csipkeszakértő és az abádszalóki Csipkeverők és
Alkotók Háza részéről Nagy Levente*

A képen jobbra – Lévai Kálmán ezredes, a Karcagi Katasztrófavédelmi Kirendeltség vezetője dr. Pintér Sándor belügyminisztertől díszkardot vehetett át – mellette Molnár László ezredes, kirendeltség-vezető áll

Az emberi erőforrások minisztere a Szolgálati Emlékérem elismerést adományozta Gál Andrásné övodapedagógusnak. A díjat Dobos László polgármester adta át

Az emberi erőforrások minisztere Miniszteri Elismerő Oklevél elismerésben részesült Ferencziné Varga Ildikó KAI ny. pedagógusa, a díjat Kissné Soós Ágnes, a Karcagi Tankerületi Központ szakmai igazgatóhelyettese adta át

Az emberi erőforrások minisztere a Miniszteri Elismerő Oklevél elismerést adományozta Kovács Lászlóné KAI ny. pedagógusa részére, akinek Futóné Szabó Margit tagintézmény-vezető is gratulált

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi minisztertől a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át Pánti Ildikó Anna, a Karcag Városi Önkormányzat Képviselő-testületének tagja, a Györffy István Katolikus Általános Iskola nyugalmazott igazgatója

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi minisztertől Elismerő Oklevelet vehetett át dr. Nagy Molnár Miklós György, a Györfffy István Nagykun Múzeum igazgatója

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi minisztertől Elismerő Oklevelet vehetett át Pandur Zoltán Benjaminné, a Polgármesteri Hivatal polgármesteri titkára

Az emberi erőforrások minisztere Miniszteri Elismerő Oklevelét vehette át Szepesi Tibor, a Déryné Kulturális Központ igazgatója

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetést vehette át dr. Nagy István agrárminisztertől dr. Sántha József, a Kátai Gábor Kórház nyugalmazott főorvosa

Dr. Nagy István agrárminisztertől Miniszteri Elismerő Oklevelet vehetett át Kovácsné Nemes Margit, a Karcagi Többcélú Kistérségi Társulás Idősek Otthona és Háziorvosi Intézmény könyvelője

Dr. Nagy István agrárminisztertől Miniszteri Elismerő Oklevelet vehetett át Bosnyák Imre, a DE Karcagi Kutatóintézet mezőgazdasági technikus

Dr. Dukai Miklós, a Belügyminisztérium önkormányzati helyettes államtitkára az „Év jegyzője” díjat adta át Rózsa Sándor Györgynek, Karcag jegyzőjének. A rangos elismeréshez a helyszínen gratulált Rózsa Sándor Györgynek az önkormányzat nevében Dobos László polgármester és Gyurcsék János alpolgármester

Hősies helytállást tanúsító elismerést és ajándéktárgyat adott át Góra Zoltán tű. vezérőrnagy, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója Kovács Zoltán tűzoltó zászlósnak, a karcagi hivatásos tűzoltó-parancsnokság munkatársának és Barta Mihály tűzoltó főtörzsőrmesternek, a karcagi hivatásos tűzoltó-parancsnokság beosztott tűzoltójának. Barta Mihály megkapta JNSZ megyében az „Év tűzoltója” díjat is

A nagykunkapitányok Illéssy-díját Györfi Sándor szobrászművésztől dr. Bartha Júlia keletkutató vehette át

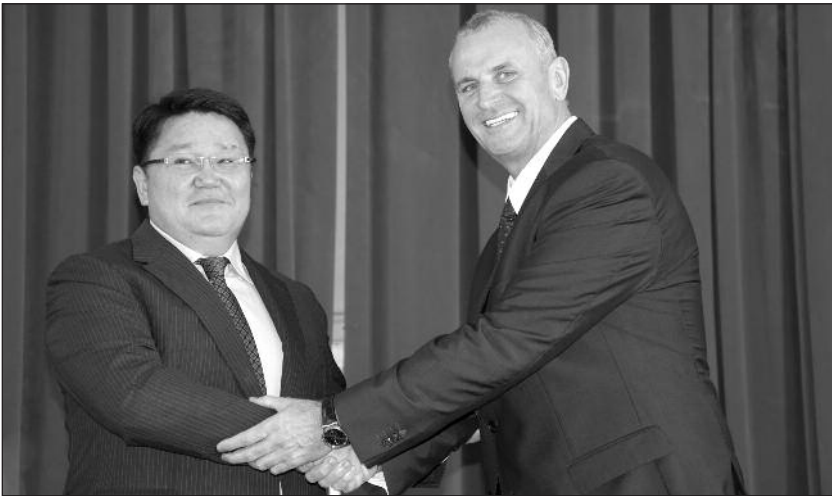
A Kátai Gábor Kórházban töltött 40 éves munkáját ismerte el Fazekas Lajosné aneszteziológiai asszisztensnek az ápolónők napja alkalmából Kovács Sándor, a megyei közgyűlés elnöke

A Kunszövetség Sudár István Emlékdíjat dr. Pintér Zoltán Árpád, a Karcagi Nagykun Református Gimnázium tanára vehette át Kovács Sándor elnöktől

*A Karcag Városi Önkormányzat Varga Mihály pénzügyminiszter részére
Díszpolgári címet adományozott.
A díjat Dobos László polgármester adta át*

*A kazah-magyar kapcsolatok előmozdításáért végzett munkája elismeréseként,
Rusztemov Nurbah, a Kazah Köztársaság Magyarországi Nagykövetsége
nagykövete Nazarbajev kazah elnök állami küttetését adta át Horváth László
tiszteltetbeli kazah konzulnak*

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közművelődési Díjban részesült a Pántlika Néptáncsoport. A díjat Oroszné Millinkhoffer Rita művészeti vezető vette át

A Pántlikások fellépés közben

*Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Pedagógiai Díjban részesült Soós
Gézáné, a Kováts Mihály Általános
Iskola nyugalmazott történelem-
testnevelés szakos pedagógusa*

*Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Testnevelési és Sport Díjban részesült
Tömöry István, a Szentannai Sámuel
Középiskola nyugalmazott testnevelő
tanára*

*Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Rendészeti és Közbiztonsági Díjban
részesült Farkas Miklós Pál, a Karcag
Város Önkormányzat
Városgondnokságának rendészeti
feladatokat ellátó mezőőre*

*Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Önkormányzati és Közigazgatási Díjat
vehetett át Kapcsándiné
dr. Abonyi Katalin, a Karcag Város
Önkormányzata Polgármesteri
Hivatalának nyugalmazott
jogtanácsosa*

*Jász-Nagykun-Szolnok
Megyei Egészségügyi Díjban részesült
a Betánia Gyógyszertár és
Egészségház.
A díjat Szalay László Imréné
dr. Szabó Anna Katalin vette át*

*A Karcag Városi Önkormányzat
Képviselő-testülete a Pro Urbe Díjat
Fülöp Gábornak, az AgroSprint Kft.
ügyvezetőjének adományozta. A díjat
Dobos László polgármester adta át*

*Béres Mihálynét beválasztották
a Hortobágy Örökös Pásztorai közé*

*A Kátai Gábor Kórház Igazgatói
Testülete Kátai-díját vehette át
dr. Perge Judit főorvos*

*A Kátai Gábor Kórház Igazgatói
Testülete Kátai-díját vehette át Budai
Antalné osztályvezető ápoló*

Karcag Város Kultúrájáért Díjat vett át Dobos László polgármestertől

*Gyulainé Nagy Zsuzsanna,
a MIEÓ Táncsics krt. 19. óvoda
óvodapedagógusa*

*Csányiné Nagy Julianna, a Kiskulesosi
Általános Iskolai Tagintézmény
pedagógusa*

*Csináthné Bakó Éva Erzsébet,
a Győrffy István Katolikus ÁI
pedagógusa*

*Gánóczy Ferenc, a Szentannai Sámuel
Középiskola és Kollégium tanára*

Kolostyák Gyula magyar néta énekes

*Karcag Város Sportjáért Díjat vett át
Dobos László polgármestertől Lévainé
Kovács Róza, a KÁIAMI
intézményvezető-helyettese*

*Karcagért Emlékérmeket vehetett át
Dobos László polgármestertől Rusói
István cserépkályha készítő mester*

*Karcag Város Közbiztonságáért Díjban
részeseült Vajó Imre c. r. törzsszázlós.
A díjat Dobos László polgármester
adta át*

Karcag Város Közbiztonságáért Díjban részesült Borsos Imre tü. százados. A díjat Dobos László polgármester adta át

Karitatív tevékenységért díjat vett át Budai Antalné, a Kátai Gábor Kórház osztályvezető ápolója Dobos László polgármestertől

Karitatív tevékenységért díjat adott át Dobos László polgármester a Vasárnapi Iskola karcagi szervezetének. A díjat Nagy Éva, a Vasárnapi Iskola karcagi szervezetének vezetője vette át

Karcag Város Egészségügyi és Szociális Szolgálatáért Díját Lévainé Olajos Cecília nappali ellátásvezető - Idősek Klubja- vette át Dobos László polgármestertől

Karcag Város Egészségügyi és Szociális Szolgálatáért Díját Csízi Mária Katalin terápiás munkatárs - Idősek Otthona - vette át Dobos László polgármestertől

Dr. Bartha Júlia turkológus, etnográfus az első magyar birtokosa lett az „Özkan Mert Nemzetközi Díjnak, amelyet a törökök „török Nobel Béke-díjnak” neveznek. Az önkormányzat nevében a díjhoz Dobos László polgármester gratulált

A JNSZ MRFK Biztonságos Megyéért Díját vehette dr. Urbán Zoltán r. dandártábornok, megyei főkapitánytól Teleki Zoltán r. alezredes, a Karcagi Rendőrkapitányság vezetője

Csanádi Zádor, a Debreceni Egyetem Balásszázy János Mezőgazdasági és Közgazdasági Gyakorló Szakközépiskolája és Kollégiuma végzős hallgatója a Gyulai Történelmi Íjász Világbajnokságon világbajnok lett

Az Aranykalász Baráti Kör csapata a Jásziványon megrendezett XIV. Hármaskerületi Kézi Aratóverseny és Népi Ételek Főzőversenyén harmadik helyezést ért el. Az önkormányzat nevében Dobos László polgármester köszöntötte a csapatot, melyet Kálmán Imréné elnök fogadott

A Büntemelőzési Alapítvány Év Rendőre Díját Teleki Zoltán karcagi rendőrkapitány adta át Antal Szabolcs c. rendőr zászlósnak

Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a magas szintű szakmunkás képzésért Elnöki Aranyérem elismerésben részesítette a Szimmetria Kft.-t. A díjhoz az önkormányzat nevében Dobos László polgármester gratulált Orvos-Tóth Endre Sándor műszaki ügyvezetőnek

Tartalom

Előszó Dobos László	3
Előszó Szepesi Tibor	5
Naptár	7
Évfordulók	
A fejedelem	21
Mándoky Kongur István, a nagykunok nyelvésze	23
Amire emlékezni fogunk	
A magyar kultúra napja	30
A Magyar Ápolók Napja	33
Nemzeti ünnep	35
Gyógyszertár nyílt a Kátai Gábor Kórházban	39
Majális és íjászverseny	41
Mandátumátadó	43
A Redemptio Emléknapja	46
Kováts Mihály Emléknap	48
Trianoni megemlékezés	53
Vadászház átadó ünnepség	55
XX. Karcagi Birkafőző Fesztivál	57
Átadták a kosárligetet	60
Átadták a felújított Kisújszállási utat	62
Lovasnap	64
Az aradi vértanúkra emlékeztünk	67
Október 23	69
Huszártoborzó, pálinka, kolbászízesítő és kelt tészta sütemények versenye	73
Megszépültek a játszóterek is	78
A nagy háború hőseire emlékeztünk	81
A magyarországi NATO szervezetekről	84

Karcagi Kalendárium 2019

Környezetünk

Szülőföldem mélyen ott lakozik a lelkemben	87
Receptek	94
Kedves szülők, kedves gyerekek!	98
Mit hoz 2019, a Merkúr éve?	102

In memoriam

In memoriam dr. Fazekas Mihály	104
--------------------------------	-----

Ez történt

106

Ez történt képekben

116

Kitüntettek

138

